

T.C
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN SPORU BIRAKMA
NEDENLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ
(EGE BÖLGESİ ÖRNEĞİ)

ÖZKAN ÖZ

ORCID:0000-0002-1452-8418

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

Hareket ve Antrenman Bilimi Yüksek Lisans Programı

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İZMİR

EYLÜL-2023

TEZ KODU: DEU.HSI.MSc-2021970160

T.C
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN SPORU BIRAKMA
NEDENLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN
İNCELENMESİ (EGE BÖLGESİ ÖRNEĞİ)**

ÖZKAN ÖZ
ORCID:0000-0002-1452-8418

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
Hareket ve Antrenman Bilimi Yüksek Lisans Programı
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Tolga ŞAHİN
ORCID: 0000-0001-9594-4466

İZMİR
EYLÜL-2023

T.C.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
ETİK BEYAN

Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırlayıp sunduğum "Spor Lisesi Öğrencilerinin Spor Bırakma Nedenlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Ege Bölgesi Örneği)" başlıklı Yüksek Lisans tezim içinde elde ettiğim verileri, bilgileri, belgeleri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tezimi araştırma ve yazımda patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

İmza:

Özkan ÖZ

Tarih: 11/09/2023

İÇİNDEKİLER

TABLolar DİZİNİ.....	i
ŞEKİLLER DİZİNİ	iv
KISALTMALAR.....	v
TEŞEKKÜR	vi
ÖZET	vii
ABSTRACT.....	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Problemin Tanımı ve Önemi	3
1.2. Araştırmanın Önemi.....	5
1.3. Araştırmanın Amacı.....	6
1.4. Araştırmanın Hipotezleri.....	6
2. GENEL BİLGİLER.....	9
2.1. Spor Kavramı	9
2.2. Sporun Önemi	10
2.3. Sporda Amatörlük	11
2.4. Sporda Profesyonellik	13
2.5. Sporda Branşlara Göre Başlama Yaşları	14
2.6. Türkiye’de Spor Tesisleri ve Sporcu Sayıları.....	15
2.6.1. Ege bölgesindeki spor tesisleri ve sporcu sayıları	20
2.7. Adolesan Kavramı	24
2.7.1. Adolesan Dönemi Sporcu Özellikleri	25
2.7.2. Adolesan Döneminde Spora Başlama Etkenleri.....	25
2.7.3. Adolesan Döneminde Spordan Uzaklaşma Sebepleri	26
2.8. Türkiye’de Spor Liseleri.....	27
2.8.1. Spor liselerinin kuruluş amaç ve hedefleri	29
2.8.2. Spor lisesi türleri	30
2.8.3. Spor liselerinin öğretim programları.....	31
2.8.4. Spor lisesi alan dersleri	33
2.8.5. Spor lisesi seçmeli dersleri	34
2.8.6. Spor liseleri spor tesisleri ve teknik alt yapıları.....	37
2.9. Sporu Bırakma Nedenleri	41

3. MATERYAL VE METOT	43
3.1. Araştırmanın Tipi.....	43
3.2. Araştırmanın Yeri, Zamanı ve Planı	43
3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi/Araştırma Grupları	44
3.4. Araştırma Materyali	44
3.5. Araştırma Değişkenleri.....	45
3.6. Veri Toplama Araçları.....	45
3.6.1. Kişisel Bilgi Formu	45
3.6.2. Spor Bırakma Nedenleri Envanter Ölçeği.....	45
3.7. Verilerin Değerlendirilmesi	49
3.8. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	52
3.8.1. Araştırmaya Dahil Olma Kriterleri	52
3.8.2. Araştırmadan Dışlama Kriterleri.....	52
3.9. Etik Kurul Onayı.....	53
4. BULGULAR.....	54
5. TARTIŞMA.....	84
6. SONUÇ.....	92
7. ÖNERİLER	96
8. KAYNAKLAR	100
9. EKLER.....	10811
Ek-1 Kişisel Bilgi Formu	10811
Ek-2 Spor Bırakma Nedenleri Envanteri Ölçeği.....	112
Ek-3 Etik Kurul Onay Formu	113
Ek-4 Etik Kurul Kararı.....	114
Ek-5 Bilgilendirilmiş Onam Formu (Gönüllü Katılım Formu)	115
Ek-6 Veli Onam Mektubu	117
Ek-7 Bırakma Ölçeği Kullanma İzni.....	119
Ek-8 M.E.B. Araştırma Uygulama İzni.....	120
Ek-9 ARBİS Özgeçmiş Formu	121

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Farklı Spor Dallarına Başlama, Uzmanlaşma ve Yüksek Performansa Ulaşma Yaşları	15
Tablo 2. 2022 Yılı Türkiye’deki Kulüp Sayıları İstatistik Bilgileri	17
Tablo 3. 2022 Yılı Türkiye’deki Sporcu Sayıları İstatistik Bilgileri.....	18
Tablo 4. 2022 Ege Bölgesi Sporcu Sayıları İstatistik Bilgileri	21
Tablo 5. 2022 Yılı Ege Bölgesindeki Lisanslı Sporcu Sayısı ve Yüzdelik Oranları. 22	
Tablo 6. 2022 Yılı TÜİK Verilerine Göre Ege Bölgesindeki İllerin Nüfus Sayıları ile Kulüp Sayıları Dağılımları.....	23
Tablo 7. Spor Lisesi Alan Dersleri Haftalık Ders Saatleri	33
Tablo 8. Spor Lisesi Seçmeli Dersleri Haftalık Ders Saatleri -1	35
Tablo 9. Spor Lisesi Seçmeli Dersleri Haftalık Ders Saatleri -2.....	36
Tablo 10. Spor Lisesi Seçmeli Dersleri Haftalık Ders Saatleri -3.....	37
Tablo 11. Spor Salonları Olan ve Olmayan Spor Liseleri Sayılarının Karşılaştırmaları.....	39
Tablo 12. Spor Liselerinde Salonlaşma İstatistikleri	40
Tablo 13. Spor Liselerinde Salonlaşma Tabloları Oranı Grafiği (%)	40
Tablo 14. Zaman Çizelgesi.....	44
Tablo 15. Faktör Bir, Spor Yaşantısı ve Antrenör İlişkisi Başlığı Altında Cevaplanan Soru Listesinde Yer Alan Sorular	46
Tablo 16. Faktör İki, Aile Başlığı Altında Yer Alan Sorular	48
Tablo 17. Faktör Üç, Okul Deneyimi Başlığı Altında Cevaplanan Sorular	48
Tablo 18. KMO Bartlett ‘Testi	49
Tablo 19. Spor Bırakma Nedenlerinin Ölçek Maddelerinin İç Tutarlık Katsayıları50	
Tablo 20. Araştırma Yapılan Spor Liselerinde Spor Bırakan Öğrencilerin Sınıf ve Cinsiyet Sayıları.....	55
Tablo 21. Spor Lisesi Öğrencilerinin Sınıf ve Kurum Bazlı Spor Bırakma Oranları	56

Tablo 22. Spor Liseleri Cinsiyet Bazlı Sporlu Bırakma Oranları	58
Tablo 23. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sınıflara Göre Sporlu Bırakma Nedenlerine Göre ANOVA Sonuçları	59
Tablo 24. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Spor Kariyerleri ve Sporlu Bırakma Nedenleri Ölçeği Alt Boyutlarına Göre Sporlu Bırakma Nedenlerine Göre ANOVA Sonuçları	61
Tablo 25. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Sporlu Bırakma Etmenleri ve Sporlu Bırakma Nedenleri Ölçeği Alt Boyutlarına Göre Sporlu Bırakma Nedenlerine Göre ANOVA Sonuçları	63
Tablo 26. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Sporlu Bırakma Nedenlerine Göre T-Testi Sonuçları	64
Tablo 27. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Yaşlarına Göre Sporlu Bırakma Nedenlerine Göre T-Testi Sonuçları	65
Tablo 28. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Egzersize Devam Etme Durumları ile Sporlu Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları	67
Tablo 29. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Spor Türü ile Sporlu Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına T-Testi Sonuçları	68
Tablo 30. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Yarışma Seviyesi ile Sporlu Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları	69
Tablo 31. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Spor Yapma Süreleri ile Sporlu Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları ...	71
Tablo 32. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Spora Başlama Yaşının Sporlu Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları.....	72
Tablo 33. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Spor Lisesine Yönlendirme Etmenlerinin Sporlu Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları.....	73
Tablo 34. Spor Lisesi Öğrencilerinin Ortaokul Düzeyinde Spora Başlamanın Sporlu Bırakmadaki Etkisinin Sporlu Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları	74
Tablo 35. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Sportif Başarı Seviyesinin Sporlu Bırakmadaki Etkisinin Sporlu Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları	75

Tablo 36. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Anne Öğrenim Durumunun Sporu Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları	76
Tablo 37. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Baba Öğrenim Durumunun Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları	77
Tablo 38. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Ailesinin Çalışma Statüsünün Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları	79
Tablo 39. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Aritmetik Not Ortalamasının Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları	80
Tablo 40. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Ailenizde Spor Yapanların Olması veya Olmamasının Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları	81
Tablo 41. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Büyüdüğünüz Yerleşim Yerinin Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları	82
Tablo 42. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Kardeş Sayısının Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları.....	83

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. 2022 Yılı Türkiye’deki Kulüp Sayılarının Toplam Nüfus Sayısına Oranı... 18	18
Şekil 2. Faal Lisanslı Sporcu Sayısının, Toplam Lisanslı Sporcu Sayısına Oranı 19	19
Şekil 3. Lisanslı Spocu Sayısının Toplam Nüfusa..... 19	19
Şekil 4. Faal Lisanslı Sporcu Sayısının Toplam Nüfusa Oranı 19	19
Şekil 5. Türkiye’deki Faal Sporcu Sayıları Oranı ve Ege Bölgesi Faal Sporcu Oranları Karşılaştırması 20	20
Şekil 6. 2022 Ege Bölgesi Lisanlı Sporcu Sayısını Toplam Nüfus Sayısına Oranı... 21	21
Şekil 7.2022 Türkiye’deki ve Ege Bölgesindeki Kulüp Sayısının Toplam Nüfusa Göre Yüzdelik Oransal Karşılaştırılma İstatistikleri..... 23	23
Şekil 8. Spor Liselilerinin Toplam Spor Liselerindeki Spor Salonu Olan ve Olmayan Okul Sayılarının Karşılaştırma Grafiği 39	39

KISALTMALAR

WHO: Dünya Sağlık Örgütü

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

IOC: Uluslararası Olimpiyat Komitesi

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TVF: Türkiye Voleybol Federasyonu

GSB: Gençlik ve Spor Bakanlığı

f: Frekans

Ss: Standart sapma değeri

S.B.N.Ö: Sporu Bırakma Nedenleri Ölçeği

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans öğrenimim boyunca yol gösterici ve destekleyici tavrı ile gelişimimde yol almamı sağlayan ve akademik hayata ilk adımları attığım aşamalarda sabırla öğretmeye, desteklemeye ve araştırmaya sevk etmeye devam eden danışmanım Doç. Dr. Tolga ŞAHİN 'e,

Araştırmamın analiz ve değerlendirme bölümünde bana her türlü desteğini ve yardımını gösteren Prof. Dr. Abdurrahman KEPOĞLU 'na

Tez Araştırmam boyunca ölçümler için bana kapılarını açan İzmir Buca Atatürk Spor Lisesi Okul Müdürü Vasfi ÇETİN 'e ve tüm değerli öğretmen ve öğrencilerine,

Tez Araştırmam boyunca ölçümler için bana kapılarını açan Aydın İncirlioğlu Spor Lisesi Okul Müdürü A. Şamil BAYINDIR 'a ve tüm değerli öğretmen ve öğrencilerine,

Tez Araştırmam boyunca ölçümler için bana kapılarını açan İzmir Foça Recep Kerman Spor Lisesi Okul Müdürü Vildan Atilla' ya ve tüm değerli öğretmen ve öğrencilerine,

Tez Araştırmam boyunca ölçümler için bana kapılarını açan Manisa Spor Lisesi Okul Müdürü Mehmet CİVAN 'a ve tüm değerli öğretmen ve öğrencilerine,

Eğitim ve spor hayatımda beni destekleyen, pes etmemeyi öğreten ve yaptığım her işte en iyisi olabileceğime beni inandıran tüm aile üyelerime,

Son olarak tüm yaşantımda desteklerini sürekli yanımda hissettiğim, ayrıca eğitim hayatıma ve mesleki kariyer sürecimde sürekli katkı, gelişim sağlamak için elinden gelenleri fazlasıyla yapan değerli eşim Derya ÖZ 'e ve biricik kızım Yaren ÖZ 'e sonsuz teşekkürlerimle...

**SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN SPORU BIRAKMA NEDENLERİNİN
FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
(EGE BÖLGESİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Özkan ÖZ

**DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

ÖZET

Bu araştırma, Türkiye'deki Spor Liseleri'nde 9. ile 12. sınıf öğrencilerinin sporu bırakma nedenlerini ve bu kararların arkasındaki faktörleri incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, Ege bölgesinde belirlenen dört farklı eğitim kurumuna odaklanarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya 1246 öğrenci dahil edilmiş ve bu örneklemden 135 öğrencinin spor faaliyetlerini sonlandırdığı görülmüştür. Maden, Koruç, Kocaekşi ve Arsan'ın (2010) ölçeği kullanılarak nedenler analiz edilmiştir. Sonuçlar, İncirliova Spor Lisesi'nin %4.62 ile en düşük sonlandırma oranına sahip olduğunu, Manisa Spor Lisesi'nin ise %17.50 ile en yüksek orana sahip olduğunu göstermektedir. Atatürk Spor Lisesi, Recep Kerman Spor Lisesi ve genel ortalama sırasıyla %13.17, %8.27 ve %10.43 olarak belirlenmiştir.

Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde, anne öğrenim seviyesinin sporu bırakmadaki etkisi önemli bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır. Araştırmada, spor deneyimi ve antrenör ilişkileri bağlamında, annesi ortaokul veya daha düşük eğitim düzeyine sahip olan öğrencilerin, öğrenim seviyesi lise veya daha yüksek olan annelere sahip olanlara kıyasla sporu bırakma eğilimlerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha belirgin olduğu tespit edilmiştir. Ancak, anne öğrenimi seviyesinin Aile ve Akademik Başarı ve Okul Deneyimi boyutları üzerindeki etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Yaşadıkları yerleşim yeri faktörünün sporu bırakma üzerindeki etkisi de araştırılmıştır. Spor deneyimleri ve antrenör ilişkileri boyutunda, ilçe ve daha düşük yerleşim bölgelerinde yetişen öğrencilerin, şehir ve daha yüksek yerleşim bölgelerinde yetişenlere kıyasla sporu bırakma eğilimlerinin anlamlı derecede daha düşük olduğu gözlemlenmiştir. Spor Lisesi öğrencilerinin sporu bırakma nedenlerini daha iyi anlamak için daha kapsamlı bir incelemeye ihtiyaç olduğu sonucuna varılmıştır. Anne eğitimi ve büyüdüğü yer gibi etkenler, sporu bırakma eğilimlerini çeşitli biçimlerde etkileyebilir. Bu tür kararları anlamak için çok yönlü bir yaklaşımın önemi vurgulanmaktadır.

Gelecekteki Araştırmalar, Spor Lisesi ğrencilerinin sporu bırakma kararlarını daha detaylı bir şekilde ele almalı ve sporu bırakma nedenlerinin psikolojik temellerini incelemelidir.

Anahtar Sözcükler: Adolesan, Spor Lisesi, Sporlu bırakma

Tezin Sayfa Adedi:136

Danışman: Doç. Dr. Tolga ŞAHİN

**EXAMINING THE REASONS FOR SPORTS ABANDONMENT
AMONG SPORTS HIGH SCHOOL STUDENTS
(EGE REGION EXAMPLE)**

MASTER THESIS

Özkan Öz

DOKUZ EYLUL UNIVERSITY HEALTH SCIENCE INSTITUTE

Department of Physical Education and Sport

ABSTRACT

This study investigates the reasons for the discontinuation of sports activities among 9th to 12th-grade students in Turkish Sports High Schools, focusing on four institutions in the Aegean region. Out of 1246 students surveyed, 135 had stopped participating in sports. The study used the scale developed by Maden, Koruç, Kocaekşi, and Arsan (2010) to analyze the findings. The discontinuation rates varied, with İncirliova Sports High School having the lowest rate (4.62%), and Manisa Sports High School having the highest rate (17.50%). Atatürk Sports High School, Recep Kerman Sports High School, and the overall average rates were 13.17%, 8.27%, and 10.43% respectively.

Maternal education emerges as a significant factor in sports discontinuation. Students with mothers who completed middle school or lower were more likely to discontinue sports compared to those with mothers who completed higher education. However, maternal education didn't show a statistically significant influence on the Family and Academic Achievement & School Experience dimensions. The effect of the place of residence on sports discontinuation was also studied, revealing that students from less urban areas had a lower tendency to stop sports than those from more urban settings.

In conclusion, a more comprehensive approach is needed to understand the reasons behind sports discontinuation among Sports High School students, considering factors like maternal education and upbringing environment. Future studies should delve deeper into these reasons and explore the psychological aspects of sports discontinuation.

Keywords: Adolescent, Sports High School, Quitting sports

Page Number: 136

Advisor: Doç. Dr. Tolga ŞAHİN

1. GİRİŞ

Spor, bedensel, zihinsel ve sosyal gelişime olumlu katkılar sağlar. Genç nesillerin sağlıklı yaşam tarzlarını benimsemelerinde ve toplumun aktif bireyleri haline gelmelerinde olumlu yönde destekleyicidir. Spor, sağlığı korumak, kaybedilen sağlığı kazanmak ve meslek olarak yani para kazanmak maksadıyla üç şekilde yapılabilir. Toplumsal olarak spora katılımın artırılması, sağlıklı nesillerin ve zinde bir toplumun şekillenmesine imkan verebilir.

Pierre de Coubertin'in 1870 yılında Fransa'nın savaşı kaybetmesindeki önemli nedenlerinden bir tanesinin Fransız nüfusunun yetersiz fiziksel durumu ve spor faaliyetlerine yeterince ilgi göstermemesinin olduğunu ileri sürerek, ayrıca sporun, gençlerin güçlenerek ülkenin savunma kapasitesini artırabileceği inancını taşıdığını ifade etmiştir (1).

Bu nedenle spora katılımı destekleyici çalışmaların yanı sıra, mevcut durumda spor yapan bireylerin spordan uzaklaşmalarının da önüne geçerek sürdürülebilir hale hatta bir davranış haline getirilmesi önemlidir. Özellikle erken yaşlarda bu alışkanlığı kazandırmak, ülkelerin gelecekte sağlıklı nesillere ulaşması bakımından önemlidir. Günümüzde gençlerin fiziksel aktivite ve sporla ilişkisi, sağlık, sosyal uyum ve psikolojik denge gibi pek çok açıdan hayati bir rol oynamaktadır (2). Bu sebeple geleceğin sporcu ve spor adamlarının yetiştirilmesinde önemli mihenk noktalarından birisi olan ve daha önce benzer bir çalışmaya rastlanmaması nedeni ile spor liselerinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde sporu bırakma eğilimleri ve bu eğilimlerin çeşitli değişkinler açısından değerlendirilmesi amaçlı çalışma dizayn edilmiştir. Araştırma kapsamında, ege bölgesinde bulunan dört spor lisesi ve bu okullarda öğrenim gören 1246 öğrenci araştırma evreni olarak seçilmiştir. Bu öğrenci grubu, genellikle spor alanında üstün başarı sergileyen bireyler olarak tanımlanmaktadır. Yoğun antrenmanlar ve müsabakaların etkisiyle şekillenen etkili bir eğitim sürecinin sonucunda, bu öğrenciler yeteneklerini geliştirerek ulusal ve uluslararası düzeyde ülkelerini başarılı bir şekilde temsil edebilecek potansiyele sahip hale gelmektedirler.

Ancak, bu grubunun sporu bırakma eğilimleri, uluslararası yarışmalarda ülkenin hedeflediği başarıyı elde etme çabalarını gölgeleyen bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Gençlerin sporu neden bıraktıklarını anlamak, sporun genç yaşta terk edilmesine yol açan faktörleri anlamamızı sağlayarak gençlerin sporla ilişkilerini daha iyi kavramamıza ve sporu yaşamlarının ayrılmaz bir parçası haline getirmelerine yardımcı olacak stratejiler geliştirmemiz açısından büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, spor lisesi öğrencilerinin sporu neden bıraktıklarını araştırmak, bu kararların temelinde yatan faktörleri daha iyi anlamamıza katkı sağlayabilir.

Literatürde sporun gençlerin fiziksel ve ruhsal gelişimine olan etkileri incelenirken, sağlık, özsaygı, sosyal etkileşim gibi olumlu sonuçlar öne çıkmaktadır(3). Bu etkenler arasında zaman kısıtlamaları, yaralanmalar, akademik baskılar, sosyal çevrenin etkisi ve motivasyon eksikliği yer almaktadır(4). Spor lisesi öğrencilerinin sporu neden bıraktıklarını araştırmak, bu faktörlerin bu özel grup üzerindeki etkisini daha iyi anlamamıza yardımcı olabilir.

Bu araştırma gençlerin sporu bırakma nedenlerini anlayarak, sporun genç yaşlarda terk edilme eğilimini daha iyi kavramamıza bunun yanında bu eğilimi önlemeye yönelik stratejiler geliştirmemize imkân sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca, spor lisesi öğrencilerinin genellikle başarılı sporcular olduğu ve neden spor hayatlarını sonlandırdıklarının incelenmesi, bu konuda daha derin bir anlayışa ulaşmamıza yardımcı olabilir. Bu da gelecekteki spor politikalarını daha etkili ve özgün hale getirmemize yardımcı olabilir.

Veri toplama sürecinde kullanılan araçlar, belirlenen amaçlar doğrultusunda özel olarak tasarlanmışlardır. Kişisel bilgi formu, Spor Lisesi öğrencilerinin demografik özelliklerini, spor branşıyla ilgili detayları ve ailevi durumlarına dair bilgileri toplamayı amaçlamaktadır. Bu form, öğrencilerin yaşları, cinsiyetleri, spor branşlarına ne zaman başladıkları, yarışma seviyeleri, okuldaki akademik başarıları gibi temel verileri içermektedir. Ayrıca, "Sporu Bırakma Ölçeği" adı verilen bir anket de kullanılacaktır.

Bu ölçek, Maden, Koruç, Kocaekşi ve Arsan (2010) tarafından uyarlanmış olup, sporu bırakma nedenlerini çeşitli yönleriyle incelemeyi hedeflemektedir. Ölçeğin yapısı ve geçerliliği faktör analizi ile belirlenmiş ve güvenilirliği sağlanmıştır.

Bu çalışma da diğer araştırmalar gibi sınırlılıklar içermektedir. Öğrencilerin verdiği cevapların kişisel deneyimlere dayandığı hususu göz önünde bulundurulmalıdır; bu durum genelleme yapma imkanını kısıtlayabilir. Ek olarak, bu çalışma yalnızca Ege Bölgesi'nde yer alan

spor liseleri öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir ve farklı bölgelerdeki dinamikleri yansıtmayabilir. Ancak, spor lisesi öğrencilerinin başarılı sporcular olarak kabul edilmesi ve neden sporu bıraktıklarının araştırılması, bu çalışmanın özgün ve önemli bir perspektif sunacağına öngörüldüğü unutulmamalıdır.

Bu araştırma, giriş bölümünü takip eden literatür taraması, araştırma yöntemleri, bulguların analizi ve tartışması, sonuçlar ve öneriler olmak üzere toplamda beş temel bölümden oluşmaktadır. Temel hedefimiz, spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakma nedenlerini daha iyi anlamak ve gençlerin sağlıklı yaşam tarzlarını sürdürebilmeleri için uygun stratejileri önermektir. Aynı zamanda, spor lisesi öğrencilerinin özellikle başarılı spor kariyerlerini neden sonlandırdıklarını anlamak, spor politikalarının şekillendirilmesine değerli bir katkı sağlayabilir.

1.1. Problemin Tanımı ve Önemi

Sağlıklı yaşam bilinci, adolesan dönemde kazanılır; bu dönemin ardından bireyler büyük ölçüde spora devam etmeye veya sonlandırmaya karar verir(5). Genç sporcular, zaman kısıtlamaları, değişen ilgi alanları, akademik beklentiler ve baskıcı antrenör yaklaşımları gibi nedenlerden dolayı sporu bırakma kararı almak durumunda kalabilmektedirler(6).

Moliner ve arkadaşları (2006), ergenlik döneminde okul, iş, arkadaşlar ve spor arasındaki dengeyi sağlamanın genellikle zor olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Lise dönemi öğrencilerinin sporu ve spor aktivitelerini bırakma nedenleri incelendiğinde şu sebeplerle karşılaşılmaktadır: Tembellik, spor sakatlıkları, sosyal çevre etkileşimleri ve boş zaman eksikliği, aşırı hırslı ebeveynlerin baskısı nedeniyle, antrenörün kötü tutumu, aşırı efor sarfetme gerekliliği, ve yeteneklerinin yetersiz olduğu düşüncesi olarak sıralanmaktadır (7).

Pehlivan (2013) tarafından yapılan araştırmada, eğitim dönemlerine göre sporu bırakma oranları incelenmiştir. Araştırmada lise kademesinde öğrenim gören öğrencilerde sporu bırakma oranının %48,8 olduğu bulunmuştur (8). Türkiye’de lise kademesinde spordan uzaklaşmanın bu kadar yüksek oranlarda olması ülkemizde sporun büyük önemli bir taşıyıcısı olan spor liselerindeki spordan uzaklaşma oranları ve sebeplerinin araştırılması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

İstanbul'da 2004-2005 eğitim-öğretim yılında kurulan İlk Spor Lisesi, sadece ortaöğretim genel hedeflerini değil aynı zamanda öğrencilere beden eğitimi ve spor alanlarında temel bilgi ve beceri kazandırarak, nitelikli bireylerin yetiştirilmesine katkıda bulunmayı amaçlayan bir eğitim kurumudur.

Spor liseleri, öğrencilerin genel eğitim amacına ek olarak spor alanında da yeteneklerini geliştirmelerine fırsat tanıyarak, onların sporla ilişkilerini güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Spor liselerinin kuruluş amacı arasında öğrencilerin spora olan ilgilerini artırma, spora karşı daha istekli olma ve birçok spor dalında yeteneklerini geliştirebilme bulunmaktadır. Yetenekli öğrencilerin seçilerek kendi alanlarında uzmanlaşarak eğitilmesi hedeflenmektedir. Eğitim sistemimizin kritik bir unsurunu oluşturan spor liselerinin amaç ve hedefleri, genel eğitim hedefleriyle uyumlu bir biçimde belirlenmeli ve Türkiye genelinde bu hedeflerin net bir biçimde uygulanması gerekmektedir (9).

Literatür taramasında, Spor Lisesi öğrencilerinin spor branşlarını bırakmalarıyla ilgili özel bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu araştırma, söz konusu alandaki fark edilen eksikliği gidermeyi amaçlayarak, Spor Lisesi öğrencilerinin sporu bırakma nedenlerini incelemeyi hedeflemektedir.

1.2. Araştırmanın Önemi

Millî Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı'nın resmî web sitesinden elde edilen bilgilere göre, Türkiye'deki Millî Eğitim Bakanlığı tarafından denetlenen 85 Spor Lisesi mevcuttur. Bu liselerde toplamda 1.069 adet derslik bulunmakta olup, bu dersliklerde 22.624 öğrenci eğitim görmektedir. Söz konusu öğrenci nüfusunun 16.020'si erkek, 6.604'ü ise kadın öğrencilerden oluşmaktadır. Ayrıca, bu okullarda toplamda 1.559 öğretmen görev yapmaktadır; bu öğretmenlerin 962'si erkek, 597'si ise kadındır(10).

Spor liselerinin bağlı olduğu Ortaöğretim (Genel Mesleki ve Teknik Din Öğretimi) kurumlarında 6.318.602 öğrenci eğitim almaktadır. Spor liseleri, ortaöğretim kurumlarının toplam öğrenci sayısı içinde %0,35'lik bir öğrenci dilimine denk gelmektedir (11). Bu oran, ilk bakışta ortaöğretim kurumu öğrencileri içerisinde küçük bir oran gibi görünebilir. Fakat (Yıldız ve Güven, 2011) Araştırmasında ifade edildiği üzere, beden eğitimi ve spor eğitiminin ortaöğretim seviyesinde sunulması, Türkiye'deki beden eğitimi ve spor eğitiminin kalitesini artırmada ve yükseköğretime geçişte büyük bir katkı sağlayabilir. Bu bağlamda, çocukların beden eğitimi ve spor eğitimine verilen önem oldukça büyük bir değere sahiptir (12) .

Araştırma, Ege bölgesindeki spor liselerinin atletik başarıya yüksek önem vermesi nedeniyle, bu bölgede sporu bırakma nedenlerini incelemek açısından büyük bir öneme sahiptir. Ege bölgesi, zengin ve uzun bir spor geçmişine sahip olup, birçok genç yetenekli sporcu olma hedefi taşımaktadır. Bu nedenle, bölgedeki spor liselerindeki öğrencilerin sporu bırakma nedenlerini anlamak, onların desteklenmesi ve atletik hedeflerine yönlendirilmesi konusunda faydalı sonuçlar doğurabilir.

Spor liselerinde sporu bırakma nedenlerinin araştırılmasıyla elde edilen veriler, spor eğitimi alanında politika yapıcılar ve eğitimcilerle paylaşarak önemli bir etki yaratabilir. Bu veriler, spor liselerinin programlarının gözden geçirilmesi ve düzenlemeler yapılması için yol gösterici olabilir. Ayrıca, gençlerin spor ve fiziksel aktiviteye katılımını artırma ve genel sağlık konularında farkındalıklarını geliştirme vizyonlarına katkı sağlayabilir.

Öğrencilerin spor programlarından ayrılma kararlarının arkasındaki nedenlerin anlaşılması, gelecekteki öğrenci kaybını azaltmaya yönelik adımların atılmasında rehberlik edebilir.

Bu araştırma, spor liselerinin öğrencileriyle daha etkili bir şekilde ilgilenmelerine ve onların atletik potansiyellerini en üst düzeye çıkarmalarına yardımcı olabilir.

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın ana amacı, spor lisesi öğrencilerinin spor kariyerlerini sonlandırma nedenlerini, sporu bırakma etkilerini, cinsiyet, spor dalı, yarışma düzeyi, spor yapma sıklığı, spor yapma süresi, spora başlama yaşı, ortaokul düzeyinde spor katılımı, akademik başarı seviyesi, spor lisesine yönlendiren faktörler, ebeveynlerin eğitim durumu, aile çalışma statüsü, akademik not ortalaması, büyüdüleri yerleşim yeri ve kardeş sayısı gibi değişkenler çerçevesinde ayrıntılı bir şekilde analiz etmektir. Bu analiz, sporu bırakma eğilimini detaylı ve kapsamlı bir biçimde incelemeyi amaçlamaktadır.

1.4. Araştırmanın Hipotezleri

Bağımsız Değişken: Spor Lisesi Öğrencilerinin yaş, cinsiyet, spor branşı başlama yaşı, spor branşı yarışmacı seviyesi, okul aritmetik not ortalaması, ailenin gelir durumu, kardeş sayısı

Bağımlı Değişken: Spor Lisesi Öğrencilerinin Spor Bırakması

Ho: Spor bırakma durumu, yaş, cinsiyet, spor branşına başlama yaşı, spor branşı yarışmacı seviyesi, okul aritmetik not ortalaması, ailenin gelir durumu, kardeş sayısı bakımından anlamlı farklılık göstermez.

H1: Spor bırakma durumu, yaş, cinsiyet, spor branşına başlama yaşı, spor branşı yarışmacı seviyesi, okul aritmetik not ortalaması, ailenin gelir durumu, kardeş sayısı bakımından anlamlı farklılık gösterir.

1.5. Araştırmanın Alt Problemleri

1. Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakma nedenleri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
2. Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakmalarında cinsiyet değişkeninin etkisi anlamlı farklılık gösterir mi?
3. Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakmalarında yaş değişkeninin etkisi anlamlı farklılık gösterir mi?
4. Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakmalarında sınıf düzeyi değişkeninin etkisi anlamlı farklılık gösterir mi?
5. Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakmaları, spor yaparken alınan en iyi derecenin statüsünün etkisi anlamlı farklılık gösterir mi?
6. Spor lisesi öğrencilerinin uzun süre yaptıkları spor branşı ve sporu bırakma eğilimlerinin etkisi anlamlı farklılık gösterir mi?
7. Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakmaları ile spor branşına başlama yaşı arasındaki ilişki anlamlı farklılık gösterir mi?
8. Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakmaları ile spor lisesine yönlendiren kişi arasındaki ilişki anlamlı farklılık gösterir mi?
9. Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakmaları ile lise öncesi veya ortaokul düzeyinde spor yapmaları arasındaki ilişki anlamlı farklılık gösterir mi?
10. Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakmaları ile ulusal çapta başarı derecesinin varlığı arasındaki ilişki anlamlı farklılık gösterir mi?
11. Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakmaları ile anne öğrenim durumu arasındaki ilişki anlamlı farklılık gösterir mi?
12. Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakmaları ile baba öğrenim durumu arasındaki ilişki anlamlı farklılık gösterir mi?
13. Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakmaları ile ailenin çalışma statüsü arasındaki ilişki anlamlı farklılık gösterir mi?

14. Sporlu bırakan spor lisesi öğrencilerinin aritmetik not ortalaması ile sporlu bırakma arasındaki ilişki anlamlı farklılık gösterir mi?
15. Spor lisesi öğrencilerinin sporlu bırakmaları ile ailede spor yapan başka aile bireylerinin varlığı arasındaki ilişki anlamlı farklılık gösterir mi?
16. Spor lisesi öğrencilerinin sporlu bırakmaları ile yaşanan yerleşim yerinin statüsü arasındaki ilişki anlamlı farklılık gösterir mi?
17. Spor lisesi öğrencilerinin sporlu bırakmaları ile kardeş sayısı arasındaki ilişki anlamlı farklılık gösterir mi?
18. Spor lisesi öğrencilerinin sporlu bırakmaları ile liseye başlamadan önceki beklentilerinin karşılanıp karşılanmama durumu arasındaki ilişki anlamlı farklılık gösterir mi?

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Spor Kavramı

Spor, belirli kurallarla yönlendirilen fiziksel bir etkinliktir ve genellikle rekabet veya rekreasyon amacını taşır. Sporlar genellikle bireysel bireyler veya takımlar tarafından gerçekleştirilir ve bu etkinliklerde fiziksel çaba, beceri ve strateji önemli bir rol oynar. Spor hem eğlence hem de rekreasyon açısından değerlendirilebileceği gibi aynı zamanda bir meslek olarak da icra edilebilir. Bu faaliyet, fiziksel sağlığın geliştirilmesi amacının yanı sıra takım çalışmasının teşvik edilmesi, sportmenlik değerlerinin vurgulanması, rekabet duygusunun yaşanması ve bireysel gelişim fırsatlarının sunulması amacıyla kullanılabilir. Hem katılımcılar hem de izleyiciler için eğlenceli ve keyifli bir deneyim sunma potansiyeline sahip olan bir alandır.

Tarihte ilk spor etkinlikleri, savunma ve saldırı amaçlı yapılan araçlı veya araçsız aktivitelerle ilişkilidir. Başka bir ifadeyle, spor insanın doğayla olan yaşamsal mücadelesinde zorunlu bedensel hareketlerin sonucu olarak ortaya çıkmıştır(13). "Spor" sözcüğü hakkında Türk Dil Kurumu'nun açıklamaları şu şekildedir: Belirli kurallar çerçevesinde toplu veya bireysel olarak icra edilen hareketlerin bütünü, zihinsel veya fiziksel yeteneklerin ilerletilmesi amacıyla gerçekleştirilen faaliyetler olarak tanımlanmaktadır (14).

Spor, insanın içsel arzularını tatmin etmeyi amaçlayan, belirli kurallar çerçevesinde icra edilen, rekabet odaklı, sosyal etkileşimi güçlendiren, birleştirici, bedensel, zihinsel ve ruhsal aktivitelerin kapsamlı bir bileşimidir(15).Spor, modern toplumun vazgeçilmez bir unsuru olarak öne çıkar. Toplumun etkilediği kadar çevresindeki diğer toplumlardan da etkilendiği bir gerçektir. Bu bağlamda, sporun rolü her zaman sabit kalmayabilir(16). "Spor" kelimesinin kökenleri, Latince "desportare" ve "isportus" kelimelerine dayanır. Bu kelimeler, "oynamak" veya "kaygısız bir şekilde zaman geçirmek" anlamını içerir. On birinci yüzyılda Fransızca "desport" kelimesi İngilizce' ye geçti ve "dinlenme, boş zaman ve rahatlama" anlamında kullanıldı. Zamanla bu kelime İngilizcede "sport" kelimesine evrildi ve "zamanı değerlendirmek, eğlenmek, hobi" anlamında kullanılmaya başlandı. (17).

Spor, önceden belirlenmiş kurallar çerçevesinde gerçekleştirilen, maddi bir kazanç elde etme amacıyla veya sadece zevk odaklı yapılan bir etkinlik türüdür. Bu etkinlik, araçlı veya araçsız şekilde, bireysel olarak ya da takım halinde icra edilebilir ve katılımcının bireysel kapasitesiyle, çevreyle veya diğer bireylerle rekabet esasına dayalı bir mücadeleyi ifade eder. Spor etkinlikleri, fiziksel ve zihinsel yeteneklerin kullanılmasını ve geliştirilmesini içerirken, aynı zamanda bu alanda faaliyet gösteren meslekler ve ilgililerin çalışmalarını da kapsar(18).

Spor, kazanmaya yönelik teknik ve fiziksel bir çabanın birleşimidir; seyirci açısından mücadele ve yarışmaya dayalı estetik bir süreç olarak tanımlanabilir. Toplumun merkezi ekseninde oluşturulan yapı içerisinde, bazen toplumun çelişkilerini ve özelliklerini yansıtan bir ayna işlevi görürken bazen de onu yönlendirebilen etkili bir araç olarak kullanılır. Ancak nihayetinde, spor önemli bir toplumsal kurum olarak kabul edilir (19). Grupe ve Mieth (1999) tarafından yapılan bir araştırmamada, spor kavramı temel kurallara dayalı olarak gerçekleştirilen aktiviteler ve yarışmalar olarak ifade edilmiştir. Bu etkinlikler, sadece küçük ve özel alanlarda değil, aynı zamanda büyük uluslararası organizasyonların bir parçası olarak da icra edilebilmektedir (20).

2.2. Sporun Önemi

Spor, fiziksel ve zihinsel sağlığı geliştirmede, sosyal ilişkilerin kurulmasında ve temel yaşam becerilerinin geliştirilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Sporla uğraşmak, daha sağlıklı, daha mutlu ve daha çok yönlü bir yaşam sürdürmemizi sağlar. İnsanların spor yapma alışkanlığı kazanması, yeteneklerini geliştirmesi açısından ve sağlıklı kalabilmeleri için spor yapmalarının elzem olduğu sonucu toplumun her kesimi tarafından kabul görmektedir. Toplum içinde sosyalleşmenin bir aracı olan spor, birey ve toplum ilişkilerinin geliştirilmesinde de etkili olmaktadır (21). Spor, birçok önemli toplumsal değerın şekillenmesi ve sürdürülmesinde etkili bir rol oynar. Belirlenen işlevleri farklı şekillerde yerine getirebilir. Spor kavramı, bireylerin kendilerini ifade edebilecekleri bir alan sağlama ve bu tür faaliyetleri destekleyerek sosyalleşme sürecine katılma amacını içerir. Spor, bireylerin hem psikolojik hem de sosyal yönden gelişimine yardımcı olur.

Spor, toplum için kültürün nesiller arası aktarımını kolaylaştırır ve düzenli bir toplumsal yaşam içinde yerleşik kurallara uyulmasını sağlar. Bu perspektiften bakıldığında, sosyalleşme bireyin kimliğini ve kişiliğini şekillendiren temel faktörlerden biridir. (22).Ergenlik döneminde, çocukların daha sosyal hale geldikleri ve akran gruplarına daha fazla önem verdikleri bilinmektedir. Ergenlerin akran gruplarıyla daha yoğun ilişki içinde oldukları düşünülmektedir. Sporun sosyalleşme üzerindeki etkisinin büyük olduğu göz önüne alındığında, ergenlik dönemi için sporun önemi bir kez daha vurgulanmaktadır (23).

Taliaferro ve ekibinin (2010) yaptığı araştırma, lise öğrencilerinin spor etkinliklerine katılımı ile sağlık açısından olumsuz davranışları arasındaki ilişkileri incelemiştir. Elde edilen sonuçlara göre, spor etkinliklerine katılan öğrencilerin sigara içme olasılıklarının daha düşük olduğu gözlemlenmiştir(24).Medya bağımlılığının artışı, sınırlı fiziksel aktiviteler ve düzensiz yeme alışkanlıkları gibi faktörler, çocukların yaşam tarzını olumsuz etkileyerek ciddi sonuçlara yol açabilir. Bu etkiler sonucunda aşırı kilo, obezite, fiziksel kısıtlamalar ve hareketsizlik gibi sorunlar ortaya çıkabilir. Bu durum, fiziksel, metabolik ve ortopedik rahatsızlıkların artmasına sebep olarak ciddi toplumsal sorunlar doğurabilir (25).

2.3. Sporda Amatörlük

Amatörlük kavramı, spora maddi bir karşılık beklemeden katılmayı ifade eder. Amatör bir sporcu, sporu sadece oyun sevgisi ve zevk için yapar; maddi kazanç amacı gütmmez. Amatör sporcular genellikle profesyonel sporcular kadar büyük miktarda zaman ve para harcamak zorunda değildir.

Ayrıca, profesyonel sporcular gibi sürekli turnuvalara veya yoğun antrenmanlara katılmak zorunluluğu da yoktur. Fiziksel ve finansal destek açısından da profesyonel sporcular kadar bağımlı değildirler. "Amatör" terimi, Fransızca "amateur" kelimesinden Türkçeye geçmiştir ve "bir işi zevk için yapan" anlamını taşır.Sözcük, Latince "amator" yani "seven" kelimesinden türetilmiştir. Bu kelime ise Latince "amare" yani "sevmek" fiiline "or" son eki eklenerek oluşturulmuştur(2). Sportif anlamda amatörlük, katıldığı beden eğitimi ve spor faaliyetlerinden maddi kazanç, hasılat payı ve benzeri bir menfaat elde etmeme durumunu ifade eder (15) .

Küresel çapta en geniş kapsamlı spor etkinliği olarak kabul edilen modern olimpiyatlar, Fransız Baron Pierre de Coubertin tarafından "amatörlük" felsefesi esas alınarak başlatılmıştır(2). Uchiumi (2005), amatörlüğün spordaki dönem sınıflandırmasını şu şekilde yapmıştır: Amatörlüğün kurallarının oluşumu ve yayılması 1860'lar ve 1890'larda gerçekleşti. Bu kurallar farklı yerel ve uluslararası yönetim organlarına yayıldı. Modern spor, bir burjuva demokratik devrimi olarak kabul edilebilir ve amatörlük prensibi aracılığıyla işçi sınıfının spordan dışlanmasına neden oldu (26).

Amatörlük ve Ekonomik Çelişki Dönemi: 1890'lardan 1950'lere kadar amatörlük anlayışının ortaya çıkışında, ekonomik unsurların uyumsuzluğu ve etik kuralların ön plana çıkması etkili olmuştur. Bu dönemin başlangıç noktası olarak, modern Olimpiyat Oyunları'nın (1896) yanı sıra çeşitli oyunların küresel ölçekte yayılması gösterilmektedir (26).

Amatörlüğün Çöküşü: 1950'lerden 1980'lere kadar amatör kuralların tamamıyla kaldırılması, profesyonel sporcuların katılımına izin verilmesi ve amatörlük anlayışının sarsılmasıyla sonuçlanmıştır. Bu dönemin çöküşünde etkili olan birkaç faktör bulunmaktadır. İlk olarak, Sovyetler Birliği öncülüğünde geleneksel olarak sosyalist ülkelerden sporcuların uluslararası arenalarda yer almaları, ikincisi profesyonelleşme süreci ve daha üst düzey performans arayışı ile televizyon yayın haklarının artması, üçüncüsü ise toplumun geneline sporu taşıma çabaları ve sermaye akışının artması yer almaktadır.

Sonraki adım, yeni bağımsızlığını kazanmış ve önceden sömürgeleştirilmiş ülkelerin Olimpiyat Oyunları'na kitleler halinde katılımı olmuştur. Yeni Amatörlük Dönemi: 1980'lerden itibaren amatörlüğün tam çöküşü ve 1990'ların başlarında Doğu Avrupa'da sosyalizmin yerini kapitalizmin almasının ardından, bu yeni ülkeler milliyetçiliklerini daha belirgin bir şekilde ifade etmişler ve yeni bir amatörlük dönemini başlatmışlardır (26).

2.4. Sporda Profesyonellik

Profesyonellik, spor alanında yer alan sporcuların, antrenörlerin ve diğer ilgili kişilerin göstermesi gereken davranış ve tutumları ifade eder. Bu kavram, etik değerleri, sorumluluk duygusunu, saygıyı ve hesap verebilirliği içerir. Sporun bütünlüğünü korumak ve endüstrinin adil ve etik bir şekilde işlemlerini sağlamak temel amaçlardan biridir.

Sözlük tanımına göre, profesyonel bir kişi, bir işi gelir elde etmek amacıyla yapan kişi olarak tanımlanmaktadır. Aynı zamanda bu terim, amatör karşısı olarak da kullanılır ve kişinin bir alanda ustalaşmış ve uzmanlaşmış olduğunu ifade eder(14).

Richardson'a göre, profesyonellik terimi genellikle profesyonellerin işlerini yürütme ve organizasyon biçimini tanımlamak için yaygın olarak kullanılan bir terimdir (26).(O'Brien ve Slack, 2003, 2004; Washington ve Patterson, 2011) araştırmalarına göre; inançlar ve değerler bakımından, elit kulüplerde meydana gelen profesyonellik ile eski amatörlük arasındaki çatışmayı tespit etmiştir. Ayrıca, genellikle elit spor sahasında profesyonelleşmeye rağmen, amatör kulüplerin finansman gereksinimlerinin ve harcamalarının değişmediği görüşünü ileri sürmüştür(27).

Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC), olimpiyatların ilk döneminde sıkı bir amatörlük anlayışını benimsemiş, fakat zaman içinde bu yaklaşımın zorunlu olarak değiştiği gözlenmektedir. IOC'nin 1980-2001 yılları arasında başkanlık görevini üstlenmiş olan Samaranch, spor alanındaki performans gelişimine engel teşkil ettiğini düşündüğü amatörlük kavramını, 1984 yılında olimpiyatlara katılımda dolaylı bir şekilde gevşeten düzenlemeleri onaylayarak değişim yönünde adım atmıştır. Bu adımla olimpiyatları tüm sporculara ayırma yapmaksızın açmış ve muhtemelen sporun bugünkü önemli durumuna ulaşmasında en etkili adımlardan birini atmıştır. (28).

2.5. Sporda Branşlara Göre Başlama Yaşları

Yetenekli bir sporcu, geniş bir yelpazedeki fonksiyonel özellikleri bünyesinde barındıran ve bu yetenekleri farklı durumlarda hızlı ve doğru bir şekilde kullanabilen, belirgin bir üstünlük sağlayabilen birey olarak tanımlanır (29).

Çocukların ve gençlerin katılacağı antrenmanlar, büyüme ve gelişimlerine zarar vermeyecek şekilde özenle seçilmelidir. Bu nedenle çocukların sürekli olarak gelişen varlıklar olduğu gerçeği göz önünde bulundurularak, çocuk gelişiminin ve evrelerinin detaylı bir şekilde incelenmesi gerekmektedir.

Antrenman programları, çocukların ve gençlerin gelişim özelliklerine uygun şekilde seçilmelidir. Zira çocukların gelişim süreci, fizyolojik, psikolojik ve motor hareket gibi özelliklerinin gelişimi ve gelişim hızları, dönemsel farklılıklar göstermektedir. (30). Her spor dalının gereksinim duyduğu antropometrik özellikler farklılık gösterir. Tüm spor branşları için farklı antropometrik özelliklerden hangisi daha baskınsa, o spor dalına yönelmek daha uygun olabilir(29).

Spor disiplinlerinin ne zaman başlanması gerektiği, temel bir meseledir. Erken yaşlarda başlatılması gereken spor branşları arasında cimnastik, buz pateni, ata binme gibi örnekler öne çıkar ve genellikle bu dallara 7-8 yaş aralığında başlama önerilir. 10 yaşında başlatılan spor disiplinleri daha geniş bir çeşitliliği içerir; voleybol, basketbol, hentbol, hokey, eskrim ve yüzme gibi dallar bu kategoriye girer. Aynı şekilde, su topu, okçuluk, tabanca atışı, atlama gibi spor disiplinlerine ise genellikle 12 yaş civarında başlamak uygun görülür. 13-14 yaşları arasında, çocuğun gelişim düzeyine bağlı olarak düşük ağırlıklı ekipmanlarla yapılan fırlatma sporlarına başlama uygun olabilir (2). Bompa ve ark. yetenek arama ve seçme çalışmalarının 6-12 yaş grubu için uygun olduğunu belirtmektedir. Branşlara göre antrenmana başlama yaşları Tablo 1 de gösterilmiştir (31).

Tablo 1. Farklı Spor Dallarına Başlama, Uzmanlaşma ve Yüksek Performansa Ulaşma Yaşları

Spor Branşı	Eğitime Başlama Yaşı	Uzmanlığa Başlama Yaşı	En Yüksek Performansın Elde Edildiği Yaş
Okçuluk	12-14	16-18	23-30
Sprint	10-12	14-16	22-26
Orta mesafe Koşusu	13-14	16-17	22-26
Uzun mesafe Koşusu	14-16	17-20	25-28
Yüksek Atlama	12-14	16-18	22-25
Üç Adım Atlama	12-14	17-19	23-26
Uzun atlama	12-14	17-19	23-26
Atmalar	14-15	17-19	23-27
Badminton	10-12	14-16	20-25
Beyzbol	10-12	15-16	22-28
Basketbol	10-12	14-16	22-28
Biatlon	10-12	16-17	23-26
Yarış Kızağı	12-14	17-18	22-26
Voleybol	10-12	15-16	22-26
Güreş	11-13	17-19	24-27
Buz Hokeyi	6-8	13-14	22-28
Futbol	12-14	16-18	23-27
Masa Tenisi	8-9	13-14	22-25

Kaynak: (Periodization Theory and Methodology of Training)

Spor branşına başlama uygun yaş, çocuğun bireysel gelişim durumuna, sporun fiziksel ve teknik gereksinimlerine ve çocuğun ilgisine göre değişebilir.

Esas olan, çocuğun fiziksel, duygusal ve zihinsel ihtiyaçlarının karşılanması ve sağlıklı bir şekilde spora katılmasının sağlanmasıdır. Spor branşı seçimi yapılırken, ebeveynler çocuğun ihtiyaçlarını ve yeteneklerini göz önünde bulundurmalıdır

2.6. Türkiye’de Spor Tesisleri ve Sporcu Sayıları

Önceki düzenlemelere göre, spor kulüpleri, 5253 sayılı Dernekler Kanunu'na tabi olarak kurulan spor örgütleridir. Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yayımlanan resmî gazetede yer alan yönetmelikle aktif hale gelen gençlik ve spor kulüpleri, hem Dernekler Kanunu'nda yer alan hükümlere hem de kendi tüzüklerinde belirtilen hükümlere uygun olarak yönetim yapılarını şekillendirirler. (Dernekler Kanunu, 2004).

Spor kulüpleri, tüzel kişiliğe sahip olan spor örgütlenmelerinin en temel yapı taşlarını oluştururlar. Spor ahlakının, disiplinin, eğitim ve öğretimin temellerinin atıldığı en önemli kurumlar spor kulüpleridir(32).

Resmi Gazete 'de 22 Nisan 2022 tarihinde yayınlanan 70405 numaralı kanun ile, Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu çerçevesinde spor kulüplerine yeni sorumluluklar yüklenmiştir (32). Söz konusu kanunla, spor kulüplerinin dernek statüsü sonlandırılarak, spor anonim şirketi statüsüne dönüştürülecektir. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için 'denk bütçe' sistemi getirilmesi planlanmaktadır. Spor kulübü ve spor anonim şirketi başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve yöneticileri, mevzuattan, tüzükten ve esas sözleşmeden kaynaklanan yükümlülükleri kasıt veya ihmalle ihlal ettikleri durumda kulüp, şirket, pay sahipleri ve alacaklılara karşı doğan zararlardan müteselsilen sorumlu olacaklardır. Bu zorunluluk, kulüp başkanlarının görev süresinin sona ermesine rağmen, kendi yönetim dönemlerinde meydana gelen zararlardan da sorumlu tutulmalarını öngörmektedir(33).

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Türkiye'deki lisanslı sporcu sayısı ile spor kulüpleri sayısının yıllara göre arttığı görülmektedir. 2007 yılında yaklaşık 8.500 olan spor kulübü sayısı, 2016 yılında 13.441'e ve 2018 yılında 15.828'e yükselmiştir (TÜİK, 2022). Bu sayılar, diğer Avrupa ülkeleriyle karşılaştırıldığında ise farklılık göstermektedir. Örneğin Fransa'da 164.137, İngiltere'de 151.000, Almanya'da 91.000, İtalya'da 64.000 ve Hollanda'da 27.000 spor kulübü bulunmaktadır. Bu verilere dayanarak, 2017 yılı itibarıyla Türkiye'nin sahip olduğu spor kulübü sayısının Avrupa ülkeleriyle kıyaslandığında yetersiz olduğu söylenebilir(34). Türkiye'de 2018 yılı itibarıyla toplam kulüp sayısı 15.828 iken, lisanslı sporcu sayısı 4.905.955 olarak kaydedilmiştir. İstanbul, 655.252 lisanslı sporcuyla en yüksek sporcu sayısına sahip il olarak öne çıkmaktadır. Buna karşılık, Bayburt ilinde sadece 40 lisanslı sporcu bulunmaktadır. Ülke genelinde okul, müessese, ihtisas ve askeri kulüpler dahil olmak üzere toplam kulüp sayısı 15.828'dir. Bu durumda her ilde ortalama olarak 195 kulüp bulunmaktadır (35).

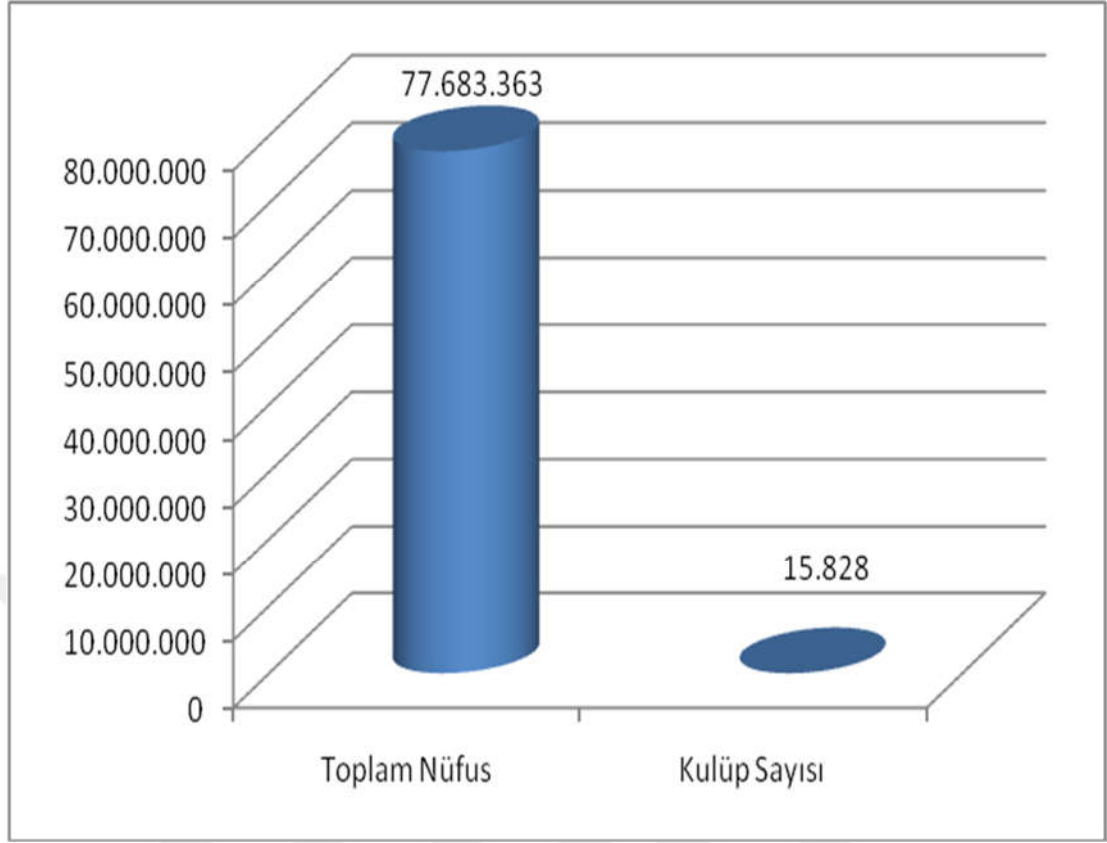
Türkiye'deki spor kulüp sayısının Avrupa ülkelerine göre daha düşük olmasının temel nedeni, sporu destekleyen ekonominin zayıf olması olabilir. Bu durumun

arkasında, sporu teşvik eden yatırımların düşük seviyelerde olması, sporu yaygınlaştırma projelerinin yetersizliği, sporcu yetiştirme sisteminin eksikliği, sporu profesyonel olarak yapmayı hedefleyenlerin sayısının kısıtlılığı veya diğer etkenler yer alabilir. Bu sorunu çözmek için Türkiye'nin sporu destekleme çabalarını güçlendirmesi gerekmektedir.

Bu amaçla, sporu destekleme yatırımlarının artırılması, sporun yaygınlaştırma projelerinin genişletilmesi, sporcu yetiştirme sistemlerinin güçlendirilmesi ve sporu profesyonel olarak yapmayı hedefleyenlerin teşvik edilmesi gibi adımlar atılabilir. Bu tür önlemler sayesinde Türkiye'deki sporcu ve kulüp sayısı, Avrupa ülkeleri seviyelerine yaklaşabilir ve Türkiye'nin sporu destekleme kapasitesi geliştirilebilir. Böylece hem sporun tabana yayılması sağlanabilir hem de yetenekli sporcuların daha iyi desteklenmesi mümkün olabilir.

Tablo 2. 2022 Yılı Türkiye'deki Kulüp Sayıları İstatistik Bilgileri

Toplam Nüfus	77.683.363
Kulüp Sayısı	15.828
Kulüp Sayısının Nüfus Sayısına Yüzdelik Oranı	0,0203

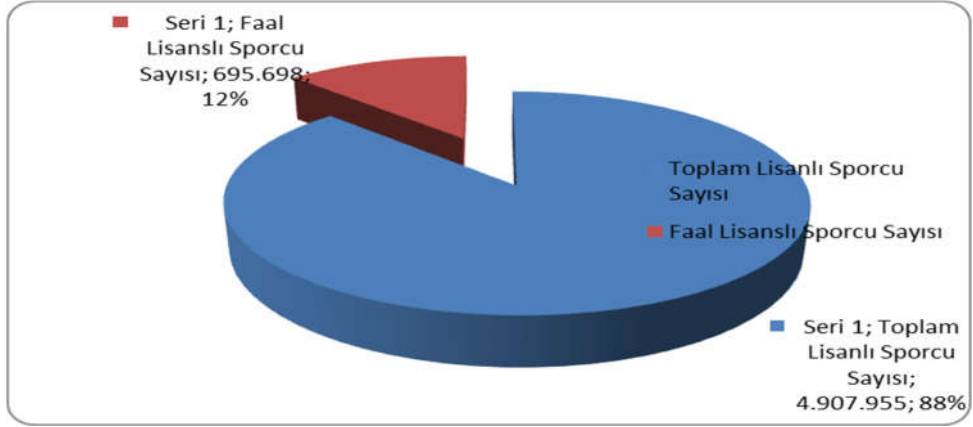

Şekil 1. 2022 Yılı Türkiye’deki Kulüp Sayılarının Toplam Nüfus Sayısına OranıKaynak: (TÜİK, 2022)

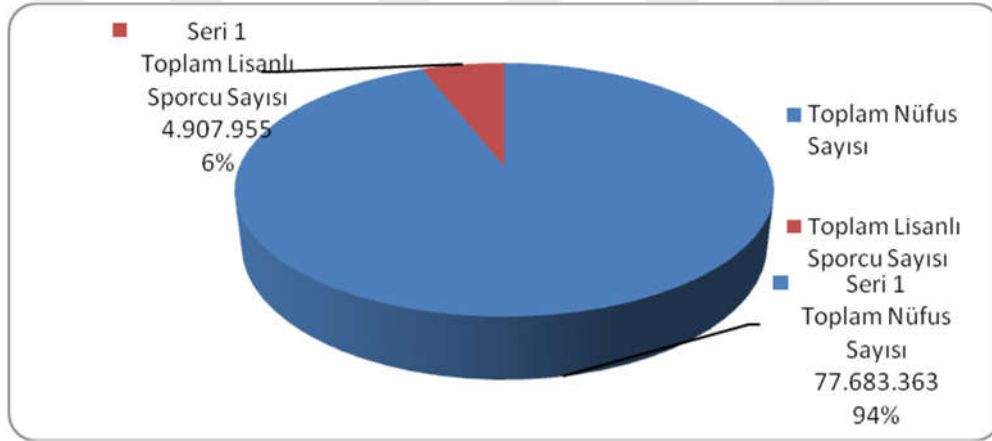
Tablo 3. 2022 Yılı Türkiye’deki Sporcu Sayıları İstatistik Bilgileri

Toplam Nüfus Sayısı	77.683.363
Toplam Lisanlı Sporcu Sayısı	4.907.955
Faal Lisanslı Sporcu Sayısı	695.698
Lisanlı Sporcu Sayısının Toplam Nüfusa Oranı (%)	6,31789718
Faal Lisanlı Sporcu Sayısının Toplam Nüfusa Oranı (%)	0,89555598
Faal Lisanlı Sporcu Sayısının Toplam Lisanlı Sporcu Sayısına Oranı (%)	14,1749058

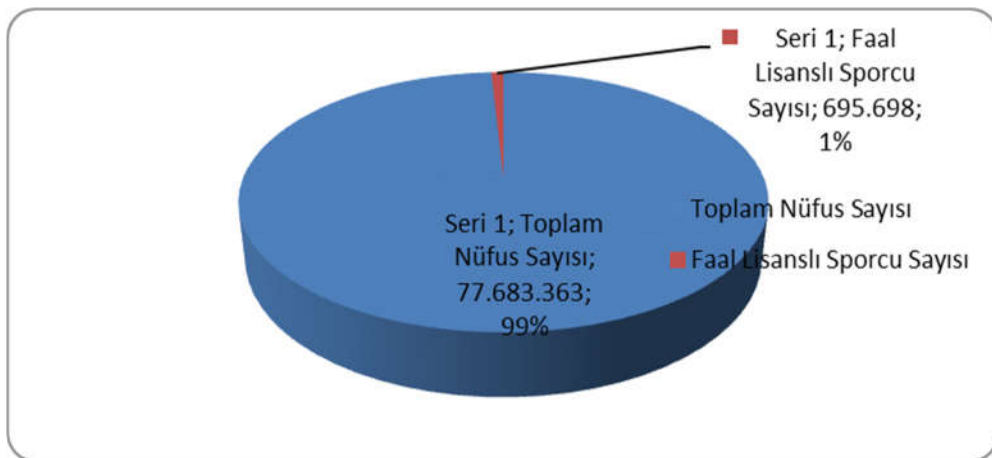
Kaynak: (TÜİK, 2022)

Şekil 2. Faal Lisanslı Sporcu Sayısının, Toplam Lisanslı Sporcu Sayısına Oranı

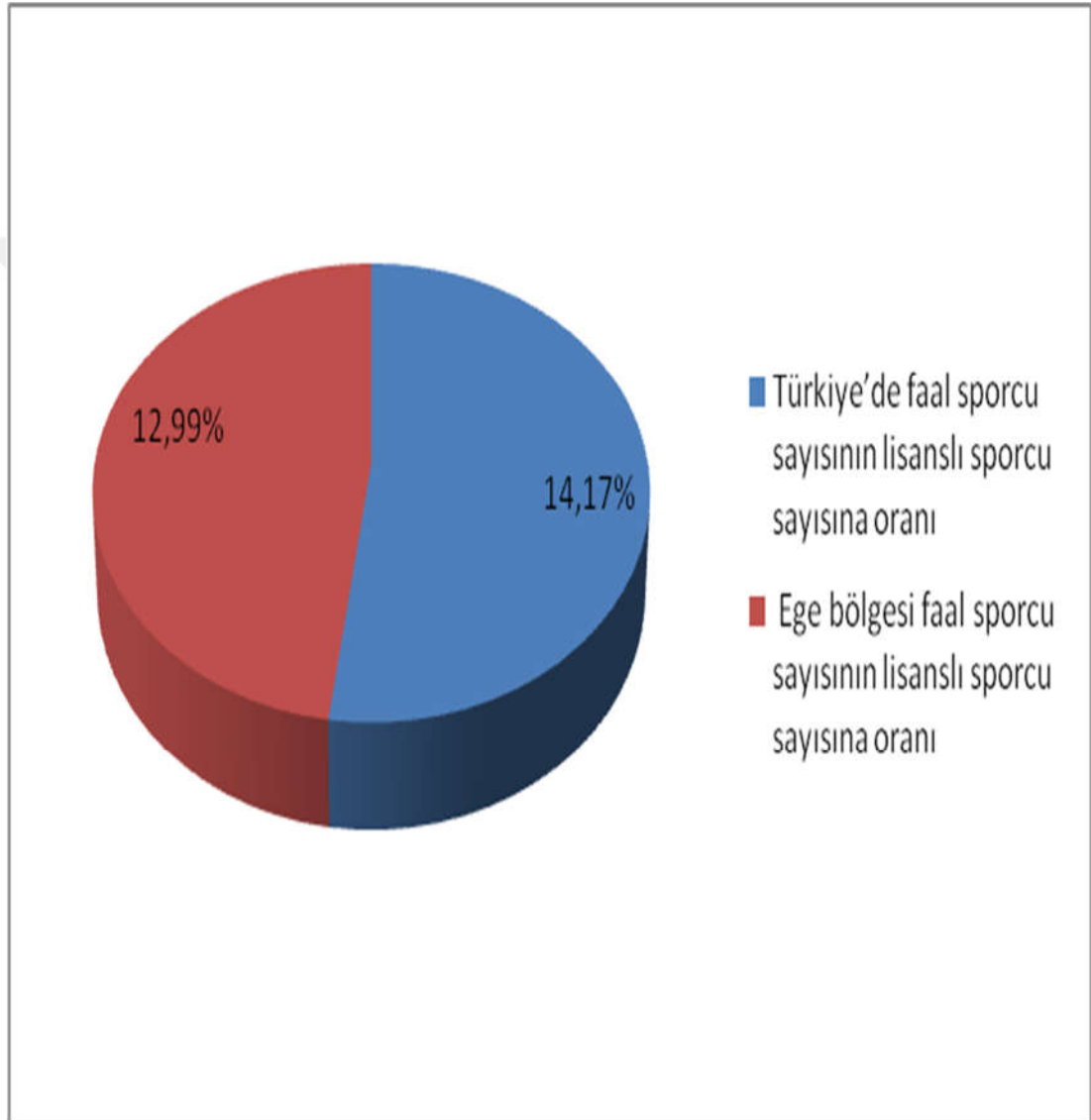
Şekil 3. Lisanslı Spocu Sayısının Toplam Nüfusa

Şekil 4. Faal Lisanslı Sporcu Sayısının Toplam Nüfusa Oranı *Kaynak: (TÜİK, 2022)*

2.6.1. Ege bölgesindeki spor tesisleri ve sporcu sayıları

Türkiye’de faal sporcu sayısının lisanslı sporcu sayısına oranı %14,17 iken araştırma evreni olan Ege bölgesinde %12,99 seviyesi ile Türkiye ortalamasının altında kalmıştır

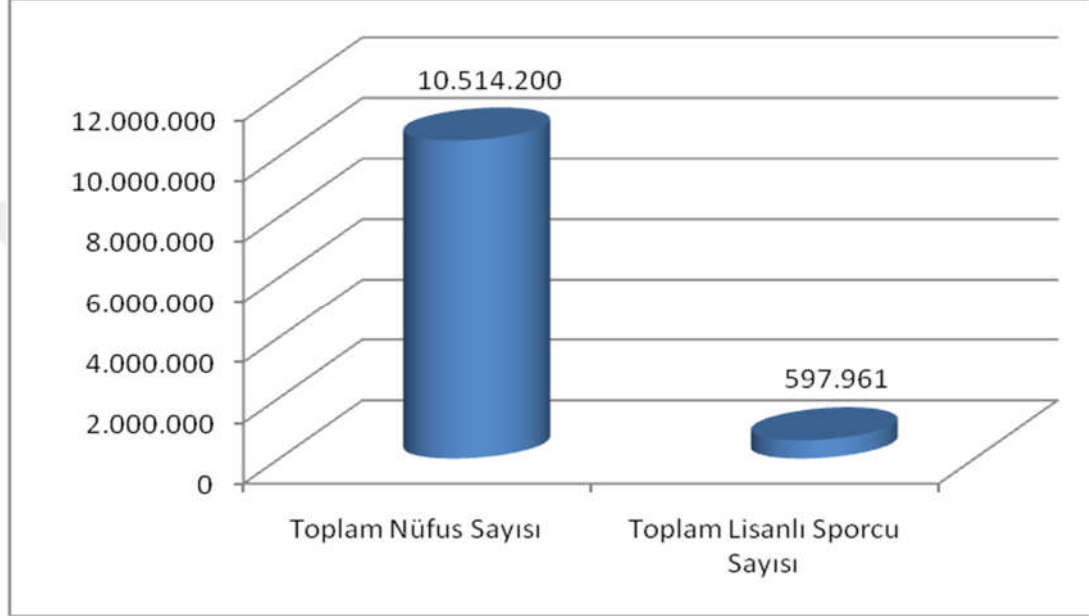

Şekil 5.Türkiye’deki Faal Sporcu Sayıları Oranı ve Ege Bölgesi Faal Sporcu Oranları Karşılaştırması
Kaynak: (TÜİK, 2022)

Tablo 4. 2022 Ege Bölgesi Sporcu Sayıları İstatistik Bilgileri *Kaynak: (TÜİK, 2022)*

Toplam Nüfus Sayısı	10.514.200
Toplam Lisanslı Sporcu Sayısı	597.961
Lisanslı Sporcu Sayısının Toplam Nüfusa Oranı (%)	5,68

Şekil 6. 2022 Ege Bölgesi Lisanslı Sporcu Sayısını Toplam Nüfus Sayısına Oranı

Kaynak: (TÜİK, 2022)

Ege bölgesi illeri arasında Afyonkarahisar’da faal sporcu sayısının lisanslı sporcu sayısına oranının en düşük (%7,42) olduğu, Muğla’da ise faal sporcu oranının en yüksek (%16,21) olduğu bulunmuştur(35).

Tablo 5. 2022 Yılı Ege Bölgesindeki Lisanslı Sporcu Sayısı ve Yüzdelik Oranları

Lokasyon-İl	Lisanslı Sporcu Sayısı	Faal Sporcu Sayısının Lisanslı Sporcu Sayısına Yüzdelik Oranı
Afyonkarahisar	42.470	7,42
Aydın	63.112	13,15
Denizli	74.949	8,50
İzmir	212.617	14,89
Kütahya	31.206	16,09
Manisa	82.755	10,99
Muğla	70.885	16,216
Uşak	19.967	13,03

Kaynak: (TÜİK, 2022)

Yukarıdaki tablodaki verilerin kaynağı, birçok faktörün etkisi altında şekillenmektedir. Bu faktörler arasında öne çıkanlar şunlardır: Sporun yerel ekonomik ve kültürel çeşitliliği: Bir bölgedeki ekonomik durum ve kültürel özellikler, sporun teşvik edilmesi veya sınırlandırılmasında belirleyici bir rol oynar.

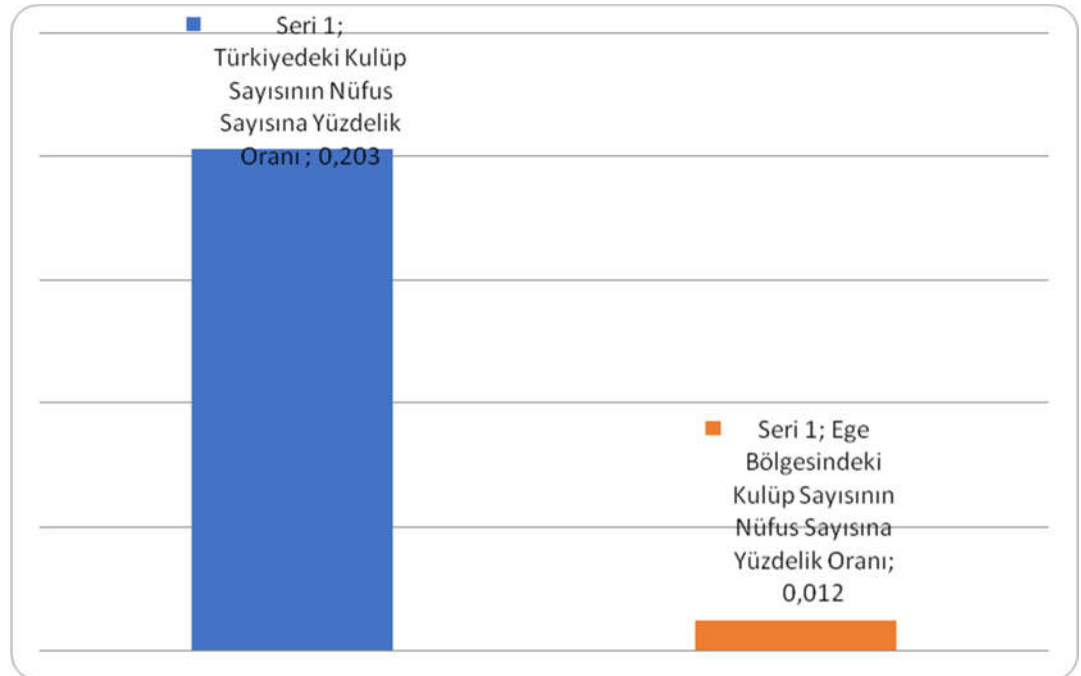
Spor bırakma oranları: Büyük bir bölgede ayrılan spor kaynaklarının miktarı, lisanslı ve aktif sporcu sayılarını etkileyebilir. Kulüp ve organizasyonların kalitesi ve sayısı: Bir bölgedeki sporun teşvik edilmesinde yerel kulüp ve organizasyonların sayısı ile performansı, lisanslı ve aktif sporcu sayılarını etkileyebilir. İlgili spor branşlarının popüleritesi: Bir bölgedeki insanların ilgi ve tercihleri, lisanslı ve aktif sporcu sayılarını etkileyebilir.

Bu faktörler sadece örnekler olup, diğer etkenler de söz konusu olabilir. Örneğin Türkiye genelinde nüfusa göre kulüp sayısı oranı 0,203 iken, Ege bölgesinde bu oran 0,012 seviyesinde görülmektedir, yani Türkiye ortalamasının altındadır. Ege bölgesi illeri arasında Manisa, ortalama 0,0216 oranıyla en düşük kulüpleşme oranına sahipken, Uşak ilindeki 0,0364 oranıyla en yüksek kulüpleşme oranı gözlenmektedir(35).

Tablo 6. 2022 Yılı TÜİK Verilerine Göre Ege Bölgesindeki İllerin Nüfus Sayıları ile Kulüp Sayıları Dağılımları

Lokasyon-il	Toplam Nüfus	Kulüp Sayısı	Kulüp Sayısının Nüfus Sayısına Yüzdelik Oranı
Afyonkarahisar	725.568	188	0,0259
Aydın	1.097.746	279	0,0254
Denizli	1.027.782	235	0,0228
İzmir	4.320.519,00	936	0,0216
Kütahya	577.941	193	0,0333
Manisa	1.429.643	309	0,0216
Muğla	967.487	243	0,0251
Uşak	367.514	134	0,0364
Toplam Nüfus			10.514.200
Kulüp Sayısı			2.517,00
Kulüp Sayısının Nüfus Sayısına Yüzdelik Oranı			0,0129

Kaynak: (TÜİK, 2022)

Şekil 7. 2022 Türkiye'deki ve Ege Bölgesindeki Kulüp Sayısının Toplam Nüfusa Göre Yüzdelik Oransal Karşılaştırılma İstatistikleri

Kaynak: (TÜİK, 2022)

Ege bölgesindeki kulüplerin azlığının nedenleri olasılıkla birden fazla faktöre bağlıdır. Bu faktörler arasında ekonomik durum, idari yapı, sosyal ve kültürel etkenler, yerel yönetimlerin desteklenmesi, sporcu yetiştirme programlarının doğru yürütülememesi, spor altyapı eksikliği, sporu teşvik eden düzenlemelerin yetersizliği gibi etkenler yer alabilir.

2.7. Adolesan Kavramı

İnsan gelişiminin önemli bir aşaması olduğundan ve sağlığın temellerinin atıldığı için önemli bir zaman dilimidir(36).Dünya Sağlık Örgütü (WHO), adolesan dönemi olarak, 10 ile 19 yaş arasındaki çocukluk ile yetişkinlik arasında kalan dönemi tanımlamaktadır. Bu dönem, insan gelişiminin kritik bir aşamasını temsil eder ve sağlığın temelini atıldığı önemli bir zaman dilimini ifade eder(5).Adolesan kelime anlamıyla buluş çağına erme olarak tanımlanmıştır (15).

Adolesan dönemi, bireyin anatomik ve fizyolojik dönüşüm ve gelişimlerinin en üst düzeyde olduğu ve zaman zaman bu değişikliklere uyum sağlamada bazı zorluklarla karşılaştığı bir evredir (37). Ergenlik dönemi, çocukluk ile yetişkinlik arasında biyolojik, bilişsel ve fizyolojik değişikliklerin en hızlı yaşandığı bir gelişim evresini ifade eder. Bu dönemde, sağlıkla ilişkilendirilen fiziksel uygunluk alanındaki değişiklik düzeyi, yapısal ve genetik farklılıklarla birlikte düzenli egzersizin ve genel sağlık durumunun etkisi altındadır(2).

Erken adolesan dönemdeki bireyler, vücutlarında meydana gelen hızlı fiziksel değişikliklere karşı şaşkınlık ve kaygı yaşayabilirler. Ayrıca, bu değişikliklere uyum sağlayamama durumu, çevrelerindeki diğer bireylere ani tepki davranışları sergilemelerine sebep olabilir (38).Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2021 yılında genç nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı incelendiğinde, genç nüfusun %29,0'unun 15-17 yaş aralığındaki bireylerden, %19,0'unun ise 18-19 yaş aralığındaki bireylerden oluştuğu belirlenmiştir(39).

2.7.1. Adolesan Dönemi Sporcu Özellikleri

Çocukluk döneminde obez olan bireylerin %40'ı, ergenlikte obez olan bireylerin ise %70'i ilerleyen yaşlarda da obez olma eğilimindedir. Obezitenin hem fiziksel hem de ruhsal sağlık üzerindeki etkileri düşünüldüğünde, adolesanlar üzerindeki etkileri büyük önem taşır. Bu bağlamda, sporun obezitenin önlenmesinde ne kadar kritik bir rol oynadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca sporla, ileri yaşlarda obeziteye bağlı olarak gelişebilecek birçok hastalığın da önüne geçilmiş olur (40).

Endo ve diğerleri (2007) tarafından 1137 erkek sporcu üzerinde yapılan araştırmanın sonuçlarına göre, sağlıklı adolesan dönemi erkeklerde sıçrama yeteneğinin 18 yaşından sonra çok az değiştiği sonucuna ulaşıldı. Ancak, elit atletlerde atlama yeteneğinin 18 yaşından sonra daha üstün olduğu ve her spor dalına özgü antrenman süresi ve tipine göre bireysel farklılıkların arttığı bulgularını ortaya koydular (41).

Kusursuz spor tekniğine ulaşmanın temel ilkesi, temel yapının korunmasına, hareket zenginliğine ve koordinasyon eğitime dayanmaktadır. Spor alanında iyi eğitilmiş sporcular, diğer sporculara kıyasla doğru tekniği daha hızlı ve amaçlara uygun bir biçimde öğrenme yeteneğine sahiptirler. Erken yaşlarda geniş bir hareket repertuarıyla donatılmış sporcular, teknik becerilerini üst seviyelere taşıyabilirler. Bu nedenle, teknik öğretime mümkün olduğunca erken yaşlarda başlanması büyük önem taşımaktadır (42).

2.7.2. Adolesan Döneminde Spora Başlama Etkenleri

Çocuk ve gençlerin spor aktivitelerine katılmalarını tetikleyen birçok faktörün olduğu bilinmektedir. Adolesan dönemi sporcuları üzerine çalışan araştırmacılar genellikle iki teori üzerinde yoğunlaşmışlardır. Bunlardan ilki Harter'ın yeterlik motivasyonu kuramı, ikincisi ise Nicholls'un başarı motivasyonu kuramıdır. Harter'ın yeterlik motivasyonu kuramı, genç sporcuların motivasyonunu anlamaya odaklanırken, temel olarak alana özgü benlik algısı, yeterlik düzeyi ve motivasyon süreçlerinin kontrolünü ele alır. Bu teori, bireyin içsel ve dışsal yönelimini ve sosyal etkilerini de göz önünde bulundurarak, motivasyonun temel bileşenlerini inceler.

Ayrıca, sporcu ile sosyal çevresi arasındaki ilişkiyi, özellikle ebeveynlerin rolünü vurgular. Genetik faktörler, kas yapısı ve vücut yapısı gibi bazı fiziksel özellikler kısmen önceden belirlenebilir. Ancak aynı derecede önemli olan psikolojik faktörler de mevcuttur. Motivasyonun en kritik yönü genellikle psikolojik faktörlerden oluşmaktadır(43).

İkincisi ise Nicholls ve meslektaşlarının önerdiği başarı motivasyonu teorisidir. Bu araştırmacılar, özellikle başarı motivasyonu üzerine odaklanarak yaptıkları araştırmalarla, Hedef Teorisi'nin temellerini atmışlardır. Hedef Teorisi, öğrencilerin gösterdikleri başarıyla ilişkilendirilen davranışları açıklamayı amaçlar ve geniş kapsamlı bir başarı modeli geliştirmeyi hedefler. Bu teoride temel bileşen, bireyin belirli bir hedefi seçme ve bu hedefe odaklanma eğilimini yansıtan hedef yönelimidir(44).

2.7.3. Adolesan Döneminde Spordan Uzaklaşma Sebepleri

Gould'a (1997) göre, çocukların sporla ilgilenme eğilimi 12 yaş civarında en yüksek seviyeye ulaşır. Gelişim psikolojisi literatüründe açıklandığı şekliyle, adolesan dönemi özsaygı ve sosyal gelişim açısından önemli sonuçlar doğuran kritik bir evredir(4).Michigan'daki spora katılım sebepleri incelenmiş ve 13 yaşındaki adolesan dönemiyle birlikte bireylerin spora katılımındaki artış bu dönemle düşüş eğilimi içerine girmeye başlamıştır (45).

Spora katılım motivasyonlarının belirlenmesi, takım ve organizasyon liderlerine çocukların spor etkinliklerine katılma ihtiyaçlarını doğru bir biçimde anlama konusunda yardımcı olabilir. Bu şekilde, sporu bırakma oranını önemli ölçüde azaltma potansiyeli bulunmaktadır. Bireysel spor dallarına katılan sporcular, bireysellik vurgusu yapan bireylerden oluşabilir ve bu nedenle sporu bırakma eğilimi sergileyebilirler. Diğer taraftan, takım sporlarını tercih eden sporcular, takımın bir parçası olma duygusunu önemsedikleri için takım sporlarına devam etme eğiliminde olabilirler. Erkeklerin rekabetçi amaçlarla spor yapma eğilimi desteklenirken, kadınların ise fiziksel uygunluk amaçlarıyla spor yapma eğilimi gözlenmiştir (2).

Türkiye Gençlik Sporları Platformu tarafından Temmuz 2020'de 26 ilde gerçekleştirilen ve 15-30 yaş arası 2498 katılımcının yer aldığı araştırma, aşağıdaki sonuçları ortaya koymuştur: Düzenli olarak spor yapanların oranı %2.9, ara sıra spor yapanların oranı %52 ve spor yapmayanların oranı %25.1 olarak belirlenmiştir. Ayrıca, araştırmada profesyonel lisanslı sporcuların oranı %4.8, amatör lisanslı sporcuların oranı %18.1, ne amatör ne profesyonel lisansı bulunan katılımcıların oranı %52 ve sporla hiçbir ilgisi olmayanların oranı %25.1 olarak saptanmıştır (46).

Özellikle adolesan dönemi sporcuların gelişim evrelerini dikkate alarak, sporcunun ilgi ve gereksinimlerini karşılayabilecek sportif ortamlar oluşturularak spora olan katılımın sürdürülebilirliği sağlanabilir. Adolesan dönemindeki gençlerin sosyal ihtiyaçları da göz ardı edilmemelidir. Bu bağlamda, spor eğitmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri, çalıştıkları gençlerin motivasyonları hakkında bilgi sahibi olmalı ve bu bilgiler doğrultusunda motivasyonlarını en üst seviyede tutacak şekilde düzenlemeler yapmalıdır (47).

2.8. Türkiye’de Spor Liseleri

Sporcuların hem akademik hem de spor eğitimlerini bir arada sürdürebilmelerini amaçlayan spor okullarının tarihine ve ülkelerin spor liseleri organizasyonlarına baktığımızda, 1936 yılında Leningrad'da kurulan "Aleksyev Okulu" ile Sovyetler Birliği'nin öne çıktığını görüyoruz(21). Sonraki dönemlerde, bu okullara ek olarak farklı spor okulları da faaliyete geçirilmiştir. 1967 yılında ise yaklaşık 3000 çocuk bu eğitim sistemine katılmıştır. İlk resmi yatılı spor okulu ise 1962 yılında Taşkent'te kurulmuştur (48).

Finlandiya'da, spor odaklı liselerin kurulmasını amaçlayarak 1930'lu yılların başında Ulusal Spor Eğitim Merkezi'nin açılmasıyla ilk adım atılmıştır. Benzer şekilde, 1960 yılında İsveç'te kamu ve spor organizasyonlarının bir araya gelerek gençlere farklı bir eğitim sunma kararı aldığı gözlemlenmektedir(49). Doğu Almanya'da, 1952 yılında yetenekli sporcuları tespit etmek ve geliştirmek amacıyla "Yüksek Performans Spor Sistemi" kurulmuştur. Bu sistem içerisinde yer alan spor okulları aracılığıyla, Olimpiyat Oyunları'na katılan sporcuların %80'i bu okullardan yetişmişlerdir.

Ayrıca, 25 farklı spor okulundan mezun olan sporcu öğrenciler, toplamda 572 olimpiyat madalyası kazanmışlardır(48).2012 yılında Londra'da gerçekleştirilen Yaz Olimpiyat Oyunları'nda, Alman Olimpiyat Takımı'nın 392 sporcu üyesinden 104'ü (%26.6), söz konusu spor okullarından mezun olan sporcu öğrencilerden oluşmaktaydı(50).

Türkiye'deki ilk Spor Lisesi, 2004-2005 eğitim-öğretim yılında İstanbul'da kurulmuştur. Spor liseleri, ortaöğretimin genel amacının yanı sıra öğrencilere beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve beceriler kazandırmayı amaçlar. Ayrıca, nitelikli bireylerin yetiştirilmesine katkı sağlamayı ve beden eğitimi ile spor alanında kaliteli bireylerin yetişmesine destek olmayı amaçlarlar. Öğrenci alımı spor liselerine yetenek sınavıyla gerçekleştirilir. Bu okullarda her şubeye alınacak öğrenci sayısı 30'dur ve her yıl alınacak öğrenci sayısı 5 şube sınırlamasını aşamaz (51).

Spor liseleri, spor eğitimi alanında yatılı, gündüzlü ve karma şekillerde faaliyet gösteren ortaöğretim düzeyindeki okullardır. Bu okullar, öğrencileri sporla ilgili bir üst öğrenim kurumuna hazırlamak amacıyla kurulmuştur. Bu nedenle spor liselerinin genellikle yükseköğretim kurumlarının bulunduğu bölgelerde ve sporun geliştirilmesinin amaçlandığı yerlerde açılması hedeflenmiştir. Eğitim programında özellikle spor derslerine ağırlık verilmesi, çeşitli spor alanlarına odaklanan derslerin zenginliği ve giriş sınavlarında uygulanan yetenek değerlendirmeleri, spor liselerini diğer liselerden ayıran en belirgin özelliklerdir. Bu okullara öğrenci alımı, yetenek sınavlarının sonuçları ile ortaokuldaki akademik başarılarının birleştirilmesi sonucunda gerçekleştirilir(52).

Milli Eğitim Şurası, 1-5 Kasım 2010 tarihleri arasında düzenlenmiştir. Bu şurada, farklı disiplin anlayışlarına sahip okullar arasında yer alan güzel sanatlar ve spor liselerinin, iki ayrı okul türü olarak ayrılması ve "Spor Lisesi" ile "Güzel Sanatlar Lisesi" adları altında eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmeleri önerilmiştir. Bu öneri doğrultusunda, ilgili okullar yeniden yapılandırılmış ve güzel sanatlar ile spor liseleri "Spor Lisesi" ve "Güzel Sanatlar Lisesi" adlarını taşıyan iki farklı okul türü olarak faaliyet göstermeye başlamıştır(53).

2022-2023 Eğitim Öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olan Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen 85 Spor Lisesi ile eğitim-öğretime devam edilecektir(54). Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, ilgili (c) Bakanlık Makamı Onayı ile kurulan Proje Okulu Belirleme Komisyonunun 09.06.2022 tarihli ve 2022/3 nolu toplantısında alınan karar gereği, Spor liselerinden 51 okulun proje okulu kapsamına alınmasına karar verilmiştir. Bu karar, ilgili (a) ve (b) Yönetmelik hükümleri çerçevesinde belirlenmiştir (55).

2.8.1. Spor liselerinin kuruluş amaç ve hedefleri

Millî Eğitim Bakanlığı, Spor liselerini, öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve beceriler kazanmalarını ve aynı zamanda başarılı sporcular olarak yetiştirilmelerini hedefleyen eğitim kurumları olarak kurmuştur. Bu liseler, ulusal ve uluslararası düzeyde spor alanındaki gelişmeleri dikkate alarak, Türk sporunun ilerlemesine katkı sağlayacak gençlerin yetişmesini amaçlamaktadır.

Öğrencilere, takım ruhuyla işbirliği yapma alışkanlığı kazandırarak, spor disiplini ve etik değerleri benimsemelerini ve örnek bireyler olarak yetişmelerini amaçlayan bu okullar aynı zamanda öğrencileri yükseköğretim düzeyinde beden eğitimi ve sporla ilgili programlara hazırlamayı, spor alanında araştırma yapma yeteneklerini geliştirmeyi ve kendi yeteneklerine uygun şekillerde uygulama yapabilme kapasitesini kazandırmayı hedeflemektedir (56).

Spor liseleri, Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde resmi bir okul türü olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Günümüzde, Türkiye genelinde Milli Eğitim Bakanlığı'nın talep ve ihtiyaç doğrultusunda Spor liseleri açmasıyla, spor alanında daha geniş bir öğrenci kitlesine ulaşma hedeflenmektedir (9).

6 Nisan 2022 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında imzalanan protokol ile Spor Liseleri öğrencilerine 1. Kademe Yardımcı Antrenörlük belgesi verilmesi kararı alınmıştır.

Bu gelişme, spor camiasının antrenör temini ihtiyacına Spor Liselerinin nitelikli bir katkı sağlama amacı doğrultusunda önemli bir adım olduğunu vurgulamaktadır (57).

2.8.2. Spor lisesi türleri

Genel Spor Liseleri, Güzel Sanatlar Liseleri ve Mesleki Eğitim Liseleri, 2011 yılına kadar ayrı ayrı bağımsız bir Genel Müdürlük bünyesinde faaliyet göstermekteydi. Fakat, 2011 yılında yayınlanan 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile bu yapı değişikliğe uğradı. Spor liseleri, aynı yıl içerisinde Güzel Sanatlar Liseleri ile Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'ne bağlandı. Ne var ki, bu düzenleme uzun süreli bir geçerliliğe sahip olmadı. 2018 yılında ise bu yapı bir kez daha revize edildi. Günümüz itibariyle, hem Güzel Sanatlar Liseleri hem de Spor liseleri, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak faaliyet göstermektedir (58).

Spor liseleri, mevcut durumda Genel Spor Lisesi, Tematik Spor Lisesi ve Proje Spor Lisesi olarak farklı alt kategorilere ayrılmış durumdadır. Spor liseleri, 2009 yılına kadar Genel Spor Lisesi adı altında faaliyet göstermişlerdir. Türkiye'de kurulan ilk Tematik Spor Lisesi ise, Milli Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Voleybol Federasyonu (TVF) arasında imzalanan bir protokol ile 2009 yılında İstanbul'da "TVF Spor Lisesi" adıyla eğitime başlamıştır (59).

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü tarafından 2016 yılında, olimpiik spor branşlarının spor liselerinde daha fazla yer alması ve uluslararası düzeyde ülkeyi temsil edecek sporcuların Spor liselerinde eğitim görmesi hedefi doğrultusunda yeni spor liseleri açılmıştır. Bu dönemde aynı zamanda nitelikli sporcuların yetiştirilmesine yönelik olarak Gençlik ve Spor Bakanlığı (GSB) ile Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) arasında imzalanan protokol kapsamında, yalnızca belirli bir spor branşı üzerinde eğitim veren Tematik Spor liseleri de kurulmuştur. Söz konusu protokolle, 2016 yılında genel spor liselerinden farklı olarak dört ana branş (futbol, basketbol, voleybol, hentbol) üzerine yoğunlaşan yeni okullar açılmıştır. Bu dönemde toplamda 10 adet Tematik Spor Lisesi, yalnızca tek bir spor branşı eğitimi sunacak şekilde faaliyete geçirilmiştir(60).

2020 yılında yayınlanan resmi yazı ile 4 (dört) adet Spor lisesi proje okul kapsamına alınmış ve bu okullar da proje Spor lisesi statüsüne geçmiştir. 2022 yılı itibariyle Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, ilgi (c) Bakanlık Makamı Onayı ile kurulan Proje Okulu Belirleme Komisyonunun 09.06.2022 tarihli ve 2022/3 nolu toplantısında alınan komisyon kararı gereği Spor liselerinden 51 okulun proje okulu kapsamına alınmasına karar verilmiştir. Bu okullar, genel Spor liselerinden farklı olarak öğretmen ve yönetici atamalarını proje okul atama yönetmeliğine göre gerçekleştirmektedir (61).

2.8.3. Spor liselerinin öğretim programları

Son olarak, 19 Şubat 2018 tarihinde kabul edilen ve 56 sayılı kararla ilgili sunulan Anadolu Lisesi, Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Lisesi, Fen Lisesi ve Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgeleri ile aynı tarihteki 59 sayılı kararla onaylanan Ortaöğretim Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi ve 60 sayılı kararla kabul edilen düzenlemelere göre, 2022-2023 döneminden itibaren yürürlükteki program ve haftalık ders saatleri esas alınarak işleyiş sağlanacaktır (62).

Spor lisesi öğrenciler tüm sınıf şubelerinde haftalık 40 saatlik ders görmektedirler. Dersler 4 yıllık eğitim süresince kültür ve spor dersleri şu şekilde planlanarak uygulanmaktadır. 9 sınıfta 12 saat spor dersleri 18 saat kültür dersleri şeklinde uygulanmaktadır. 10 sınıfta 13 saat spor dersleri 17 saat kültür dersleri uygulanmaktadır.

On birinci sınıfta, 22 saat spor dersi, 15 saat kültür dersi, 2 saat seçmeli ders ve 1 saat rehberlik ve yönlendirme saati şeklinde bir ders programı uygulanmaktadır. 12. sınıfta ise, 24 saat spor dersi, 13 saat kültür dersi, 2 saat seçmeli ders ve 1 saat rehberlik ve yönlendirme saati şeklinde bir ders programı bulunmaktadır. Spor liseleri, özellikle beden eğitimi ve spor müfredatına ağırlık verilen eğitim kurumları olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu liseler, Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı ortaöğretim kurumlarıdır. Spor lisesi öğrencileri, mezuniyet sürelerini tamamladıkları döneme kadar, toplamda 4 yıl boyunca 24 farklı spor içeriğine yönelik dersleri alarak eğitim görmektedirler (63).

Tüm spor liselerinin öğretim programları, aşağıdaki başlıklar altında düzenlenmiştir: Spor ve kültür dersleri için hazırlanan öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde belirtilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri temel alınarak oluşturulmuştur.

Bu öğretim programları, genel amaçları, hedeflediği becerileri, öğrenme ve öğretme yaklaşımını, ölçme ve değerlendirme yöntemlerini, programın uygulanma şeklini, yapısını, üniteleri ve içerikleri kapsar(50).

Spor dersleri eğitim programları incelendiğinde 9. sınıf derslerinde spor alanı ile ilgili toplam 133 kazanıma rastlanmıştır. Bunlar Takım Sporları dersi 113, Temel Spor Eğitim dersi 20 kazanım bulunmaktadır. 10. sınıf derslerinde spor alanı ile ilgili toplam 183 kazanıma rastlanmıştır. Bunlar Takım Sporları dersi 113, Genel Cimnastik dersi 45, Bireysel Sporlar 25 kazanım bulunmaktadır. 11. sınıf derslerinde spor alanı ile ilgili toplam 234 kazanıma rastlanmıştır. Bunlar Takım Sporları dersi 113, Beslenme dersi 44, Ritim Eğitimi ve Halk Dansları 36, Atletizm 16, Bireysel Sporlar 25 kazanım bulunmaktadır. 12. sınıf derslerinde spor alanı ile ilgili toplam 388 kazanıma rastlanmıştır. Bunlar Takım Sporları dersi 113, Spor Yönetimi ve Organizasyon dersi 51, Spor Psikolojisi ve Sosyolojisi 71, Atletizm 14, Bireysel Sporlar 25, Antrenman Bilgisi 45, Spor Tarihi 42, Artistik Cimnastik, 27 kazanım bulunmaktadır (50).

Spor liselerinde öğrencilerin hangi branşına yönlendirileceğine müfredatın ve okul çevresinin imkânlarına göre zümre öğretmenler kurulunun önerileri dikkate alınıp lise idarelerince karara bağlanır. Spor uygulamaları ve bunlar ile alakalı faaliyetler, sporcuların ilgi, arzu, kabiliyetlerine bakılarak ferdi ya da takım sporlarına dönük öğretmenlerinin eşliğinde yapılan sportif etkinlik ve müsabakalara katılım sağlanır(64).

2.8.4. Spor lisesi alan dersleri

Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı Mesleki Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen ortaöğretim kurumlarında, alan ve bölüm dersleri, bir mesleğe yönelik nitelikli eleman yetiştirme amacı taşıyan kurumlarda mesleki gelişime katkı sağlayan dersler olarak ifade edilir. Bu dersler, kültür dersleri ve seçmeli dersler dışındaki tüm derslerin toplamını içerir. Alan ve bölüm dersleri, öğrenciyi hedeflediği mesleğe yönlendirir ve ilgili iş alanlarında gelişim imkânı sağlar (65).

Spor liseleri, 6 Nisan 2022 tarihinden itibaren mezun olan öğrencilerini "Yardımcı Antrenör" unvanıyla mezun etmeye başlamıştır. Bu değişiklik, Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı Mesleki Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'nün yönettiği ortaöğretim kurumlarında yer alan Spor liselerini içermektedir. Spor liselerinin alan dersleri aşağıdaki tabloda belirtildiği şekildedir (66).

Tablo 7. Spor Lisesi Alan Dersleri Haftalık Ders Saatleri

Dersler	Sınıflar ve Ders Saatleri			
	9	10	11	12
Temel Spor Eğitimi	3	-	-	-
Spor Anatomisi ve Fizyolojisi	-	-	2	-
Beden Eğitimi ve Spor Tarihi	-	-	-	2
Antrenman Bilgisi	-	-	-	2
Sporcu Sağlığı	-	-	2	-
Spor Yönetimi ve Organizasyonu	-	-	-	2
Spor Psikolojisi ve Sosyolojisi	-	-	-	2
Spor ve Beslenme	-	-	2	-
Eğitsel Oyunlar	2	-	-	-
Genel Jimnastik	-	2	-	-
Ritim Eğitimi ve Halk Dansları	-	-	3	-
Atletizm	-	-	2	2
Artistik Jimnastik	-	-	-	2
Takım Sporları	4	4	4	4
Bireysel Sporlar*	-	4	4	4
Spor Uygulamaları **	3	3	3	3
Ortak Ders Saati Toplamı	40	40	37	36

Kaynak: Talim Terbiye Kurulu Haftalık Ders Programı

2.8.5. Spor lisesi seçmeli dersleri

Seçmeli dersler, lise veya üniversite öğrencilerinin eğitim süreçlerinin bir parçası olarak seçebilecekleri derslerdir. Bu dersler, öğrencilere ilgi alanlarını keşfetme ve müfredat dışı konuları inceleme fırsatı sunar. Seçmeli derslerin çeşitleri okullar veya kurumlar arasında değişebilir ve yıldan yıla farklılık gösterebilir. Örneğin, sanat ve müzik, yaratıcı yazarlık, yabancı diller, teknoloji ve bilgisayar bilimi, beden eğitimi ve spor, felsefe ve din bilimleri, iş ve ekonomi, çevre bilimi, tarih ve sosyal bilimler, tiyatro ve drama gibi seçmeli dersler sunulabilir.

Bu tür dersler öğrencilere yeni beceriler kazandırma, farklı bakış açıları edinme ve ilgi alanlarını daha derinlemesine keşfetme şansı sunabilir. Seçmeli dersler, öğrencilerin eğitimlerini genişletmelerine ve temel akademik konuların dışında yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Aynı zamanda yeni ilgi alanlarını keşfetmelerine destek olabilir ve mezuniyet sonrasında üniversiteye veya kariyer yolculuklarına hazırlanmalarına yardımcı olabilir.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin İkinci Bölümü olan "Öğretim Programları, Ders Kitapları, Eğitim ve Öğretim Materyalleri" başlığını taşıyan 10. madde (d) fıkrasında, seçmeli dersler şu şekilde tanımlanmıştır: Seçmeli dersler, öğrencilerin hedefledikleri ve ilgi duydukları alanda gelişmelerine veya kişisel yeteneklerini geliştirmelerine imkân sağlayan derslerdir. Bu dersler, öğrencilerin çeşitli programlarda ilerlemelerini ve yöneldikleri alanda gelişimlerini desteklemek amacıyla sunulmaktadır (67). Spor lisesi öğrencilerinin seçebileceği ders saatleri on birinci sınıfta iki saat, on ikinci sınıfta üç saatle sınırlandırılmıştır.

Tablo 8. Spor Lisesi Seçmeli Dersleri Haftalık Ders Saatleri -1

Dersler				Sınıflar Ve Ders Saatleri			
				9	10	11	12
Dil Ve Anlatım			Seçmeli Türk Dili Ve Edebiyatı (2)	-	-	2	2
			Diksiyon Ve Hitabet (1)	-	-	1	1
			Osmanlı Türkçesi (1)	-	-	2	2
Matematik Ve Fen Bilimleri			Seçmeli Temel Matematik (2)	-	-	2	2
			Seçmeli Matematik (2)	-	-	2	2
			Seçmeli Fizik (2)	-	-	2	2
			Seçmeli Kimya (2)	-	-	2	2
			Seçmeli Biyoloji (2)	-	-	2	2
			Astronomi Ve Uzay Bilimleri (1)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
Sosyal Bilimler			Seçmeli Tarih (1)	-	-	2	2
			Türk Kültür Ve Medeniyet Tarihi (1)	-	-	2	2
			İslam Kültür Ve Medeniyeti (1)	-	-	2	2
			İslam Bilim Tarihi (1)	-	-	2	2
			Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi (1)	-	-	-	2
			Seçmeli Coğrafya (1)	-	-	2	2
			Psikoloji (1)	-	-	2	2
			Sosyoloji (1)	-	-	2	2

Kaynak: Talim Terbiye Kurulu Haftalık Ders Programı

Tablo 9. Spor Lisesi Seçmeli Dersleri Haftalık Ders Saatleri -2

Dersler		Sınıflar Ve Ders Saatleri			
		9	10	11	12
Matematik ve Fen Bilimleri	Diksiyon Ve Hitabet (1)	-	-	1	1
	Osmanlı Türkçesi (1)	-	-	2	2
	Seçmeli Temel Matematik (2)	-	-	2	2
	Seçmeli Matematik (2)	-	-	2	2
	Seçmeli Fizik (2)	-	-	2	2
	Seçmeli Kimya (2)	-	-	2	2
	Seçmeli Biyoloji (2)	-	-	2	2
Sosyal Bilimler	Astronomi Ve Uzay Bilimleri (1)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
	Seçmeli Tarih (1)	-	-	2	2
	Türk Kültür Ve Medeniyet Tarihi (1)	-	-	2	2
	İslam Kültür Ve Medeniyeti (1)	-	-	2	2
	İslam Bilim Tarihi (1)	-	-	2	2
	Çağdaş Türk Ve Dünya Tarihi (1)	-	-	-	2
	Seçmeli Coğrafya (1)	-	-	2	2
	Psikoloji (1)	-	-	2	2
	Sosyoloji (1)	-	-	2	2
	Mantık (1)	-	-	2	2
	Bilgi Kuramı (1)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
	Demokrasi Ve İnsan Hakları (1)	-	-	1	1
	İşletme (1)	-	-	2	2
	Ekonomi (1)	-	-	2	2
	Girişimcilik (1)	-	-	1	1
	Yönetim Bilimi (1)	-	-	2	2
	Uluslararası İlişkiler (1)	-	-	2	2
Din, Ahlak ve Değerler	Kur'an-I Kerim (1)	-	-	2	2
	Peygamberimizin Hayatı (1)	-	-	2	2
	Temel Dinî Bilgiler (2)	-	-	(1)(2)	(1)(2)

Kaynak: Talim Terbiye Kurulu Haftalık Ders Programı

Tablo 10. Spor Lisesi Seçmeli Dersleri Haftalık Ders Saatleri -3

Dersler		Sınıflar ve Ders Saatleri			
Yabancı Diller ve Edebiyatı	Seçmeli Birinci Yabancı Dil (1)	-	-	2	2
	İkinci Yabancı Dil (1)	-	-	2	2
	Yabancı Diller Edebiyatı (2)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
Spor ve Sosyal Etkinlik	Sosyal Etkinlik (2)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
Güzel Sanatlar	Seçmeli Müzik (1)			2	2
	Seçmeli Görsel Sanatlar (1)	-	-	2	2
	Sanat Tarihi (1)	-	-	2	2
Bilişim	Drama (1)	-	-	1	1
	Bilgisayar Bilimi (1)	-	-	2	2
	Proje Hazırlama (1)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
Seçilebilecek Ders Saati Sayısı		0	0	2	3
Rehberlik ve Yönlendirme		0	0	1	1
Toplam Ders Saati		40	40	40	40

Kaynak: Talim Terbiye Kurulu Haftalık Ders Programı

2.8.6. Spor liseleri spor tesisleri ve teknik alt yapıları

"Spor tesisi" terimi, spor hizmeti sunulan ve bu amaca yönelik olarak düzenlenmiş ve donatılmış her türlü spor alanını ifade eder. Spor hizmetleri, spor endüstrisinin önemli bileşenlerinden biri olarak kabul edilir ve spor etkinliklerinin gerçekleştirildiği tesisler, spor hizmetleri içerisinde önemli bir rol oynar(68).

Spor etkinliklerinin ve yarışmaların başarısı, seyircilerin ve sporcuların (katılımcıların) keyifli zaman geçirmelerine bağlıdır. Bu ise, spor tesislerinin fiziksel yapısı ve tasarımıyla yakından ilişkilidir. Tesislerin büyüklüğü ve işlevsel düzenlemeleri, kullanıcıların kolaylıkla hareket etmelerini sağlamalı ve tesis içinde ihtiyaç duydukları her şeyi rahatça bulabilmelerini mümkün kılmalıdır. Bu nedenle, spor tesislerinin fiziksel yapı ve düzenlemeleri son derece kritik bir öneme sahiptir(69).

Açıkada ve diğerleri (2008), yaptıkları araştırmada, spor tesislerinin ve alanlarının yetersizliğinin, elde edilen kazanımlara ulaşamama nedeni olduğunu belirlemişlerdir (70).

Benzer şekilde, Çolakoğlu ve Karaküçük (2006) araştırmalarında spor alanında başarısızlığın temel nedenlerinin maddi zorluklar, malzeme eksikliği ve tesis yetersizliği olduğunu sonucuna varmışlardır (70).Nar (2007) tarafından yapılan araştırmada, alt yapı, araç gereç ve personel eksiklikleri gibi nedenlerden dolayı spor liselerinde verilen eğitimin yeterli düzeye ulaşmadığı sonucuna varılmıştır(52).Orunaboka ve Nwachukwu (2012) tarafından gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre, okullardaki teknik altyapı ve tesis eksikliklerinin spor eğitimlerini olumsuz etkilediği ortaya konmuştur. Bu araştırma, okul eğitim sürecinin daha etkin ve verimli olabilmesi için tesislerin ve stadyumların içine dersliklerin kurulması ve öğretmenlerin istihdam edilmesi gibi önerilere yer vermiştir (70).

Şentürk (2016) tarafından gerçekleştirilen araştırmada, öneriler şunlar olarak sunulmuştur: programın güncellenmesi, öğretmen istihdamının artırılması, öğretmenlere hizmet içi eğitimler sağlanması, spor liselerinin statülerinin gözden geçirilmesi ve spor liselerinin artan ekonomik potansiyel bağlamında fiziksel ve donanımsal olarak geliştirilmesi (70).

Nacar ve diğerleri (2013), İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan 7 güzel sanatlar ve spor lisesi ile bu okullarda görev yapan 35 öğretmene anket uygulayarak, spor lisesi tesisleri ve donanımları ile ilgili şu verileri elde etmiştir: "Okulumuzdaki spor tesisleri sayı olarak yeterli midir?" sorusuna %8,5 kesinlikle katılmıyorum, %42,8 katılmıyorum, %2,8 kararsızım, %34,2 katılıyorum, %11,4 kesinlikle katılıyorum yanıtını vermiştir. "Okulumuzdaki spor tesisleri aydınlatma ve personel açısından yeterlidir" sorusuna %11,4 kesinlikle katılmıyorum, %40,0 katılmıyorum, %5,7 kararsızım, %37,1 katılıyorum, %5,7 kesinlikle katılıyorum yanıtını vermiştir. Araştırmanın kapsadığı öğretmenlerin %51,4'ü spor tesislerinin sağlık açısından yetersiz olduğunu, %40'ı spor tesislerinin havalandırma, aydınlatma ve personel açısından yetersiz olduğunu, %48,5'i ise spor tesislerinin yetersiz olduğunu ifade etmiştir (71).

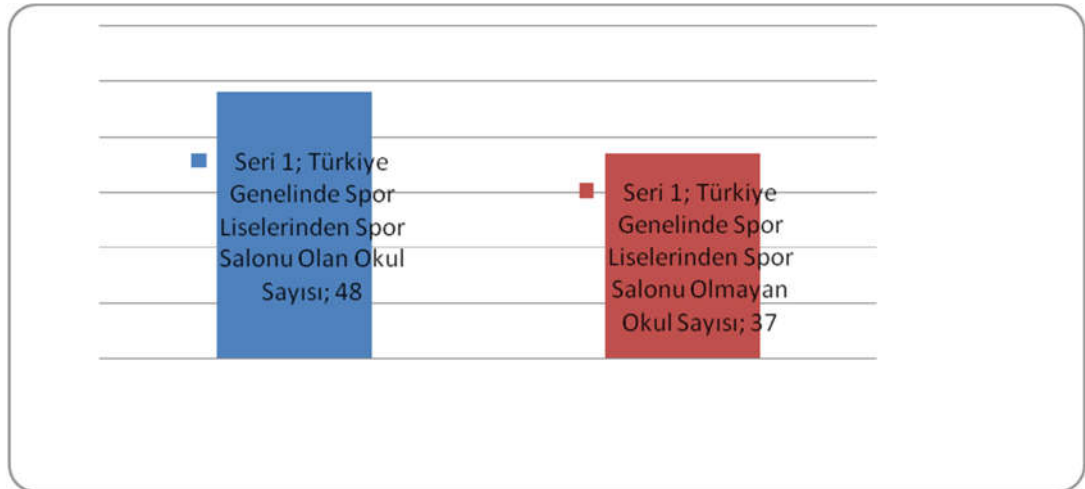
2022-2023 Eğitim öğretim yılına ait Türkiye'deki Spor liselerine ve Millî Eğitim Bakanlığı'nın resmi internet sayfalarından elde edilen bilgilere dayanarak, aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Bu dönemde Türkiye genelinde toplam 85 Spor lisesi bulunmaktadır. Bu liselerde toplam 1197 derslik ve 1695 öğretmen görev yapmaktadır. Öğrenci sayısı ise 21892 olarak kaydedilmiştir. Bunun yanı sıra 2022-2023 eğitim öğretim yılında 51 okul proje okulu kapsamında eğitim öğretim faaliyetlerine devam etmektedir.

Bu 85 spor lisesinde toplamda 48 spor salonu bulunmaktadır. Ancak, 37 spor lisesinde herhangi bir spor salonu bulunmamaktadır. Bu durum, spor salonlarının bazı okullarda eksikliğini göstermektedir.

Tablo 11. Spor Salonları Olan ve Olmayan Spor Liseleri Sayılarının Karşılaştırmaları

Türkiye Geneli Spor Lisesi Sayısı	85
Türkiye Geneline Spor Liselerinden Spor Salonu Olan Okul Sayısı	48
Türkiye Geneline Spor Liselerinden Spor Salonu Olmayan Okul Sayısı	37

Şekil 8. Spor Liselilerinin Toplam Spor Liselerindeki Spor Salonu Olan ve Olmayan Okul Sayılarının Karşılaştırma Grafiği

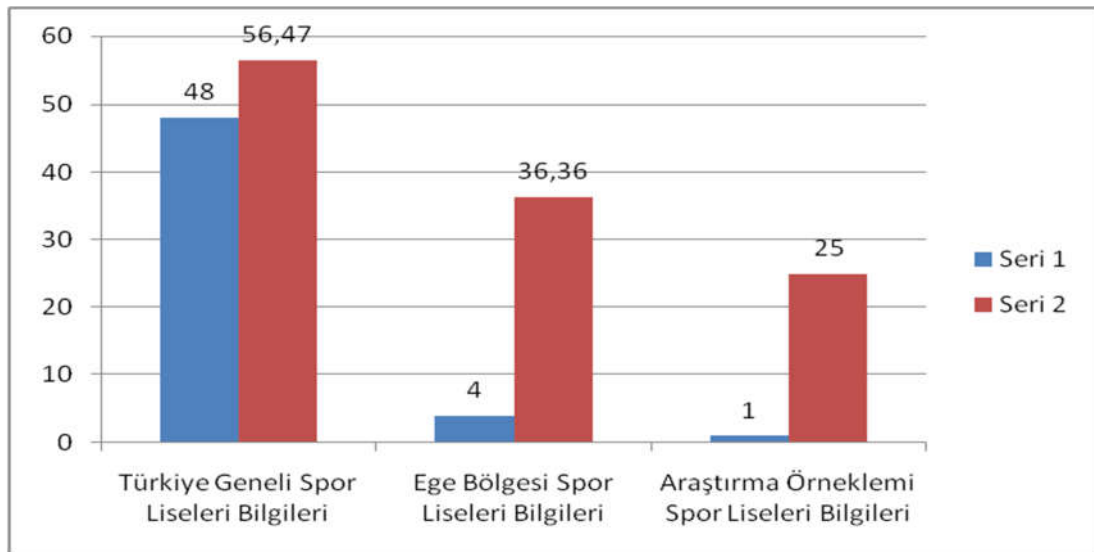
Türkiye genelindeki Spor liselerinde toplamda haftalık 47.880 saatlik ders saati bulunmaktadır. Ancak, bu ders saatleri 1695 öğretmenin haftada 28 saatlik derse girmesiyle tamamlanabilmektedir.

Ege bölgesindeki Spor liselerinde ise haftalık toplam 2.680 saatlik ders saati mevcuttur. Bu ders saatleri, 126 öğretmenin haftada 21 saatlik derse girmesiyle tamamlanabilmektedir. Bu durumda, Ege bölgesindeki öğretmenlerin haftalık ders yükünün Türkiye genelindeki öğretmenlerin ders yükü ortalamasının altında olduğu görülmektedir(54).

Tablo 12. Spor Liselerinde Salonlaşma İstatistikleri

Okul Bilgileri	Salon Olan Okul Sayısı	Okul Sayısı	Salonlaşma Yüzdelik Oranı
Türkiye Geneli Spor Liseleri Bilgileri	48	85	% 56,47
Ege Bölgesi Spor Liseleri Bilgileri	4	11	% 36,36
Araştırma Örneklemini Spor Liseleri Bilgileri	1	4	% 25,00

Tablo 13. Spor Liselerinde Salonlaşma Tabloları Oranı Grafiği (%)

2.9. Sporu Bırakma Nedenleri

Gençlerin sporu ve spor aktivitelerini bırakma nedenleri söz konusu olduğunda, adolesan dönemi sporcuların çoğunluğu sporu terk etme yolunu seçmektedir.

Sporu bırakma nedenlerini sıraladığımızda tembellik, yaralanmalar, sosyal çevreler ve boş zaman eksikliği, aşırı hırslı ebeveynlerin baskıları nedeniyle, antrenörün kötü tutumu, aşırı efor ve nihayetinde yetenek eksikliği olarak sıralanabilir(7).

Ergenlik, kişisel ve atletik gelişim için çok önemli bir dönemdir ve sporu bırakmak genç sporcular üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir. Adolesan sporcuların sporu bırakmayı seçmelerinin fiziksel, duygusal ve sosyal faktörler dahil olmak üzere çeşitli nedenleri vardır. Adolesan dönemindeki sporcular, zaman yetersizliği, değişen ilgi alanları, akademik beklentiler ve antrenörlerin baskıcı yapılarından dolayı sporu bırakmak zorunda kalmaktadırlar (4).

Bireylerin sporu bırakmalarının birçok nedenleri vardır. En yaygın nedenlerden bazıları şunlardır:

Fiziksel Nedenler: Fiziksel yaralanma, ergen sporcuların sporu bırakmasının yaygın bir nedenidir. Genç sporcular aşırı kullanım yaralanmalarından muzdarip olabilir veya önemli bir yaralanmadan tamamen kurtulamayabilir. Ek olarak, büyüdükçe ve olgunlaştıkça, spor dallarını bırakabilir veya mevcut sporlarıyla uyumlayan farklı bir spor branşına yönelebilirler.

Duygusal Nedenler: Ergen sporcular hem kendilerinden hem de başkalarından yüksek düzeyde performans gösterme ve beklentileri karşılama baskısıyla mücadele edebilirler. Bu, tükenmişliğe, hayal kırıklığına ve spor tutkusunun kaybına yol açabilir.

Sosyal Nedenler: Akran baskısı ve değişen sosyal dinamikler de ergen sporcuların sporu bırakmasında rol oynayabilir. Arkadaşlarla vakit geçirmek veya spor içermeyen diğer etkinliklere katılmakla daha fazla ilgilenebilirler.

Destek Eksikliği: Ergen sporcular, antrenörleri, takım arkadaşları veya aileleri tarafından desteklenmediklerini hissedebilirler, bu da motivasyon eksikliğine ve spordan alınan zevkin azalmasına yol açabilmektedir.

Patriksson(1988) sporun bu kadar göz önünde ve spordan elde edilebilecek gelirin bu kadar fazla olduğu bir ortamda Kuzey Amerika'da çocukların ve ergenlerin %35'inden fazlasının her yıl sporu bırakması şaşırtıcı bir nitelikte olduğunu tespit etmiştir(24).Pehlivan (2013) de yaptığı araştırmada eğitim dönemlerine göre sporu bırakma oranlarını incelediğı araştırmada şu sonuçlara ulaşmıştır. Sporun bırakma oranları ilköğretim %10.2, lise %48.8, üniversite %41.0 olarak bulunmuştur(8)

3. MATERYAL VE METOT

3.1. Araştırmanın Tipi

Bu araştırma, kesitsel bir nicel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kesitsel tasarım, belirli bir zaman noktasında verilerin toplandığı bir araştırma yaklaşımını ifade eder. Bu yöntem, katılımcıların farklı değişkenler açısından mevcut durumlarını değerlendirmek ve anlamak amacıyla benimsenmiştir.

Kesitsel tasarım, bir anlık görüntü elde etmek için kullanılan bir yöntemdir. Bu araştırmada, spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakma nedenlerini incelemek ve bu nedenleri çeşitli değişkenlerle ilişkilendirmek amacıyla bu tasarım tercih edilmiştir. Bu şekilde, katılımcıların belirli bir zaman dilimindeki durumlarına odaklanan veriler toplanmıştır. Bu yaklaşım, spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakma nedenlerini ve bu nedenlerin arkasındaki değişkenleri daha ayrıntılı bir şekilde anlamamızı sağlamıştır.

Kullanılan ölçek, spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakma nedenlerini incelemek ve bu nedenleri farklı değişkenlerle ilişkilendirmenin farklılaşma sonuçlarını elde etmek amacıyla kullanılan bir anket ölçeğini temsil eder. Bu ölçek, kesitsel bir araştırma tasarımı kullanarak toplanan verileri içermektedir. Anket, katılımcıların mevcut durumlarını değerlendirmek ve farklı değişkenlerle ilişkilerinin farklılaşma düzeylerini ölçmek amacıyla kesitsel araştırma yöntemini kullanan bir nicel araştırma örneğidir.

3.2. Araştırmanın Yeri, Zamanı ve Planı

Ar İzmir (Buca Atatürk Spor Lisesi, Foça Recep Kerman Spor Lisesi), Aydın- (İncirliova Spor Lisesi), Manisa (Manisa Spor Lisesi) öğrencilerine fiziki ortamda uygulanmıştır.

Tablo 14. Zaman Çizelgesi

Aşamalar	Süre
Tez Hazırlık Dönemi	20 Ekim 2022 -20 Ocak 2023
Veri Toplama	23 Ocak -24 Mart 2023
Değerlendirme	27 Mart- 20 Mayıs 2023
Tez Yazımı	22 Mayıs- 1 Eylül 2023
Toplam	12 Ay

3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi/Araştırma Grupları

Araştırmanın örneklemi belirlemek amacıyla çevrim içi örneklem hesaplama yöntemi (calculator.net) kullanılmıştır. Araştırmanın odaklandığı Ege Bölgesi'ndeki Spor Liselerinde öğrenim gören öğrenci sayısı, okulların resmî web sayfalarından elde edilen verilere dayalı olarak 1812 olarak hesaplanmıştır. Bu hesaplama, 0,95 güvenilirlikle $\pm 0,05$ 'lik farka göre hata payına göre örneklem sayısının 317 olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırma süreci boyunca Aydın, Manisa ve İzmir illerinde bulunan toplam 1246 Spor Lisesi öğrencisi üzerinde tarama gerçekleştirilmiş ve sporu bırakma nedenlerini incelemek amacıyla 135 öğrencinin sporu bıraktığı tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında, spor faaliyetlerini sonlandırmış olan ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 135 öğrenciye, çocukların sporu bırakma nedenlerini anlamak amacıyla Maden, Koruç, Kocaekşi ve Arsan (2010) tarafından uyarlanmış olan "Sporu Bırakma Nedenleri Envanteri" ölçeği uygulanmıştır.

3.4. Araştırma Materyali

Bu araştırmada, "Sporu Bırakma Nedenleri Envanteri" ölçeği ve araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır.

3.5. Araştırma Değişkenleri

Bu araştırmada, bağımlı değişken olarak "Sporu Bırakma" durumu ele alınmıştır. Bağımsız değişkenler ise spor kariyeri, sporu bırakma etmenleri, cinsiyet, spor türü, yarışma seviyesi, spor yapma seviyeleri, spor yapma süreleri, yarışma seviyesi, spora başlama yaşı, ortaokul düzeyinde spor yapma, akademik başarı seviyesi, spor lisesine yönlendirme etmenleri, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, aile araştırma statüsü, akademik not ortalaması, öğrencilerin büyüdüğü yerleşim yeri, kardeş sayısıdır.

3.6. Veri Toplama Araçları

3.6.1. Kişisel Bilgi Formu

Kişisel bilgi formu, araştırmaya katılan Spor Lisesi öğrencilerinin, yaş, cinsiyet, spor branşına başlama yaşı, spor branşı yarışmacı seviyesi, okul aritmetik not ortalaması, ailenin gelir durumu, kardeş sayısı gibi kişisel bilgileri öğrenmeye yönelik olup, toplam 25 sorudan oluşmaktadır ve araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır.

3.6.2. *Sporu Bırakma Nedenleri Envanter Ölçeği*

Bu araştırmada, çocukların sporu bırakma nedenlerini belirlemek amacıyla kullanılan ölçek, Maden, Koruç, Kocaekşi ve Arsan (2010) tarafından uyarlanmıştır. Ölçeğin kullanım izni e-posta yoluyla alınmıştır. Toplamda 24 madde içeren bu ölçeğin yapı geçerliğini değerlendirmek amacıyla faktör analizi yöntemi kullanılmıştır. Analizde en yüksek olabilirlik (maximumlikelihood) yöntemi ve equamax döndürme yöntemi kullanılmıştır. Faktör analizi sonucunda, ölçek maddeleri üç temel alt boyutta gruplandırılmıştır.

"Spor Lisesi Öğrencilerinin Sporlu Bırakma Nedenlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Ege Bölgesi Örneği)" başlıklı yüksek lisans tezine dayalı

olarak, veri toplama aracının oluşturulmasında, araştırmanın teorik temelinde yer alan değişkenleri ölçmeyi amaçlayan ifadelerin karmaşık bir şekilde sunulmuş olmasının, güvenilirliklerin değerlendirilmesi için başlangıçta bir faktör analizi yapılmasının gerektiği anlaşılmıştır.

Bu bağlamda, ele alınan araştırma konusunun zenginliği ve içerdiği farklı boyutlar, ölçüm aracının içeriğinin anlaşılır ve tutarlı bir şekilde düzenlenmesi adına faktör analizine yönelik önemli bir gerekliliği işaret etmektedir

Tablo 15. Faktör Bir, Spor Yaşantısı ve Antrenör İlişkisi Başlığı Altında Cevaplanan Soru Listesinde Yer Alan Sorular

Faktör 1 (Spor Yaşantısı ve Antrenör İlişkisi Başlığı Altında Cevaplanan Soru Listesi)		
No	Soru Numarası	Ölçek Soru Cümlesi
1	4	Artık bu antrenörle çalışmak istemiyorum.
2	5	Sürekli yenilmekten bıktım.
3	6	Spor aracılığı ile hiçbir başarı elde edemedim.
4	8	Antrenörümün sürekli bana kızmasından hoşlanmıyorum.
5	9	Yeni beceriler öğrenemiyorum.
6	10	Spor yaptığım için arkadaşlarıma fazla zaman ayıramıyorum.
7	12	Antrenmanlarda sürekli aynı şeyleri yapmaktan bıktım.
8	14	Sürekli yarışmalara gitmek bana zor geliyor.
9	15	Spor yapmaktansa arkadaşlarımla vakit geçirmek daha güzel.
10	17	Okul disiplini beni antrenman yapmaktan alıkoyuyor.
11	18	Eğlenmek için biraz daha fazla zamana ihtiyacım var.
12	19	Yarışmak yerine oyun oynamayı tercih ediyorum.
13	20	Sakatlanmaktan korkuyorum.
14	22	Antrenörümün antrenman metotlarından hoşlanmıyorum.
15	23	Diğer arkadaşlarıma göre daha az sportif beceri öğrendim.

Faktör 1 (Spor Yaşantısı ve Antrenör İlişkisi Başlığı Altında Cevaplanan Soru Listesinde)'de yer alan sorular, öğrencilerin antrenörleriyle olan ilişkileri, spor yapma

sürecindeki deneyimleri ve başarıları, spor yapmaktan duydukları zevk ve motivasyon gibi konuları ele almaktadır.

Öğrencilerin antrenörleriyle ilişkileri hakkında değerlendirmeler yapmalarına imkân tanıyan sorular (1, 4, 14) listede yer almaktadır. Yenilgiye karşı motivasyonunu kaybeden öğrencilerin sayısını belirlemek için hazırlanan sorular (2, 3, 15) da tabloda yer almaktadır. Spor yapmaktan vazgeçmelerinin nedenlerini belirlemek için sorulan sorular arasında, antrenmanlarda yapılan tekrarların sıkıcılığı (7), zaman yönetimi sorunları (6, 9), yarışmalara gitmenin zorluğu (8, 14) ve okul disiplininin spor yapma sürecindeki etkisi (17) gibi faktörler yer almaktadır. Spor yapmaktansa arkadaşlarıyla vakit geçirmeyi tercih etme (9) ve eğlence ihtiyacının karşılanması (18) da listedeki soruları oluşturmaktadır.

Faktör 1 (Spor Yaşantısı ve Antrenör İlişkisi Başlığı Altında Cevaplanan Soru Listesinde yer alan sorular, öğrencilerin antrenörleriyle olan ilişkileri, spor yapma sürecindeki deneyimleri ve başarıları, spor yapmaktan duydukları zevk ve motivasyon gibi konuları ele almaktadır.

Öğrencilerin antrenörleriyle ilişkileri hakkında değerlendirmeler yapmalarına imkân tanıyan sorular (1, 4, 14) listede yer almaktadır. Yenilgiye karşı motivasyonunu kaybeden öğrencilerin sayısını belirlemek için hazırlanan sorular (2, 3, 15) da tabloda yer almaktadır. Spor yapmaktan vazgeçmelerinin nedenlerini belirlemek için sorulan sorular arasında, antrenmanlarda yapılan tekrarların sıkıcılığı (7), zaman yönetimi sorunları (6, 9), yarışmalara gitmenin zorluğu (8, 14) ve okul disiplininin spor yapma sürecindeki etkisi (17) gibi faktörler yer almaktadır. Spor yapmaktansa arkadaşlarıyla vakit geçirmeyi tercih etme (9) ve eğlence ihtiyacının karşılanması (18) da listedeki soruları oluşturmaktadır.

Tablo 16. Faktör İki, Aile Başlığı Altında Yer Alan Sorular

Faktör 2 (Aile Başlığı Altında Cevaplanan Soru Listesi)		
No	Soru Numarası	Ölçek Soru Cümlesi
1	1	Akrabalarım spor yapmamı istemiyor.
2	2	Ailem spor yapmamı istemiyor.
3	7	Kardeşlerim spor yapmamdan hoşlanmıyor.
4	11	Okuldaki başarısızlığımı annem ve babam spor yapmama bağlıyor.
5	16	Ailemin baskısından bıktım.

Faktör 2, "Aile" başlığı altında yer alan sorular, öğrencilerin spor yapma süreçleriyle ilgili ailelerinin tutumlarına ve beklentilerine odaklanmaktadır.

Bu faktörde yer alan beş soru, öğrencilerin akrabalarının, ailelerinin ve kardeşlerinin spor yapmalarını desteklemeyip hatta engellediği yönündeki algılarını ve bu durumun öğrencilerin motivasyonunu ve spora devam etme isteklerini nasıl etkilediğini ölçmeyi amaçlamaktadır. Sorular ayrıca öğrencilerin okul başarısızlıklarını spor yapmaya bağlayan aile baskısı ve bu baskının öğrencilerde olumsuz etkiler yarattığına dair algıları da içermektedir. Bu faktör, öğrencilerin spor yapmalarını ailelerinin tutumlarından etkilenen bir grup olarak tanımlamaktadır.

Tablo 17. Faktör Üç, Okul Deneyimi Başlığı Altında Cevaplanan Sorular

Faktör 3 (Okul Yaşantısı Başlığı Altında Cevaplanan Soru Listesi)		
No	Soru Numarası	Ölçek Soru Cümlesi
1	3	Okulda başarısızlık yaşamaktan korkuyorum.
2	13	Öğretmenlerim sporcu olmamı istemiyor.
3	21	Antrenmanlarda çok yorulduğum için derslerime konsantre olamıyorum.
4	24	Antrenman ve maçlardan dolayı bazı derslere katılamıyorum.

"Okul Deneyimi" adlı Faktör 3, öğrencilerin sporla ilgilenmeleri bağlamında akademik ve eğitimsel deneyimleriyle ilgili dört soru içermektedir.

Bu sorular, akademik başarısızlık korkusu, öğretmenlerin öğrenci-sporculara yönelik tutumları ve spor eğitiminin ve yarışmanın öğrencilerin çalışmalarına odaklanma becerileri üzerindeki etkisi gibi konuları kapsar.

Birinci soru, öğrencilerin spora ayırdıkları zaman ve enerjiden etkilenebilecek okulda başarısız olma korkularını soruyor. Soru 13, öğretmenlerin öğrenci sporculara yönelik algılanan tutumlarını ve bu tutumların öğrencileri spor yapmaktan caydırıp caydırmadığını çalışmaktadır. Soru 21, spor eğitiminin ve rekabetin öğrencilerin yorgunluk seviyeleri ve çalışmalarına konsantre olma yetenekleri üzerindeki etkisini ele almaktadır. Son olarak 24. soru, spor aktivitelerinin öğrencilerin derslere katılma ve akademik sorumluluklarını yerine getirme becerilerini ne ölçüde etkilediğini incelemektedir.

Genel olarak, bu sorular öğrencilerin spora katılımlarının akademik deneyimlerini ve performanslarını nasıl etkileyebileceğini yakalamayı amaçlamaktadır.

3.7. Verilerin Değerlendirilmesi

Tablo 18. KMO Bartlett ‘Testi

Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Yeterliği Testi		,636
Bartlett'in Küresellik Testi	Yaklaşık Ki kare	921,802
	Serbestlik Derecesi	276
	Anlamlılık	,000

Tabloya göre, iki farklı istatistiksel test sonucu verilmiştir: Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Örneklem Yeterlilik Ölçüsü ve Bartlett's Sferisite Testi.

1. Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Yeterlilik Ölçüsü: Bu ölçü, faktör analizi gibi çok değişkenli analizler için veri setinin uygunluğunu değerlendirmek için kullanılır. Elde edilen. 636 değeri, örneklem yeterliliğinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermektedir. Bu, veri setinin faktör analizi gibi analizler için uygun olduğunu gösterir(72).
2. Bartlett's Sferisite Testi: Bu test, veri setindeki değişkenler arasındaki ilişkinin yeterince yüksek olduğu durumlarda faktör analizinin uygulanabilirliğini değerlendirmek için kullanılır(73). Elde edilen sonuçlara göre, test istatistiği yaklaşık olarak 921.802 ve serbestlik derecesi 276'dır. Ayrıca, p değeri (, 000) olarak bulunmuştur. Bu düşük p değeri, null hipotezinin reddedilmesi gerektiğini gösterir. Yani, değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve faktör analizinin uygulanabilir olduğu sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak, veri setinin faktör analizi gibi çok değişkenli analizler için uygun olduğunu söyleyebiliriz. KMO değeri uygun örneklem yeterliliği gösterirken, Bartlett's Sferisite Testi düşük p değeriyle değişkenler arasındaki anlamlı ilişkiyi vurgular.

Tablo 19. Spor Bırakma Nedenlerinin Ölçek Maddelerinin İç Tutarlık Katsayıları

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	Faktör Sayısı
0,789	0,7 9	25

Maden, Koruç, Kocaekşi ve Arsan (2010) tarafından uyarlanan orijinal ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı değeri 0,96 olarak belirlenmiştir(2). Spor lisesi öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen bu araştırmada, standartlaştırılmış öğelerle hesaplanan Cronbach Alfa katsayısı (0,79), olarak bulunmuştur. Bu sonuç, ölçeğin iç tutarlılığının standartlaştırılmış öğelerle biraz daha etkili bir şekilde değerlendirildiğini

göstermektedir. Elde edilen Cronbach Alfa katsayısı değeri 0,50 ile 0,80 aralığında olduğundan, güvenilirlik düzeyi orta olarak değerlendirilmektedir(74).

Bu bağlamda, araştırmanın Cronbach Alfa katsayısı değeri ölçeğin Spor lisesi öğrencilerinin cevaplarını makul bir güvenilirlikle ölçme yeteneğini yansıttığını göstermektedir.

Araştırmanın veri seti, çok değişkenli analizler için elverişli olduğunu göstermektedir. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Örneklem Yeterliliği Testi sonucu, veri setinin çok değişkenli analizler için uygunluğunu değerlendirmek amacıyla kullanılan bir ölçüt olarak öne çıkmaktadır. Bu sonuç, veri setinin faktör analizi gibi çok değişkenli analizler için geçerli ve elverişli bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Benzer şekilde, Bartlett's Sferisite Testi sonucu da oldukça önemlidir. Elde edilen düşük p değeri, değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin varlığını göstermektedir. Bu durum, faktör analizinin veri setine uygulanabilirliğini güçlendirmektedir.

Araştırma verilerinin değerlendirilmesi sonucunda elde edilen KMO değeri 0.636 olarak belirlenmiştir. Bu değer, örnekleme yeterliliği açısından kabul edilebilir bir düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Bartlett's Sferisite Testi sonucunda ise test istatistiği 921.802, serbestlik derecesi 276 ve p değeri 0.000 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen düşük p değeri, değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstererek faktör analizinin veri setine uygulanabilirliğini teyit etmektedir.

Araştırmada verilerinin değerlendirilmesinde istatistikî yöntem olarak; frekans, yüzde dağılımları, bağımsız gruplar için T-Testi ve bağımsız gruplar için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. T-Testi ve tek yönlü varyans analizinde; parametrik testin sayıltılarından varyansların eşitliği ilkesi esas alınmış, varyansların eşit olmaması durumunda “p” değeri anlamlılık düzeyinden küçük olsa bile gruplar arasında anlamlı bir farklılık aranmamıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi $\alpha = 0,05$ olarak alınmıştır.

Sonuç olarak, "Sporu Bırakma" durumu ile bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla veri setinin özelliklerine uygun olarak T-Testi ve ANOVA testi kullanılmıştır. Bu istatistiksel yöntemler, veri analizi sürecinde farklı

değişkenlerin sporu bırakma durumu üzerindeki etkisini anlamak için etkili bir şekilde kullanılmıştır.

3.8. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın örneklem seçimine ilişkin dahil etme ve dışlama kriterleri aşağıda belirtilmiştir

3.8.1. Araştırmaya Dahil Olma Kriterleri

1. Katılımcılar, resmi öğrenimlerini Spor Liselerinde sürdüren öğrenciler arasından seçilmelidir.
2. Katılımcılar, Spor Lisesine kayıtlı ve etkin öğrenci statüsünde olmalıdır.
3. Araştırmaya katılmayı isteyen öğrenciler, kendi gönüllü iradeleriyle bu süreçte dahil olmayı kabul etmelidir.
4. Katılımcılar, iletişim bilgilerine erişilebilir ve ulaşılabilir şekilde sahip olmalıdır.
5. Katılımcılar, araştırmanın amaçlarını ve sürecini anladıklarını onaylamak amacıyla bilgilendirilmiş onam formunu imzalamalıdır.

3.8.2. Araştırmadan Dışlama Kriterleri

1. Öğrenciler, Spor Liseleri dışında başka bir eğitim kurumunda öğrenim görüyorlarsa, araştırma örnekleminin dışında bırakılacaktır.
2. Spor Liselerinden kaydı silinen veya geçerli kaydı olmayan öğrenciler, araştırma örnekleminin dışında tutulacaktır.
3. Öğrenciler, araştırmaya katılmayı reddederlerse, araştırma örnekleminin dışına çıkarılacaktır.

4. Katılımcıların iletişim bilgileri eksik veya geçerli değilse, araştırma örnekleminin dışında tutulabilir.
5. Bilgilendirilmiş onam formunu imzalamayı reddeden öğrenciler, araştırma örnekleminin dışında değerlendirilecektir.

3.9. Etik Kurul Onayı

Etik Kurul onayı Dokuz Eylül Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurul’undan 26.10.2022, *Karar No: 2022/34-31*, ve sayı numarası ile alındı.

4. BULGULAR

Tablo 20’de araştırma taramasına katılanların spor liselerindeki toplam öğrenci sayılarının sınıflara göre dağılımları gösterilmektedir. Söz konusu tabloya göre: 9. sınıfta toplam 310 öğrenci yer almaktadır. Bu öğrencilerin 87’si kız, 223’ü erkektir. Benzer şekilde, 10. sınıfta 314 öğrenci vardır, bunların 85’i kız, 229’u erkektir. 11. sınıfta toplam 336 öğrenci bulunmaktadır, bunların 91’i kız, 245’i erkektir.

Son olarak, 12. sınıfta 286 öğrenci vardır ve bunların 104’ü kız, 182’si erkektir. Araştırma taramasına katılan öğrencilerin 367’si kız ve 879’u erkek olmak üzere toplam 1246 öğrencidir.

Tablo 20. Araştırma Yapılan Spor Liselerinde Sporlu Bırakan Öğrencilerin Sınıf ve Cinsiyet Sayıları

	İl	Kurum	Kız	Erkek	Toplam
9. Sınıf	İzmir	Atatürk Spor Lisesi	3	6	9
	İzmir	Recep Kerman Spor Lisesi	-	5	5
	Manisa	Manisa Spor Lisesi	1	5	6
	Aydın	İncirlioğlu Spor Lisesi	5	1	6
	Toplam		9	17	26
10. Sınıf	İzmir	Atatürk Spor Lisesi	4	6	10
	İzmir	Recep Kerman Spor Lisesi	-	4	4
	Manisa	Manisa Spor Lisesi	6	5	11
	Aydın	İncirlioğlu Spor Lisesi	-	4	4
	Toplam		10	19	29
11. Sınıf	İzmir	Atatürk Spor Lisesi	17	8	25
	İzmir	Recep Kerman Spor Lisesi	-	3	3
	Manisa	Manisa Spor Lisesi	4	11	15
	Aydın	İncirlioğlu Spor Lisesi	6	2	8
	Toplam		27	24	51
12. Sınıf	İzmir	Atatürk Spor Lisesi	6	8	14
	İzmir	Recep Kerman Spor Lisesi	-	1	1
	Manisa	Manisa Spor Lisesi	3	8	11
	Aydın	İncirlioğlu Spor Lisesi	1	2	3
	Toplam		10	19	29
Genel Toplam			135		

Tablo 20'de araştırma taramasına katılanların spor liselerindeki toplam öğrenci sayılarının sınıflara göre dağılımları gösterilmektedir.

Söz konusu tabloya göre, spor liselerindeki öğrencilerin cinsiyet ve sınıf dağılımları tablo halinde sunulmuştur. Toplamda 4 sınıf mevcut olup, her sınıfta kız ve erkek öğrenci sayıları farklıdır.

Tablodan anlaşıldığı üzere, 9. sınıfta 26 öğrenci, 10. sınıfta 29 öğrenci, 11. sınıfta 51 öğrenci ve 12. sınıfta 29 öğrenci sporu bırakmıştır. Buna göre, toplamda 135 öğrenci sporu bırakmıştır.

Tablo aynı zamanda, farklı illerdeki spor liselerindeki öğrencilerin sporu bırakma oranlarının farklılık gösterdiğini de ortaya koymaktadır. Örneğin, Aydın İncirliova Spor Lisesi'nde 9. sınıfta 5 kız öğrenci sporu bırakmışken, 10. sınıfta hiç kız öğrencinin sporu bırakmadığı görülmektedir. Benzer şekilde, Manisa Spor Lisesi'nde 10. sınıfta 6 kız öğrenci sporu bırakmışken, 11. sınıfta sadece 4 kız öğrencinin sporu bıraktığı tespit edilmiştir.

Tablo 21. Spor Lisesi Öğrencilerinin Sınıf ve Kurum Bazlı Spor Bırakma Oranları

İl	Kurum	9. Sınıf	10. Sınıf	11. Sınıf	12. Sınıf	Aritmetik Ortalama
İzmir	Atatürk Spor Lisesi	9.28%	10.53%	20.17%	15.73%	13.17%
İzmir	Recep Kerman Spor Lisesi	12.50%	11.43%	6.98%	2.17%	8.27%
Manisa	Manisa Spor Lisesi	10.71%	12.22%	26.79%	19.30%	17.50%
Aydın	İncirliova Spor Lisesi	4.27%	4.26%	6.78%	3.19%	4.62%
Genel Ortalama		9.19 %	9.36%	14.18%	10.09%	10.43%

Tablo 21’de ‘Spor lisesi öğrencilerinin sınıf ve kurum bazlı sporu bırakma oranları incelenmiştir. Söz konusu tabloya göre: Spor liselerinde okuyan öğrencilerin sınıf ve kurum bazlı sporu bırakma oranlarını içermektedir.

Tabloda toplamda 4 sınıf seviyesi bulunmaktadır. İzmir’deki Atatürk Spor Lisesi’nde, sporu bırakma oranları 9. sınıfta %9.28, 10. sınıfta %10.53, 11. sınıfta %20.17 ve 12. sınıfta %15.73 olarak tespit edilmiştir.

Recep Kerman Spor Lisesi'nde ise, 9. sınıfta %12.50, 10. sınıfta %11.43, 11. sınıfta %6.98 ve 12. sınıfta %2.17 sporu bırakma oranları kaydedilmiştir.

Manisa Spor Lisesi'nde ise, 9. sınıf öğrencileri arasında %10.71, 10. sınıf öğrencileri arasında %12.22, 11. sınıf öğrencileri arasında %26.79 ve 12. sınıf öğrencileri arasında %19.30 sporu bırakmıştır. Aydın İncirlioğlu Spor Lisesi'nde ise, 9. sınıfta %4.27, 10. sınıfta %4.26, 11. sınıfta %6.78 ve 12. sınıfta %3.19 sporu bırakma oranları kaydedilmiştir.

Tablo verileri incelendiğinde, sporu bırakma oranlarının farklı iller ve kurumlar arasında değiştiği açıkça görülmektedir. Ek olarak, sporu bırakma oranlarının sınıf seviyelerine göre değiştiği saptanmıştır. Tablodaki verilerin ortalaması alındığında, 9. sınıfta %9.19, 10. sınıfta %9.36, 11. sınıfta %14.18 ve 12. sınıfta %10.09 sporu bırakma oranları hesaplanmıştır.

Tablo 22. Spor Liseleri Cinsiyet Bazlı Sporu Bırakma Oranları

İL	KURUM	SINIF	KADIN			ERKEK		
			Kayıtlı Öğrenci	Sporu Bırakan Öğrenci	Bırakma Yüzdesi	Kayıtlı Öğrenci	Sporu Bırakan Öğrenci	Bırakma Yüzdesi
İZMİR	Atatürk Spor Lisesi	9	36	3	8.3%	61	6	9.8%
İZMİR	Recep Kerman Spor Lisesi	9	0	-	0%	40	5	12.5%
MANİSA	Manisa Spor Lisesi	9	8	1	12.5%	48	5	10.4%
AYDIN	İncirliova Spor Lisesi	9	43	5	11.6%	74	1	1.4%
9.SINIF TOPLAM			87	9	10.3%	223	17	7.6%
İZMİR	Atatürk Spor Lisesi	10	35	4	11.4%	60	6	10%
İZMİR	Recep Kerman Spor Lisesi	10	0	-	0%	35	4	11.4%
MANİSA	Manisa Spor Lisesi	10	18	6	33.3	72	5	6.9%
AYDIN	İncirliova Spor Lisesi	10	32	-	0%	62	4	6.5%
10.SINIF TOPLAM			85	10	11.8%	229	19	8.3%
İZMİR	Atatürk Spor Lisesi	11	37	17	45.95%	45	8	17.7%
İZMİR	Recep Kerman Spor Lisesi	11	0	-	0.00%	43	3	6.98%
MANİSA	Manisa Spor Lisesi	11	12	4	33.33%	44	11	25.00%
AYDIN	İncirliova Spor Lisesi	11	42	6	14.29%	76	2	2.63%
11.SINIF TOPLAM			91	27	29.67%	208	24	11.54%
İZMİR	Atatürk Spor Lisesi	12	28	6	21.43%	33	8	24.24%
İZMİR	Recep Kerman Spor Lisesi	12	0	-	0.00%	46	1	2.17%
MANİSA	Manisa Spor Lisesi	12	13	3	23.08%	44	8	18.18%
AYDIN	İncirliova Spor Lisesi	12	63	1	1.59%	31	2	6.45%
12.SINIF TOPLAM			195	10	5.12%	154	19	12.33%
Kadınlarda Sporu Bırakma Aritmetik Ortalama				14.22 %				
Erkeklerde Sporu Bırakma Aritmetik Ortalama				9.94 %				

Tablo 22’de spor liselerinde cinsiyet bazlı sporu bırakma oranlarını göstermektedir. Verilere göre, her sınıf düzeyinde kadın öğrencilerin sporu bırakma oranı %10,3, erkek öğrencilerin sporu bırakma oranı ise %7,6 olarak belirlenmiştir. Ancak, 10. sınıfta kadın öğrencilerin sporu bırakma oranı %11,8, erkek öğrencilerin sporu bırakma oranı ise %8,3 olarak ölçülmüştür. 11. sınıfta kadın öğrencilerin sporu bırakma oranı %29,67, erkek öğrencilerin sporu bırakma oranı ise %11,54’tür. Son sınıf olan 12. sınıfta kadın öğrencilerin sporu bırakma oranı %5,12, erkek öğrencilerin sporu bırakma oranı ise %12,33 olarak belirlenmiştir. Kadın öğrencilerin sporu bırakma aritmetik ortalaması %14,22, erkek öğrencilerin sporu bırakma ortalaması ise %9,94 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 23. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sınıflara Göre Sporlu Bırakma Nedenlerine Göre ANOVA Sonuçları

Alt Boyutlar	Sınıf	N	' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	9. Sınıf	25	1,85 $\pm$ 0,12	2,242	0,086
	10. Sınıf	30	1,81 $\pm$ 0,,14		
	11. Sınıf	51	1,79 $\pm$ 0,18		
	12. Sınıf	29	1,72 $\pm$ 0,25		
	Toplam	135	1,79 $\pm$ 0,18		
Aile	9. Sınıf	25	1,95 $\pm$ 0,10	1,373	0,254
	10. Sınıf	30	1,91 $\pm$ 0,14		
	11. Sınıf	51	1,96 $\pm$ 0,10		
	12. Sınıf	29	1,94 $\pm$ 0,11		
	Toplam	135	1,94 $\pm$ 0,11		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	9. Sınıf	25	1,77 $\pm$ 0,22	2,060	0,109
	10. Sınıf	30	1,74 $\pm$ 0,22		
	11. Sınıf	51	1,85 $\pm$ 0,18		
	12. Sınıf	29	1,77 $\pm$ 0,23		
	Toplam	135	1,79 $\pm$ 0,21		

Tablo 23'te Bu araştırmada, Spor Lisesinde öğrenim gören öğrencilerin sınıflara göre sporu bırakma nedenlerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Tabloya göre; "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler" alt boyutunda, öğrenim gören sınıflar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0,05$). Ancak, ortalama puanlara bakıldığında, 9. sınıf öğrencilerinin en yüksek puanı aldığı görölmektedir ($1,85\pm0,12$).

"Aile" alt boyutunda da öğrenim gören sınıflar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0,05$). Ortalama puanlara göre, 11. sınıf öğrencilerinin en yüksek puanı aldığı görölmektedir ($1,96\pm0,10$).

"Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" alt boyutunda da öğrenim gören sınıflar arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0,05$). Bununla birlikte, ortalama puanlara bakıldığında, yine 11. sınıf öğrencilerinin en yüksek puanı aldığı gözlemlenmektedir ($1,85\pm0,18$).

Sonuç olarak, Spor Lisesinde öğrenim gören öğrencilerin "Sporu Bırakma Nedenleri" ölçeği alt boyutlarına göre öğrenim gören sınıflar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p>0,05$). Ancak, ortalama puanlara bakıldığında, 9. sınıf öğrencilerinin "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler" alt boyutunda, 11. sınıf öğrencilerinin ise "Aile" ve "Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" alt boyutlarında en yüksek ortalamalara sahip olduğu gözlemlenmektedir.

Tablo 24. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Spor Kariyerleri ve Spor Bırakma Nedenleri Ölçeği Alt Boyutlarına Göre Spor Bırakma Nedenlerine Göre ANOVA Sonuçları

Alt Boyutlar	Spor Kariyerleri	N	' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	İlçe Derecesi	50	1,80' $\pm$ 0,16	2,164	0,119
	İl Derecesi	53	1,82' $\pm$ 0,17		
	Ulusal ve Uluslararası	32	1,73' $\pm$ 0,22		
	Toplam	135	1,79 $\pm$ 0,18		
Aile	İlçe Derecesi	50	1,94 $\pm$ 0,11	0,204	0,815
	İl Derecesi	53	1,95 $\pm$ 0,10		
	Ulusal ve Uluslararası	32	1,93 $\pm$ 0,14		
	Toplam	135	1,94 $\pm$ 0,11		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	İlçe Derecesi	50	1,79 $\pm$ 0,19	0,118	0,889
	İl Derecesi	53	1,79 $\pm$ 0,23		
	Ulusal ve Uluslararası	32	1,81 $\pm$ 0,21		
	Toplam	135	1,79 $\pm$ 0,21		

Tablo 24, Bu araştırmada, Spor Lisesi öğrencilerinin Spor Kariyerleri ve Spor Bırakma Nedenleri Ölçeği alt boyutlarına göre sporu bırakma nedenleri karşılaştırılmıştır.

Tabloya göre, Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler alt boyutunda, il derecesine sahip öğrencilerin (1,82 $\pm$ 0,17) olarak hesaplanmıştır. İlçe derecesine sahip öğrencilerin (1,80 $\pm$ 0,16) ulusal ve uluslararası derece sahibi öğrencilere (1,73 $\pm$ 0,22) göre daha yüksek ortalamalara sahip olduğu ancak bu farkın anlamlı olmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Aile alt boyutunda ise, il ve ilçe derecesine sahip öğrencilerin ortalamaları benzer şekilde yüksek olup (sırasıyla 1,95 $\pm$ 0,10 ve 1,94 $\pm$ 0,11), ulusal ve uluslararası derece sahibi öğrencilerin ortalamaları ise (1,93 $\pm$ 0,14) onlardan biraz daha düşüktür. Ancak, bu farklar anlamsızdır ($p>0,05$).

Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı alt boyutunda ise, tüm grupların ortalamaları benzerdir ve anlamlı farklılıklar yoktur ($p>0,05$). İlçe derecesine sahip öğrencilerin ortalaması $1,79\pm0,19$, il derecesine sahip öğrencilerin ortalaması $1,79\pm0,23$ ve ulusal ile uluslararası derece sahibi öğrencilerin ortalaması $1,81\pm0,21$ olarak hesaplanmıştır.

Sonuç olarak, Spor Lisesi öğrencileri arasında farklı düzeylerde spor başarısına sahip olanlar arasında, Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler, Aile, Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı alt boyutlarında anlamlı farklılıklar gözlenmemiştir. Bu durum, bu alt boyutlarda farklı spor başarı düzeylerine sahip öğrencilerin benzer deneyimlere ve etkileşimlere sahip olabileceğini ve bu etkenlerin spor başarısı ile doğrudan ilişkili olmadığını göstermektedir.

Tablo 25. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Sporlu Bırakma Etmenleri ve Sporlu Bırakma Nedenleri Ölçeği Alt Boyutlarına Göre Sporlu Bırakma Nedenlerine Göre ANOVA Sonuçları

Alt Boyutlar	Sporlu Bırakma Etmenleri	N	$\bar{X} \pm Ss$	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	Antrenör Tavrı	23	1,75±0,19	1,857	0,122
	ÖSYM Sınavlarına Hazırlık	17	1,84±0,10		
	Sakatlık	28	1,73±0,27		
	Başarılı Olamama Düşüncesi	19	1,84±0,11		
	Diğer	48	1,81±0,16		
	Toplam	135	1,79±0,18		
Aile	Antrenör Tavrı	23	1,94±0,10	2,745	0,031
	ÖSYM Sınavlarına Hazırlık	17	1,97±0,06		
	Sakatlık	28	1,88±0,18		
	Başarılı Olamama Düşüncesi	19	1,95±0,10		
	Diğer	48	1,97±0,08		
	Toplam	135	1,94±0,11		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	Antrenör Tavrı	23	1,77±0,23	1,629	0,171
	ÖSYM Sınavlarına Hazırlık	17	1,86±0,12		
	Sakatlık	28	1,77±0,25		
	Başarılı Olamama Düşüncesi	19	1,71±0,20		
	Diğer	48	1,82±0,21		
	Toplam	135	1,79±0,21		

Tablo 25, Spor Lisesi öğrencilerinin Sporlu Bırakma Etmenleri ve Sporlu Bırakma Nedenleri Ölçeği alt boyutlarına göre spordan ayrılma nedenlerini karşılaştırmaktadır.

Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler alt boyutunda, 135 öğrencinin 23'ü antrenör tavrı, 17'si ÖSYM sınavlarına hazırlık, 28'i sakatlık, 19'u başarılı olamama düşüncesi ve 48'i diğer nedenlerden dolayı spordan ayrılmıştır. Bu nedenlerin ortalamaları sırasıyla 1,75±0,19, 1,84±0,10, 1,73±0,27, 1,84±0,11 ve 1,81±0,16'dır.

Toplam spordan ayrılma nedenleri ortalaması $1,79 \pm 0,18$ 'dir. ANOVA testi sonucunda farklılık anlamlı değildir ($p > 0,05$).

Aile alt boyutunda, 135 öğrencinin 23'ü antrenör tavrı, 17'si ÖSYM sınavlarına hazırlık, 28'i sakatlık, 19'u başarılı olamama düşüncesi ve 48'i diğer nedenlerden dolayı spordan ayrılmıştır. Bu nedenlerin ortalamaları sırasıyla $1,94 \pm 0,10$, $1,97 \pm 0,06$, $1,88 \pm 0,18$, $1,95 \pm 0,10$ ve $1,97 \pm 0,08$ 'dir. Toplam spordan ayrılma nedenleri ortalaması $1,94 \pm 0,11$ 'dir. ANOVA testi sonucunda antrenör tavrı nedeniyle spordan ayrılan öğrencilerin diğer nedenlerden dolayı spordan ayrılan öğrencilere göre anlamlı bir fark gösterdiği ($p < 0,05$) ancak diğer nedenler arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı alt boyutunda, 135 öğrencinin 23'ü antrenör tavrı, 17'si ÖSYM sınavlarına hazırlık, 28'i sakatlık, 19'u başarılı olamama düşüncesi ve 48'i diğer nedenlerden dolayı spordan ayrılmıştır. Bu nedenlerin ortalamaları sırasıyla $1,77 \pm 0,23$, $1,86 \pm 0,12$, $1,77 \pm 0,25$, $1,71 \pm 0,20$ ve $1,82 \pm 0,21$ 'dir. Toplam spordan ayrılma nedenleri ortalaması $1,79 \pm 0,21$ 'dir. ANOVA testi sonucunda farklılık anlamlı değildir ($p > 0,05$).

Tablo 26. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Spor Bırakma Nedenlerine Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	Kadın	56	$1,79 \pm 0,15$	3,093	0,833
	Erkek	79	$1,79 \pm 0,21$		
Aile	Kadın	56	$1,96 \pm 0,08$	8,269	0,156
	Erkek	79	$1,93 \pm 0,13$		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	Kadın	56	$1,76 \pm 0,23$	0,360	0,137
	Erkek	79	$1,81 \pm 0,20$		

Tablo 26. Spor Lisesi Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Sporunu Bırakma Nedenlerinin Karşılaştırılması tablosu incelendiğinde: Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler alt boyutu açısından, kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Her iki cinsiyet de antrenör tavrı, ÖSYM sınavlarına hazırlık, sakatlık, başarılı olamama düşüncesi ve diğer nedenler gibi aynı faktörlerden etkilenmektedir.

Aile alt boyutu açısından, kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir fark yoktur ($f=8,269$, $p=0,156$). Ancak, kadınlar ($\bar{X}=1,96$) erkekler ($\bar{X}=1,93$) göre sporu bırakma nedenlerinin aile ile ilgili faktörlerden daha yüksek olduğunu belirtmektedir.

Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı alt boyutu açısından, kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir fark yoktur farklılık anlamlı değildir ($p>0,05$). Her iki cinsiyet de akademik başarı ve okul yaşantısı ile ilgili faktörlerden benzer şekilde etkilenmektedir.

Sonuç olarak, Spor Lisesi öğrencileri arasında cinsiyetlere göre sporu bırakma nedenleri açısından anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Tablo 27. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Yaşlarına Göre Sporunu Bırakma Nedenlerine Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Yaş	N	$\bar{X} \pm Ss$	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	16 Yaş ve Altı	75	1,80 $\pm 0,16$	0,965	0,474
	17 Yaş ve Üzeri	60	1,78 $\pm 0,21$		
Aile	16 Yaş ve Altı	75	1,92 $\pm 0,13$	18,625	0,021
	17 Yaş ve Üzeri	60	1,97 $\pm 0,86$		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	16 Yaş ve Altı	75	1,78 $\pm 0,22$	0,051	0,330
	17 Yaş ve Üzeri	60	1,81 $\pm 0,21$		

Tablo 27, Spor Lisesi öğrencilerinin yaşlarına göre sporu bırakma nedenlerini karşılaştırmaktadır. Tabloda yer alan üç alt boyut, "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler", "Aile" ve "Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" olarak tanımlanmıştır.

"Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler" boyutu incelendiğinde, 16 yaş ve altı öğrencilerin sporu bırakma nedenleri ' $\bar{X} \pm Ss$ ' değeri $1,80 \pm 0,16$ iken, 17 yaş ve üzeri öğrencilerin sporu bırakma nedenleri ' $\bar{X} \pm Ss$ ' değeri $1,78 \pm 0,21$ olarak belirlenmiştir. İstatistiksel analiz sonucunda, yaşa göre sporu bırakma nedenleri arasında bu boyutta anlamlı bir farklılık olmadığı tespit ($p > 0,05$).

"Aile" boyutuna göre ise, 16 yaş ve altı öğrencilerin sporu bırakma nedenleri ' $\bar{X} \pm Ss$ ' değeri $1,92 \pm 0,13$ iken, 17 yaş ve üzeri öğrencilerin sporu bırakma nedenleri ' $\bar{X} \pm Ss$ ' değeri $1,97 \pm 0,86$ olarak hesaplanmıştır. İstatistiksel analiz sonucunda, yaşa göre sporu bırakma nedenleri arasında bu boyutta anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Bu sonuçlar, 16 yaş ve altı öğrencilerin sporu bırakma nedenlerinin ailesel faktörlere bağlı olarak daha yüksek olduğunu göstermektedir.

"Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" boyutuna göre incelendiğinde, 16 yaş ve altı öğrencilerin sporu bırakma nedenleri ' $\bar{X} \pm Ss$ ' değeri $1,78 \pm 0,22$ iken, 17 yaş ve üzeri öğrencilerin sporu bırakma nedenleri ' $\bar{X} \pm Ss$ ' değeri $1,81 \pm 0,21$ olarak bulunmuştur. İstatistiksel analiz sonucunda, yaşa göre sporu bırakma nedenleri arasında bu boyutta anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$).

Tablo 28. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Egzersize Devam Etme Durumları ile Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Egzersize Devam Etme Durumu	N	' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	Evet	59	1,81 $\pm$ 0,16	0,671	0,357
	Hayır	76	1,78 $\pm$ 0,20		
Aile	Evet	59	1,95 $\pm$ 0,11	0,454	0,007
	Hayır	76	1,94 $\pm$ 0,12		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	Evet	59	1,79 $\pm$ 0,18	5,16	0,849
	Hayır	76	1,79 $\pm$ 0,23		

Tablo 28, Spor Lisesi öğrencilerinin egzersize devam etme durumlarına göre sporu bırakma nedenlerini ve bu nedenlerin alt boyutlarını karşılaştırmaktadır.

Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler boyutuna göre incelendiğinde, egzersize devam eden öğrencilerin ' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss değeri 1,81 $\pm$ 0,16 iken, egzersize devam etmeyen öğrencilerin ' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss değeri 1,78 $\pm$ 0,20 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, egzersize devam etme durumuna göre sporu bırakma nedenleri arasında bu boyutta anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$).

Aile boyutuna göre, egzersize devam eden öğrencilerin ' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss değeri 1,95 $\pm$ 0,11 iken, egzersize devam etmeyen öğrencilerin ' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss değeri 1,94 $\pm$ 0,12 olarak bulunmuştur.

Bu sonuçlara göre, egzersize devam etme durumuna göre sporu bırakma nedenleri arasında bu boyutta anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Bu sonuçlara göre, egzersize devam eden öğrencilerin sporu bırakma nedenlerinin ailesel faktörlere bağlı olarak daha düşük olduğu görülmektedir.

Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı boyutuna göre incelendiğinde, egzersize devam eden öğrencilerin ' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss değeri 1,79 $\pm$ 0,18 iken, egzersize devam etmeyen

öğrencilerin ' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss değeri 1,79 $\pm$ 0,23 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, egzersize devam etme durumuna göre sporu bırakma nedenleri arasında bu boyutta anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 29. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Spor Türü ile Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Spor Türü	N	' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	Bireysel Sporlar	52	1,81 $\pm$ 0,16	3,122	0,314
	Takım Sporları	83	1,78 $\pm$ 0,20		
Aile	Bireysel Sporlar	52	1,93 $\pm$ 0,13	3,436	0,300
	Takım Sporları	83	1,95 $\pm$ 0,10		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	Bireysel Sporlar	52	1,77 $\pm$ 0,22	0,260	0,460
	Takım Sporları	83	1,80 $\pm$ 0,21		

Tablo 29, Spor Lisesi öğrencilerinin spor türüne göre sporu bırakma nedenlerinin alt boyutlarına göre karşılaştırmasını içermektedir.

Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler boyutuna göre incelendiğinde, bireysel sporlar yapan öğrencilerin ' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss değeri 1,81 $\pm$ 0,16 iken, takım sporları yapan öğrencilerin ' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss değeri 1,78 $\pm$ 0,20 olarak bulunmuştur. Ancak, yaşa göre sporu bırakma nedenleri arasında bu boyutta anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Aile boyutuna göre, bireysel sporlar yapan öğrencilerin ' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss değeri 1,93 $\pm$ 0,13 iken, takım sporları yapan öğrencilerin ' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss değeri 1,95 $\pm$ 0,10 olarak bulunmuştur.

Bu sonuçlara göre, sporu bırakma nedenleri arasında bu boyutta anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı boyutuna göre incelendiğinde, bireysel sporlar yapan öğrencilerin ' $\bar{X} \pm Ss$ ' değeri $1,77 \pm 0,22$ iken, takım sporları yapan öğrencilerin ' $\bar{X} \pm Ss$ ' değeri $1,80 \pm 0,21$ olarak bulunmuştur. Ancak, yaşa göre sporu bırakma nedenleri arasında bu boyutta anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 30. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Yarışma Seviyesi ile Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar			Yarışma Seviyesi	N	$\bar{X} \pm Ss$	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler			Okul Sporları	52	$1,80 \pm 0,13$	6,752	0,481
			Kulüp Sporları	83	$1,78 \pm 0,21$		
Aile			Okul Sporları	52	$1,96 \pm 0,09$	10,066	0,079
			Kulüp Sporları	83	$1,93 \pm 0,13$		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı			Okul Sporları	52	$1,77 \pm 0,21$	0,186	0,346
			Kulüp Sporları	83	$1,81 \pm 0,21$		

Tablo 30, Spor Lisesi öğrencilerinin Yarışma Seviyesi (Okul Sporları ve Kulüp Sporları) ile Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutları (Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler, Aile, Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı) arasındaki ilişkiyi incelediğimizde, aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler alt boyutunda, Okul Sporları seviyesinde egzersize devam eden öğrencilerin ($N=52$) ortalama puanı $1,80 \pm 0,13$ iken, Kulüp Sporları seviyesinde egzersizi bırakan öğrencilerin ($N=83$) ortalama puanı $1,78 \pm 0,21$ olarak belirlenmiştir.

Yapılan istatistiksel analizlerde, bu iki grup arasında Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler alt boyutunda anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna varılmıştır ($p>0,05$). Yani, bu iki grup arasında Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler açısından anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Aile alt boyutunda ise, Okul Sporları seviyesinde egzersize devam eden öğrencilerin ($N=52$) ortalama puanı $1,96\pm0,09$ iken, Kulüp Sporları seviyesinde egzersizi bırakan öğrencilerin ($N=83$) ortalama puanı $1,93\pm0,13$ olarak hesaplanmıştır. Bu durumda, yapılan istatistiksel analizlerde iki grup arasında Aile alt boyutunda anlamlı bir farklılık yoktur ($p>0,05$).

Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı alt boyutunda ise, Okul Sporları seviyesinde egzersize devam eden öğrencilerin ($N=52$) ortalama puanı $1,77\pm0,21$ iken, Kulüp Sporları seviyesinde egzersizi bırakan öğrencilerin ($N=83$) ortalama puanı $1,81\pm0,21$ olarak hesaplanmıştır. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda, iki grup arasında Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı alt boyutunda anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Sonuç olarak, yapılan analizler neticesinde Spor Lisesi öğrencilerinin Yarışma Seviyesi ile Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutları arasında anlamlı farkların olmadığı görülmektedir. Ancak, özellikle Aile alt boyutunda elde edilen p değerinin 0,05'e yakın olması, sonuçların daha kapsamlı analizlerle veya daha büyük örneklem gruplarıyla desteklenmesinin önemini vurgulamaktadır.

Tablo 31. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Spor Yapma Süreleri ile Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar			Spor Yapma Süreleriz	N	' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler			2 yıl ve altı	35	1,81 $\pm$ 0,17	0,165	0,414
			3 yıl ve üzeri	100	1,78 $\pm$ 0,19		
Aile			2 yıl ve altı	35	1,93 $\pm$ 0,14	1,756	0,580
			3 yıl ve üzeri	100	1,95 $\pm$ 0,11		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı			2 yıl ve altı	35	1,76 $\pm$ 0,21	0,246	0,311
			3 yıl ve üzeri	100	1,80 $\pm$ 0,21		

Tablo 31, Spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler alt boyutunda, 2 yıl ve altı süreyle spor yapan öğrencilerin ortalama puanı, 3 yıl ve üzeri süreyle spor yapan öğrencilere göre biraz daha yüksek ($1,81 \pm 0,17$ vs. $1,78 \pm 0,19$), ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$).

Aile alt boyutunda, 2 yıl ve altı süreyle spor yapan öğrencilerin ortalama puanı, 3 yıl ve üzeri süreyle spor yapan öğrencilere göre daha düşük olsa da ($1,93 \pm 0,14$ vs. $1,95 \pm 0,11$), bu fark yine istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$).

Akademik başarı ve okul yaşantısı alt boyutunda ise, 2 yıl ve altı süreyle spor yapan öğrencilerin ortalama puanı, 3 yıl ve üzeri süreyle spor yapan öğrencilere göre biraz daha düşük olsa da ($1,76 \pm 0,21$ vs. $1,80 \pm 0,21$), bu fark yine istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0,05$).

Sonuç olarak, bu tablo, Spor Lisesi öğrencilerinin spor yapma süreleri ve sporu bırakma nedenleri alt boyutları arasında herhangi bir anlamlı ilişki olmadığını göstermektedir.

Tablo 32 Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Spora Başlama Yaşının Sporu Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar			Spora Başlam Yaşı	N	' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler			10 yaş ve altı	64	1,81 $\pm$ 0,17	0,025	0,327
			11 yaş ve üzeri	71	1,77 $\pm$ 0,19		
Aile			10 yaş ve altı	64	1,95 $\pm$ 0,10	4,139	0,298
			11 yaş ve üzeri	71	1,93 $\pm$ 0,12		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı			10 yaş ve altı	64	1,82 $\pm$ 0,21	0,451	0,222
			11 yaş ve üzeri	71	1,77 $\pm$ 0,21		

Tablo 32'de Spor Lisesi öğrencilerinin spora başlama yaşının sporu bırakma nedenleri alt boyutlarına göre karşılaştırması verilmiştir.

Spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler alt boyutuna göre, 10 yaş ve altında spor yapmaya başlayan öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.81 $\pm$ 0.17 iken, 11 yaş ve üzerinde spor yapmaya başlayan öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.77 $\pm$ 0.19'dur. Ancak bu farkın istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur($p>0,05$).

Aile alt boyutuna göre, 10 yaş ve altında spor yapmaya başlayan öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.95 $\pm$ 0.10 iken, 11 yaş ve üzerinde spor yapmaya başlayan öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.93 $\pm$ 0.12'dir. Bu farkın istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($p>0,05$).

Akademik başarı ve okul yaşantısı alt boyutuna göre, 10 yaş ve altında spor yapmaya başlayan öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.82 $\pm$ 0.21 iken, 11

yaş ve üzerinde spor yapmaya başlayan öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.77 ± 0.21 'dir. Ancak bu farkın istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($p > 0,05$).

Tablo 33. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Spor Lisesine Yönlendirme Etmenlerinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar			Yönlendirme Etmenleri	N	$\bar{X} \pm Ss$	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler			Kendi İsteğimle	78	$1,80 \pm 0,19$	0,016	0,653
			Diğer Kişiler	57	$1,78 \pm 0,18$		
Aile			Kendi İsteğimle	78	$1,94 \pm 0,11$	0,003	0,949
			Diğer Kişiler	57	$1,94 \pm 0,12$		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı			Kendi İsteğimle	78	$1,79 \pm 0,21$	1,435	0,912
			Diğer Kişiler	57	$1,79 \pm 0,22$		

Tablo 33'te Spor Lisesi öğrencilerinin spor lisesine yönlendirilme etmenlerinin sporu bırakma nedenleri alt boyutlarına göre karşılaştırması verilmiştir.

Spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler alt boyutuna göre, spor lisesine kendi isteğiyle yönlendirilen öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.80 ± 0.19 iken, diğer kişiler tarafından yönlendirilen öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.78 ± 0.18 'dir. Ancak bu farkın istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($p > 0,05$).

Aile alt boyutuna göre, spor lisesine kendi isteğiyle yönlendirilen öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.94 ± 0.11 iken, diğer kişiler tarafından yönlendirilen öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.94 ± 0.12 'dir. Bu farkın istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($p > 0,05$).

Akademik başarı ve okul yaşantısı alt boyutuna göre, spor lisesine kendi isteğiyle yönlendirilen öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.79 ± 0.21 iken, diğer kişiler tarafından yönlendirilen öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.79 ± 0.22 'dir. Ancak bu farkın istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($p > 0,05$).

Tablo 34. Spor Lisesi Öğrencilerinin Ortaokul Düzeyinde Spora Başlamanın Sporu Bırakmadaki Etkisinin Sporu Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Ortaokul Düzeyinde Spora Branşınız Var mıydı	N	' $\bar{X}$ ' $\pm$ Ss	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	Evet	120	1,80 $\pm$ 0,19	0,883	0,300
	Hayır	15	1,74 $\pm$ 0,18		
Aile	Evet	120	1,95 $\pm$ 0,11	14,303	0,254
	Hayır	15	1,89 $\pm$ 0,12		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	Evet	120	1,79 $\pm$ 0,21	0,070	0,807
	Hayır	15	1,78 $\pm$ 0,22		

Tablo 34, Spor Lisesi öğrencilerinin ortaokul düzeyinde spora branşının olup olmamasının sporu bırakma nedenleri alt boyutlarına göre karşılaştırmasını göstermektedir. Spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler alt boyutuna göre, spora branşı olan öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.80 $\pm$ 0.19 iken, branşı olmayan öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.74 $\pm$ 0.18'dir. Ancak bu farkın istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($p>0,05$).

Aile alt boyutuna göre, spora branşı olan öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.95 $\pm$ 0.11 iken, branşı olmayan öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.89 $\pm$ 0.12'dir. Bu farkın istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($p>0,05$).

Akademik başarı ve okul yaşantısı alt boyutuna göre, spora branşı olan öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.79 $\pm$ 0.21 iken, branşı olmayan öğrencilerin ortalama bırakma nedenleri puanı 1.78 $\pm$ 0.22'dir. Bu farkın istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($p>0,05$).

Tablo 35. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Sportif Başarı Seviyesinin Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Ulusal çapta dereceniz var mıydı?	N	' $\bar{X}$ '±Ss	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	Evet	12	1,86±0,15	0,552	0,168
	Hayır	12 3	1,78±0,19		
Aile	Evet	12	1,98±0,05	5,425	0,287
	Hayır	12 3	1,94±0,12		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	Evet	12	1,89±0,24	0,000	0,095
	Hayır	12 3	1,78±0,21		

Tablo 35, Spor Lisesi öğrencilerinin sportif başarı seviyelerinin spor bırakma nedenlerinin alt boyutlarına göre karşılaştırılmasını içermektedir. Tabloya göre: Ulusal çapta derece elde etmiş olan öğrencilerin spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler alt boyutunda ortalama skoru 1.86 ± 0.15 olarak bulunmuştur.

Derece elde etmemiş olan öğrencilerin aynı alt boyuttaki ortalama skoru ise 1.78 ± 0.19 olarak hesaplanmıştır. İstatistiksel analiz sonucunda, bu iki grup arasındaki farkın p değeri 0.168 olarak hesaplanmıştır. Bu değer istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($p > 0,05$).

Aile Alt Boyutu: Ulusal çapta derece elde etmiş öğrencilerin aile alt boyutundaki ortalama skoru 1.98 ± 0.05 olarak bulunmuştur. Derece elde etmemiş öğrencilerin aynı alt boyuttaki ortalama skoru ise 1.94 ± 0.12 olarak hesaplanmıştır. İstatistiksel analiz sonucunda, bu iki grup arasındaki farkın p değeri 0.287 olarak hesaplanmıştır. Bu değer istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($p > 0,05$).

Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı Alt Boyutu: Ulusal çapta derece elde etmiş öğrencilerin akademik başarı ve okul yaşantısı alt boyutundaki ortalama skoru 1.89 ± 0.24 olarak bulunmuştur.

Derece elde etmemiş öğrencilerin aynı alt boyuttaki ortalama skoru ise 1.78 ± 0.21 olarak hesaplanmıştır. İstatistiksel analiz sonucunda, bu iki grup arasındaki farkın p değeri 0.095 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($p > 0.05$).

Sonuç olarak, Spor Lisesi öğrencilerinin sportif başarı seviyelerinin sporu bırakma nedenlerinin alt boyutlarına göre karşılaştırıldığında, hiçbir alt boyutta istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Bu sonuçlar, öğrencilerin sportif başarı seviyelerinin sporu bırakma nedenlerini etkilemediğini göstermektedir.

Tablo 36. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Anne Öğrenim Durumunun Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Anne Öğrenim Durumu	N	$\bar{X} \pm Ss$	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	Ortaokul ve Altı	69	$1,82 \pm 0,15$	2,276	0,030
	Lise ve Üstü	66	$1,75 \pm 0,21$		
Aile	Ortaokul ve Altı	69	$1,96 \pm 0,10$	6,145	0,160
	Lise ve Üstü	66	$1,93 \pm 0,13$		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	Ortaokul ve Altı	69	$1,82 \pm 0,21$	0,683	0,151
	Lise ve Üstü	66	$1,76 \pm 0,21$		

Tablo 36, Spor Lisesi öğrencilerinin anne öğrenim durumlarının sporu bırakmaya etkisini, sporu bırakma nedenlerinin alt boyutlarına göre karşılaştırmaktadır. Alt boyutlar; spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler, aile, akademik başarı ve okul yaşantısıdır.

Tabloya göre, spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler alt boyutunda, ortaokul ve altı öğrenimli annelere sahip öğrencilerin sporu bırakma skoru, lise ve üstü öğrenimli annelere sahip öğrencilerin sporu bırakma skoruna göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde anlamlı farklılık vardır($p<0,05$).

Aile alt boyutunda, ortaokul ve altı öğrenimli annelere sahip öğrencilerin sporu bırakma skoru, lise ve üstü öğrenimli annelere sahip öğrencilerin sporu bırakma skoruna göre daha yüksektir, ancak fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p> 0.05$).

Akademik başarı ve okul yaşantısı alt boyutunda, ortaokul ve altı öğrenimli annelere sahip öğrencilerin sporu bırakma skoru, lise ve üstü eğitimli annelere sahip öğrencilerin sporu bırakma skoruna göre daha yüksektir, ancak fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p> 0.05$). Sonuç olarak, ortaokul ve altı öğrenimli annelere sahip Spor Lisesi öğrencilerinin sporu bırakma skoru, lise ve üstü öğrenimli annelere sahip öğrencilere göre spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler alt boyutunda daha yüksektir. Aile alt boyutunda ise ortaokul ve altı eğitimli annelere sahip öğrencilerin sporu bırakma skoru, lise ve üstü öğrenimli annelere sahip öğrencilere göre daha yüksek olmasına rağmen istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Akademik başarı ve okul yaşantısı alt boyutunda da fark istatistiksel olarak anlamlı değildir($p> 0.05$).

Tablo 37. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Baba Öğrenim Durumunun Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Baba Öğrenim Durumu	N	$\bar{X}'\pm Ss$	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	Ortaokul ve Altı	63	1,82±0,15	2,734	0,127
	Lise ve Üstü	72	1,77±0,21		
Aile	Ortaokul ve Altı	63	1,96±0,10	5,672	0,213
	Lise ve Üstü	72	1,93±0,13		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	Ortaokul ve Altı	63	1,80±0,22	0,569	0,792
	Lise ve Üstü	72	1,79±0,21		

Tablo 37'de Spor Lisesi öğrencilerinin baba öğrenim durumlarının sporu bırakma nedenlerinin alt boyutlarına göre etkisi incelenmiştir. Alt boyutlar spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler, aile ve akademik başarı ve okul yaşantısıdır.

Spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler alt boyutunda, ortaokul ve altı öğrenim düzeyine sahip babalara sahip olan öğrencilerin ortalama sporu bırakma nedeni puanı $1,82 \pm 0,15$ iken, lise ve üstü öğrenim düzeyine sahip babalara sahip olan öğrencilerin ortalama puanı $1,77 \pm 0,21$ 'dir. Bu sonuçlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür ($p > 0.05$).

Aile alt boyutunda, ortaokul ve altı öğrenim düzeyine sahip babalara sahip olan öğrencilerin ortalama sporu bırakma nedeni puanı $1,96 \pm 0,10$ iken, lise ve üstü öğrenim düzeyine sahip babalara sahip olan öğrencilerin ortalama puanı $1,93 \pm 0,13$ 'tür. Bu sonuçlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür ($p > 0.05$).

Akademik başarı ve okul yaşantısı alt boyutunda, ortaokul ve altı öğrenim düzeyine sahip babalara sahip olan öğrencilerin ortalama sporu bırakma nedeni puanı $1,80 \pm 0,22$ iken, lise ve üstü eğitim düzeyine sahip babalara sahip olan öğrencilerin ortalama puanı $1,79 \pm 0,21$ 'dir. Bu sonuçlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür ($p > 0.05$).

Sonuç olarak, Spor Lisesi öğrencilerinin baba öğrenim durumunun sporu bırakma nedenlerinin alt boyutlarına göre etkisi istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Tablo 38. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Ailesinin Çalışma Statüsünün Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Ailenizin Çalışma Statüsü	N	$\bar{X} \pm Ss$	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	Maaşlı Gelir	90	1,78±0,20	1,459	0,536
	Diğer Gelir	45	1,80±0,15		
Aile	Maaşlı Gelir	90	1,94±0,12	4,725	0,265
	Diğer Gelir	45	1,96±0,09		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	Maaşlı Gelir	90	1,77±0,21	0,117	0,067
	Diğer Gelir	45	1,84±0,20		

Tablo 38, de Spor Lisesi öğrencilerinin ailelerinin çalışma statüsünün sporu bırakma nedenleri üzerindeki etkisini, spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler, aile ve akademik başarı/okul yaşantısı alt boyutlarına göre karşılaştırmaktadır. Veriler, ailelerin maaşlı veya diğer gelirlerine göre gruplandırılmıştır.

Spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler alt boyutunda, maaşlı gelire sahip ailelerin öğrencilerinin ortalama puanı 1.78 ± 0.20 iken diğer gelir grubundakilerin ortalama puanı 1.80 ± 0.15 olarak ölçülmüştür. İki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p > 0.05$).

Aile alt boyutunda, maaşlı gelire sahip ailelerin öğrencilerinin ortalama puanı 1.94 ± 0.12 iken diğer gelir grubundakilerin ortalama puanı 1.96 ± 0.09 olarak ölçülmüştür. İki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p > 0.05$).

Akademik başarı ve okul yaşantısı alt boyutunda, maaşlı gelire sahip ailelerin öğrencilerinin ortalama puanı 1.77 ± 0.21 iken diğer gelir grubundakilerin ortalama puanı 1.84 ± 0.20 olarak ölçülmüştür. İki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p > 0.05$).

Tablo 39. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Aritmetik Not Ortalamasının Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Aritmetik Not Ortalaması	N	$\bar{X}' \pm Ss$	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	69,99 ve altı	57	1,77 $\pm$ 0,23	7,814	0,378
	70 ve üzeri	78	1,80 $\pm$ 0,15		
Aile	69,99 ve altı	57	1,92 $\pm$ 0,13	7,673	0,142
	70 ve üzeri	78	1,96 $\pm$ 0,10		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	69,99 ve altı	57	1,79 $\pm$ 0,22	0,344	0,911
	70 ve üzeri	78	1,79 $\pm$ 0,21		

Tablo 39, da Spor Lisesi öğrencilerinin aritmetik not ortalamasının sporu bırakmadaki etkisini sporu bırakma nedenlerinin alt boyutlarına göre karşılaştırmaktadır. Veriler, üç ayrı alt boyutta incelenmektedir: spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler ile aile ve akademik başarı/okul yaşantısı.

Her alt boyutta, öğrencilerin aritmetik not ortalaması 69.99 ve altı veya 70 ve üzeri olmak üzere iki gruba ayrılmıştır.

Spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler alt boyutunda, 69.99 ve altı not ortalaması grubu ile 70 ve üzeri not ortalaması grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Aile alt boyutunda, 69.99 ve altı not ortalaması grubu ile 70 ve üzeri not ortalaması grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Akademik başarı ve okul yaşantısı alt boyutunda, 69.99 ve altı not ortalaması grubu ile 70 ve üzeri not ortalaması grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Tablo 40. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Ailenizde Spor Yapanların Olması veya Olmamasının Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Ailenizde spor yapan var mı?	N	$\bar{X} \pm Ss$	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	Evet	42	1,80±0,17	0,380	0,629
	Hayır	93	1,78±0,19		
Aile	Evet	42	1,95±0,11	1,438	0,559
	Hayır	93	1,94±0,12		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	Evet	42	1,77±0,22	0,278	0,553
	Hayır	93	1,80±0,21		

Tablo 40, Spor Lisesi öğrencilerinin ailelerinde spor yapanların olması veya olmamasının sporu bırakmadaki etkisini sporu bırakma nedenleri alt boyutlarına göre karşılaştırmaktadır.

Alt boyutlar, spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler, aile ve akademik başarı ve okul yaşantısıdır. Tabloya göre, spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler alt boyutunda, ailelerinde spor yapanların olduğu öğrencilerin ($\bar{X} = 1,80$) sporu bırakma nedenleri alt boyutunda puanları ailelerinde spor yapanların olmadığı öğrencilere ($\bar{X} = 1,78$) göre daha yüksektir. Ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p > 0.05$).

Aile alt boyutunda ise, ailelerinde spor yapanların olduğu öğrencilerin ($\bar{X} = 1,95$) sporu bırakma nedenleri alt boyutunda puanları ailelerinde spor yapanların olmayan öğrencilere ($\bar{X} = 1,94$) göre biraz daha yüksektir, ancak bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p > 0.05$).

Son olarak, akademik başarı ve okul yaşantısı alt boyutunda, ailelerinde spor yapanların olup olmadığına bakılmaksızın öğrencilerin sporu bırakma nedenleri alt boyutunda puanları arasında anlamlı bir fark yoktur ($p > 0.05$).

Tablo 41. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Büyüdüğü Yerleşim Yerinin Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Büyüdüğünüz yerleşim yeri nedir?	N	$\bar{X} \pm Ss$	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	İlçe ve Altı	55	1,84±0,12	7,986	0,006
	Şehir ve Üstü	80	1,76±0,21		
Aile	İlçe ve Altı	55	1,96±0,09	1,438	0,100
	Şehir ve Üstü	80	1,93±0,13		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	İlçe ve Altı	55	1,82±0,18	2,672	0,241
	Şehir ve Üstü	80	1,77±0,23		

Tablo 41'daki veriler, Spor Lisesi öğrencilerinin büyüdüğü yerleşim yerinin sporu bırakmadaki etkisini ve bu etkinin sporu bırakma nedenlerinin alt boyutlarına göre karşılaştırmasını içermektedir.

Verilere göre, spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler boyutunda, ilçe ve altı yerleşim yerlerinde yetişen öğrencilerin sporu bırakma oranı, şehir ve üstü yerleşim yerlerinde yetişen öğrencilere göre anlamlı bir şekilde daha düşüktür ($p < 0,05$).

Ancak, aile boyutunda ise ilçe ve altı yerleşim yerlerinde yetişen öğrencilerin sporu bırakma oranı, şehir ve üstü yerleşim yerlerinde yetişen öğrencilere göre anlamsal olarak farklı değildir ($p > 0,05$).

Akademik başarı ve okul yaşantısı boyutunda ise ilçe ve altı yerleşim yerlerinde yetişen öğrencilerin sporu bırakma oranı, şehir ve üstü yerleşim yerlerinde yetişen öğrencilere göre anlamsal olarak farklı değildir ($p > 0,05$).

Tablo 42. Ölçek (S.B.N.Ö) Puanlarının Spor Lisesi Öğrencilerinin Kardeş Sayısının Spor Bırakmadaki Etkisinin Spor Bırakma Nedenlerinin Alt Boyutlarına Göre T-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Kardeş Sayısı	N	$\bar{X} \pm Ss$	f	p
Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler	2 Kardeş ve Altı	80	1,76±0,20	1,709	0,060
	3 Kardeş ve Üstü	55	1,83±0,15		
Aile	2 Kardeş ve Altı	80	1,94±0,12	3,175	0,342
	3 Kardeş ve Üstü	55	1,96±0,10		
Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı	2 Kardeş ve Altı	80	1,79±0,21	1,623	0,870
	3 Kardeş ve Üstü	55	1,80±0,22		

Tablo 42, de Spor Lisesi öğrencilerinin kardeş sayısının sporu bırakmadaki etkisini sporu bırakma nedenlerinin alt boyutlarına göre karşılaştırmaktadır.

Spor yaşantısı ve antrenörle ilişkiler alt boyutunda, 2 kardeş ve altı olan öğrencilerin sporu bırakma nedenlerinin ortalaması 1,76±0,20 iken, 3 kardeş ve üstü olan öğrencilerin ortalaması 1,83±0,15 olarak bulunmuştur. Ancak, bu fark anlamlı değildir ($p > 0.05$).

Aile alt boyutunda, 2 kardeş ve altı olan öğrencilerin sporu bırakma nedenlerinin ortalaması 1,94±0,12 iken, 3 kardeş ve üstü olan öğrencilerin ortalaması 1,96±0,10 olarak bulunmuştur. Ancak, bu fark da anlamlı değildir ($p > 0.05$).

Akademik başarı ve okul yaşantısı alt boyutunda, 2 kardeş ve altı olan öğrencilerin sporu bırakma nedenlerinin ortalaması 1,79±0,21 iken, 3 kardeş ve üstü olan öğrencilerin ortalaması 1,80±0,22 olarak bulunmuştur. Bu fark da anlamsızdır ($p > 0.05$). Bu sonuçlar, Spor Lisesi öğrencilerinin kardeş sayısının sporu bırakma nedenleri üzerinde önemli bir etkisi olmadığını göstermektedir.

5. TARTIŞMA

Bu araştırmanın temel amacı, Spor Lisesi öğrencilerinin sporu bırakma kararını etkileyen faktörleri derinlemesine incelemektir. Bu bağlamda, antrenörlerin yetersizliği, ailenin baskısı sonucu sporu bırakma ve bireysel tercihlere bağlı spor bırakma gibi alt boyutlar üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu faktörlerin, çeşitli demografik ve sosyoekonomik değişkenlerle olan ilişkisi ayrıca ele alınmıştır. Çalışmanın nihai hedefi, Spor Lisesi öğrencilerinin sporu bırakma kararlarını şekillendiren bu alt boyutların, farklı demografik ve sosyoekonomik faktörler açısından nasıl farklılık gösterdiğini daha derinlemesine anlamaktır. Bu bağlamda, elde edilecek sonuçlar, ilgili literatüre yeni bir perspektif sağlama potansiyeline sahiptir.

Araştırmamız sonucunda 9. sınıfta 26 öğrenci, 10. sınıfta 29 öğrenci, 11. sınıfta 51 öğrenci ve 12. sınıfta 29 öğrenci sporu bırakmıştır. Buna göre, toplamda 135 öğrenci sporu bıraktığı tespit edilmiştir. Araştırma sporu bıraktığı tespit edilen 135 öğrenciye uygulanmıştır. Pehlivan (2013)'ın yaptığı araştırmada genel liselere devam eden öğrencilerin %48,8nin sporu bıraktığı görülmüştür.(8). Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakma oranı ise %10,43 olarak bulunması spor lisesi öğrencilerinin diğer öğretim statüsündeki liselere göre sporu daha az terk ettiğini göstermektedir.

Pehlivan (2013) tarafından yürütülen araştırmanın sonuçları, spor lisesi öğrencileri ile genel lise öğrencileri arasındaki sporu bırakma oranlarındaki farklılıkları göstermektedir. Bu farklılığın altında çeşitli etkenler yatabilir. Araştırma kapsamındaki örneklem seçimindeki farklılıklar, öğrencilerin demografik özellikleri, spor geçmişleri ve motivasyonlarının sporu bırakma oranları üzerindeki etkilerini yansıtabilir.

Spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakma oranının niceliksel olarak düşük olması, niteliksel önemini kaybetmemektedir. Bu öğrenci grubu, üstün sportif başarı beklentisiyle özel olarak seçilmiş bir grup öğrenciden oluşmaktadır. Dolayısıyla, %10,4'lük oranın dahi ciddi bir endişe kaynağı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Tablo 27, Spor Lisesi öğrencilerinin sporu bırakma nedenlerini yaş gruplarına göre karşılaştırmaktadır. Analiz sonuçlarına göre, "antrenörlerin yetersizliğinden

kaynaklı, ailenin baskısı ve kendi kararları ile sporu bırakmaları ile yaş gurupları birbirinden bağımsızdır.

Tablo 26, Spor Lisesi öğrencilerinin cinsiyetlerine göre sporu bırakma nedenlerini "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler", "Aile" ve "Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" alt boyutlarına göre karşılaştırmaktadır. "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler" boyutunda, kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p > 0.05$).

Her iki cinsiyet de antrenör tavrı, ÖSYM sınavlarına hazırlık, sakatlık, başarılı olamama düşüncesi ve diğer nedenler gibi aynı faktörlerden etkilenmektedir.

"Aile" boyutunda ise, kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p > 0.05$).

Ancak, kadınların sporu bırakma nedenlerinin aile ile ilgili faktörlere bağlı olarak daha yüksek olduğu görülmüştür. "Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" boyutunda ise, kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir farklılık yoktur ($p=0,137$). Her iki cinsiyet de akademik başarı ve okul yaşantısı ile ilgili faktörlerden benzer şekilde etkilenmektedir.

Sonuç olarak, Spor Lisesi öğrencileri arasında cinsiyetlere göre sporu bırakma nedenleri açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır.

2022 yılında Norveç'te özellikle çalışan sınıf topluluklarında yaşayan ebeveynlerin gençlik sporlarına yönelik ebeveynlik yaklaşımlarını ve gençlik sporlarının amaçlarına dair inançlarını keşfetmeye yönelik bir araştırma yapılmıştır. 13 ve 14 yaşlarındaki 19 ebeveyninden elde edilen nitel görüşmelerden yararlanılarak, gençlik sporlarına yönelik iki farklı yaklaşım incelenmiştir. Araştırma sonuçları, ailenin çocuklar üzerinde sporla ilgili tutumların oluşmasında etkili olduğunu destekleyecek niteliktedir(75).

Bu iki ayrı sonucun farklılığının temelinde çeşitli faktörler bulunabilir. Spor Lisesi öğrencileri arasında cinsiyete göre sporu bırakma nedenlerinde anlamlı bir fark bulunamamasının arkasında, öğrenci grubunun homojenliği, örneklem büyüklüğü,

veri toplama yöntemleri gibi etkenler yer alabilir. Öte yandan, Norveç'teki araştırma sonuçlarının farklılığı, kültürel farklılıklar, örneklem seçimi, araştırma metodolojisi gibi unsurların etkisiyle ilişkilendirilebilir.

Spor yapmayı bırakma üzerine yapılan 2023 yılında Litvanyalı atletizm sporcularının atletizmi bırakmaları üzerinde yapılan bir araştırmada da benzer sonuçlar bulunmuştur. Farklı yaş ve cinsiyetlere göre sporu bırakma isteği arasında anlamlı farklar gözlemlenmemiştir ($p>0.05$). Katılımcıların %26.67'si, %16.67'si ve %15'i sırasıyla bu kararın nedeni olarak antrenörlerle çatışmaları, sağlık sorunlarını ve psikolojik zorlukları belirtmişlerdir. Katılımcıların verdiği nedenlerle cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p=0.039$). Kadınlar genellikle başlıca neden olarak antrenörlerle anlaşmazlıkları belirtirken, erkekler fiziksel sağlık sorunlarını daha sık göstermiştir(76).

Spor Lisesi öğrencileri ile Litvanyalı atletizm sporcularının sporu bırakma nedenlerini inceleyen iki ayrı araştırma, benzerliklerin yanı sıra farklılıkları da ortaya koymaktadır. Antrenör tutumu, akademik başarısızlık kaygısı ve sağlık sorunlarının her iki grubun sporu bırakma kararlarını etkilediği belirlenmiştir. Sporcu kimliğinin disiplin ve antrenörle uyumlu gerekliliği gibi özellikleri, her iki grupta da sporu bırakma nedenlerinde benzerlik göstermektedir.

Ancak, araştırmalar arasında belirgin ayrışmalar da bulunmaktadır. Temel ayrım, cinsiyete dayalı nedenlerde görülmektedir. Spor Lisesi öğrencileri arasında cinsiyete göre ayrışma saptanmamışken, Litvanyalı atletizm sporcuları arasında cinsiyete göre farklı nedenler ortaya konmuştur.

Türkiye ve Litvanya'daki sporcular arasındaki sonuç farklılıkları, çeşitli faktörlere dayandırılabilir. Bu farklılığın temelinde kültürel ve toplumsal farklılıklar yer almaktadır. Her iki ülkedeki sporcu grupları arasındaki cinsiyet normları, toplumsal beklentiler ve sporla ilgili motivasyonların farklılık gösterdiği görülmektedir. Sporun toplumsal ve kültürel rolü, ülke özelliklerine göre değişebilir ve bu da sporcuların sporu bırakma nedenlerini etkileyebilir.

Ayrıca, sporun yapısal ve organizasyonel farklılıkları, sporcuların deneyimleri ve destek sistemleri de sonuç farklılıklarında etkili olabilir.

Tablo 30, Spor Lisesi öğrencilerinin yarışma seviyesi (Okul Sporları ve Kulüp Sporları) ile sporu bırakma nedenlerini "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler", "Aile" ve "Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" alt boyutlarına göre karşılaştırılmıştır. Sonuçlara göre, yarışma seviyesine göre "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler" ve "Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" boyutlarında anlamlı bir farklılık yoktur. Ancak "Aile" boyutunda Kulüp Sporları seviyesinde egzersizi bırakan öğrencilerin aile ile ilgili nedenlere daha düşük düzeyde sahip olduğu görülmüştür.

Bu bulgulara göre, Spor Lisesi öğrencileri arasında yarışma seviyesine bağlı olarak sporu bırakma nedenleri açısından belirgin farklar olmamakla birlikte, Kulüp Sporları seviyesinde egzersizi bırakan öğrencilerin aile ile ilgili faktörlerden daha az etkilendiği gözlemlenmiştir.

Tablo 39, Spor Lisesi öğrencilerinin aritmetik not ortalamasının sporu bırakmadaki etkisini "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler", "Aile" ve "Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" alt boyutlarına göre karşılaştırmaktadır. Veriler, iki farklı not ortalaması grubu (69.99 ve altı, 70 ve üzeri) üzerinden analiz edilmiştir. Sonuçlar, her üç alt boyut için de farklı not ortalaması grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Yani, öğrencilerin aritmetik not ortalaması sporu bırakma nedenlerini etkilemede belirleyici bir faktör olarak öne çıkmamaktadır. Bu sonuçlara göre, Spor Lisesi öğrencilerinin sporu bırakma nedenleri üzerinde not ortalamasının etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmektedir. Dolayısıyla, öğrencilerin akademik başarı düzeyi sporu bırakma nedenlerini belirlemede önemli bir değişken olarak kabul edilmemektedir.

Tablo 38, Spor Lisesi öğrencilerinin ailelerinin çalışma statüsünün sporu bırakma nedenleri üzerindeki etkisini "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler", "Aile" ve "Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" alt boyutlarına göre karşılaştırmaktadır. Verilere göre, ailelerin maaşlı veya diğer gelirlere göre gruplandırıldığı görülmektedir.

Sonuçlar, her üç alt boyut için de maaşlı gelire sahip ailelerle diğer gelire sahip aileler arasında sporu bırakma nedenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir ($p>0.05$). Yani, ailenin çalışma statüsü öğrencilerin sporu bırakma nedenlerini belirlemede önemli bir etmen olarak ortaya çıkmamaktadır. Bu

sonuçlara göre, Spor Lisesi öğrencilerinin sporu bırakma nedenleri üzerinde ailelerinin çalışma statüsünün istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi olmadığı görülmektedir. Dolayısıyla, öğrencilerin ailelerinin gelir durumu sporu bırakma nedenlerini belirlemede belirleyici bir faktör olarak kabul edilmemektedir.

Tablo 42, Spor Lisesi öğrencilerinin kardeş sayısının sporu bırakmadaki etkisini "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler", "Aile" ve "Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" alt boyutlarına göre karşılaştırmaktadır. Elde edilen sonuçlar, her üç alt boyutta da 2 kardeş ve altı olan öğrenciler ile 3 kardeş ve üstü olan öğrenciler arasında sporu bırakma nedenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Bu analizler ışığında, Spor Lisesi öğrencilerinin ailelerinin kardeş sayısı ile sporu bırakma nedenleri arasında önemli bir ilişkinin olmadığı sonucuna ulaşılır. Bu durum, öğrencilerin sporu bırakma eğilimlerinin, ailelerinin kardeş sayısı ile açıklanamayacağını göstermektedir.

Tablo 24 Spor Lisesi öğrencilerinin Spor Kariyerleri ve Spor Bırakma Nedenleri Ölçeği alt boyutlarına göre spordan ayrılma nedenlerini karşılaştırma sonuçları şu şekilde karşımıza çıkmıştır. Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler alt boyutunda, il, ilçe ve ulusal/uluslararası derecelere sahip öğrenciler arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0,05$). Aile alt boyutunda, tüm grupların ortalamaları birbirine yakındır ve aralarında anlamlı bir fark gözlenmemiştir ($p>0,05$). Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı alt boyutunda da il, ilçe ve ulusal/uluslararası derece sahibi öğrencilerin ortalamaları benzerdir ve aralarında anlamlı bir farklılık yoktur ($p>0,05$).

Araştırmaya göre bütün alt boyutlara göre sporu bırakma nedenlerinde önemli farklar saptanmamıştır ve sporu bırakma eğilimi tüm gruplar arasında benzerdir. Spor Lisesi öğrencilerinin Spor Bırakma Etmenleri ve Spor Bırakma Nedenleri Ölçeği alt boyutlarına göre spordan ayrılma nedenleri karşılaştırılmıştır.

Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler alt boyutunda, öğrencilerin sporu bırakma nedenlerinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$). Aile alt boyutunda ise, antrenör tavrı nedeniyle spordan ayrılan öğrenciler ile diğer nedenlerden dolayı spordan ayrılan öğrenciler arasında anlamlı bir fark görülmüştür ($p<0,05$), ancak diğer nedenler arasında anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$). Akademik Başarı ve Okul

Yaşantısı alt boyutunda da sporu bırakma nedenlerinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Toplamda, öğrencilerin sporu bırakma nedenlerinin alt boyutlar arasında anlamlı bir farkı bulunmamaktadır ve sporu bırakma eğilimi tüm alt boyutlar için benzerdir.

Tablo 32'de Spor Lisesi öğrencilerinin spora başlama yaşının, sporu bırakma nedenleri alt boyutlarına etkisi incelenmiştir. "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler" alt boyutuna göre, 10 yaş ve altında spor yapmaya başlayan öğrencilerle 11 yaş ve üzerinde spor yapmaya başlayan öğrenciler arasında sporu bırakma nedenleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p> 0.05$).

"Aile" alt boyutuna göre, 10 yaş ve altında spor yapmaya başlayan öğrencilerle 11 yaş ve üzerinde spor yapmaya başlayan öğrenciler arasında sporu bırakma nedenleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p> 0.05$).

"Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" alt boyutuna göre, 10 yaş ve altında spor yapmaya başlayan öğrencilerle 11 yaş ve üzerinde spor yapmaya başlayan öğrenciler arasında sporu bırakma nedenleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p> 0.05$).

Sonuç olarak, spora başlama yaşının sporu bırakma nedenleri üzerindeki etkisi incelendiğinde, farklı yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmemiştir. Bu sonuçlar, sporu bırakma nedenlerinin spora başlama yaşına bağlı olarak değişmediğini göstermektedir. Bu bulgular, genç sporcuların sporu bırakma nedenlerini anlamak ve sporlarına devam etmelerini teşvik etmek için uygun destek ve önlemlerin alınmasında önemli bir rol oynayabilir. Ancak, daha kapsamlı ve çeşitli veri setleriyle yapılan gelecek araştırmalar bu konudaki bulguların güçlendirilmesine katkı sağlayabilir.

Tunçkol' un (2007) araştırmasına göre, "Profesyonel Futbolcuların Futbolu Bırakma Yaşantılarını Algılamaları Üzerine Bir Araştırma" başlıklı çalışmanın sonuçlarına göre, futbolu bırakma nedenlerini içeren faktörler (Bırakmada Zamanlama, Futbolculuğa Özlem, Bırakmaya Olumsuz Tepkiler, Bırakmaya Uyum, Bırakma Sonrası Sağlık) futbola başlama yaşına bağlı olarak detaylı bir biçimde analiz

edilmiştir. Elde edilen veriler temel alınarak, söz konusu faktörler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmediği sonucuna ulaşılmıştır(77).

Araştırmayla benzerlik taşıyan başka bir araştırmada spora başlama yaşı gruplara ayırarak şu sonuçları bulmuştur. 1.grupta: 056, 2.grupta: 052, 3. grupta: 013, 4. grupta:032 bulunmuştur (2). Araştırmanın sonuçları ile diğer benzer bir araştırmanın spora başlama yaşını gruplara ayırarak elde ettiği sonuçları karşılaştırdığımızda ilgi çekici farklar ortaya çıkmaktadır. Araştırmamızda "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler", "Aile" ve "Akademik Başarı ve Okul Yaşantısı" alt boyutlarına göre incelenen sporu bırakma nedenleri arasında spora başlama yaşının istatistiksel olarak anlamlı bir fark yaratmadığı belirlenmiştir. Buna karşılık, diğer Araştırmada ise spora başlama yaşının gruplara göre ayrılması sonucunda farklı bulgular elde edilmiştir. Özellikle 1. ve 3. gruplar arasında dikkat çekici bir fark olduğu görülmektedir. 1. grupta yer alan öğrencilerin sporu bırakma nedenleri puanları oldukça yüksekken (0.56), 3. grupta yer alan öğrencilerin sporu bırakma nedenleri puanları oldukça düşüktür (0.13). Bu durum, spora başlama yaşının düşük olduğu durumlarda öğrencilerin sporu bırakma nedenlerinin daha yoğun olabileceğini düşündürebilir. Ancak, araştırmamızda böyle bir fark elde edilmemiştir. Bu nedenle, spora başlama yaşının sporu bırakma nedenleri üzerindeki etkisinin farklılıklar gösterebileceği ve belirleyici olmayabileceği görülmektedir. Diğer yandan, 2. ve 4. gruplar arasında ise spora başlama yaşının sporu bırakma nedenleri üzerindeki etkisinin benzer olduğu görülmektedir. Her iki grupta da sporu bırakma nedenleri puanları birbirine yakın seviyelerdedir (2. grup: 0.52, 4. grup: 0.32). Bu da spora başlama yaşının sporu bırakma nedenlerini önemli ölçüde etkilemediğini göstermektedir.

Araştırmada elde edilen bulgular, spora başlama yaşının sporu bırakma nedenleri üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığını desteklerken, diğer benzer bir Araştırmada farklı gruplar arasında belirgin farklar elde edilmiştir.

Bu çelişkili sonuçlar, spora başlama yaşının sporu bırakma nedenleri üzerindeki etkisinin karmaşık ve çok yönlü olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, spora başlama yaşının sporu bırakma davranışlarına etkisini daha iyi anlamak için daha fazla araştırmanın yapılması ve farklı değişkenlerin göz önünde bulundurulması önemlidir.

Elde edilen verilerle hipotezlerin karşılaştırılması sonucunda, Spor Lisesi öğrencilerinin spor branşlarını bırakma eğilimini etkileyen belirli demografik ve sosyoekonomik değişkenlerin anlamlı bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Yaş, spor branşı yarışmacı seviyesi ve ailenin gelir durumu gibi faktörlerin sporu bırakma kararında önemli rol oynadığı gözlenmiştir ve bu değişkenlerin sporu bırakma eğilimi üzerinde anlamlı bir fark yarattığı hipotezi (H1) desteklenmiştir. Ancak, cinsiyet, spor branşına başlama yaşı, okul aritmetik not ortalaması ve kardeş sayısı gibi değişkenlerin sporu bırakma eğilimi üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, hipotez (Ho) tarafından öngörülen şekilde, bu değişkenlerin spor branşlarını bırakma kararında fark yaratmadığını göstermektedir.

Bu sonuçlar, Spor Lisesi öğrencilerinin spor branşlarını bırakma kararları üzerinde etkili olan belirli demografik ve sosyoekonomik faktörlerin varlığını ortaya koymaktadır. Yaş ve spor branşı yarışmacı seviyesi gibi değişkenlerin sporu bırakma eğilimini artırıcı ya da azaltıcı etkisi bulunurken, cinsiyet, spor branşına başlama yaşı, okul aritmetik not ortalaması ve kardeş sayısı gibi diğer değişkenlerin bu eğilime etkisi sınırlı kalmaktadır. Bu bulgular, Spor Lisesi yönetimine, antrenörlere ve ailelere, öğrencilerin spor branşlarını devam ettirme konusunda sağlıklı bir karar verme sürecine katkı sağlayacak önemli ipuçları sunmaktadır.

6. SONUÇ

Bu araştırma, Ege Bölgesi'nde faaliyet gösteren dört farklı Spor Lisesi'nde öğrenim gören toplam 1246 öğrencinin incelenmesiyle gerçekleştirilmiştir. Bu öğrenci grubunun içerisinde 135 öğrenci, sporu bırakmış öğrenciler olduğu tespit edilmiş ve bu öğrenci örneği üzerinde detaylı bir analiz yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, Spor Lisesi öğrencileri ulusal ve uluslararası başarı beklentisiyle yetiştirilerek geleceğin spor eğitmenleri olma amacıyla eğitilmekteyken, %10,43 'lük sporu bırakma oranının yüksekliği, bu özel eğitim modelinin risk altında olduğunu göstermektedir. Bu yüksek oran hem gelecekteki sportif başarıları hem de nitelikli spor eğitmenlerinin yetiştirilmesini tehlikeye atarak spor liselerinin temel misyonunu tehlikeye düşürebilir. Bu nedenle öğrencilerin motive edilmesi ve özel ihtiyaçlarının çözülmesi gerekmektedir.

Yapılan analizler, genç sporcuların sporu bırakma motivasyonlarını ve bu fenomeni etkileyen faktörleri anlamayı amaçlamaktadır. Elde edilen bulgular, Spor Lisesi öğrencilerinin sporu bırakma eğilimini şekillendiren karmaşık faktörleri ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, antrenörlerin yetenek düzeyleri ve etkileri, öğrencilerin içsel motivasyon düzeyleri, bireysel karar alma süreçleri, aile faktörlerinin etkisi ve ikamet yerleri gibi etkenlerin belirgin bir rol oynadığı gözlemlenmiştir. Bu bulgular, genç sporcuların sporu bırakma eğilimini daha iyi anlamayı ve sürdürülebilir katılımı desteklemeyi amaçlayan önemli bakış açıları sunmaktadır.

Antrenör etkisi, özellikle sporu bırakma bağlamında antrenörün etkisi ele alındığında, bazı öğrencilerin sporu bırakma motivasyonlarının antrenör yetersizlikleri ile ilişkilendirildiği tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, antrenörlerin rehberlik, motivasyon ve teknik destek gibi faktörlerinin genç sporcuların spor yapma kararlarını ne derece etkileyebileceğini açıkça göstermektedir. Bu bağlamda, antrenörlerin sahip olduğu yetenekler ve sporcularla kurdukları olumlu etkileşimlerin, sürdürülebilir spor katılımını destekleme açısından hayati bir öneme sahip olduğu öne çıkmaktadır.

Sarı ve diğer araştırmacıların (2023) çalışması, sporcuların tükenmişlik durumları ve karar alma tutumları bağlamında antrenörlerin destekleyici güdüsel iklimin olumlu etkisini vurgularken; aynı zamanda kısıtlayıcı güdüsel iklimin olumsuz bir etki yarattığını ortaya koymuştur(78),(79). Bu sonuçlar, genç sporcuların motivasyon ve performanslarının, antrenörlerin yaklaşımları ve tutumlarıyla yakından ilişkili olduğunu destekleyen bir nitelik taşımaktadır.

Öğrencilerin içsel motivasyon seviyeleri ve kişisel karar alma süreçleri, sporu bırakma eğilimini etkileyen diğer kritik faktörler olarak ortaya çıkmıştır. Veriler içsel motivasyonun, dışsal faktörlere göre genç sporcuların sporu sürdürme kararlarında daha etkili olduğunu göstermektedir. Özellikle sporcu öğrencilerin, kendi ilgi alanlarına ve hedeflerine göre spor yapmalarının, uzun vadeli katılımlarını olumlu yönde etkileyebileceği sonucuna varılmıştır.

Schüler ve ekibinin (2023) gerçekleştirdiği araştırma, sporcuların içsel motivasyonlarını sürdürdükleri dönemlerde sporlara devam etme olasılıklarının arttığını belirtmektedir(80). Bu araştırma aynı zamanda, öğrencilerin içsel motivasyon seviyeleri ve kişisel karar alma süreçlerinin, sporu bırakma eğilimini etkileyen diğer önemli faktörler olarak öne çıktığını göstermektedir. Elde edilen veriler, içsel motivasyonun, dışsal etkenlere göre genç sporcuların sporu sürdürme kararlarında daha etkili olduğunu göstermektedir. Spor lisesi öğrencileri üzerinde yürütülen araştırma, özellikle sporcu öğrencilerin kendi ilgi alanlarına ve hedeflerine göre spor yapmalarının, uzun vadeli katılımlarını olumlu yönde etkileyebileceği sonucuna ulaşmıştır. Araştırma sonuçları, Wolff ve diğer araştırmacıların çalışmalarında içsel motivasyonun sporu bırakma eğilimini şekillendirmedeki rolünün benzer sonuçlarla desteklendiğini göstermektedir. Her iki çalışmada, bireylerin içsel motivasyon düzeyinin uzun dönemli spor katılımını desteklemede önemli bir faktör olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Aile faktörünün etkisi incelendiğinde, özellikle annelerin eğitim seviyelerinin sporu bırakma üzerindeki etkisinin belirgin olduğu görülmüştür. Veriler, daha yüksek eğitim seviyesine sahip annelere sahip öğrencilerin sporu daha uzun süre sürdürdüğünü göstermektedir.

Ailelerin sporla olumlu tutumları, destekleyici rolleri ve rehberlikleri, genç sporcuların sporu bırakma eğilimini azaltma açısından belirleyici bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Sporlu bırakan Spor lisesi öğrencileri arasındaki farklılıklar incelendiğinde, aile faktörlerinin özellikle etkili olduğu gözlemlenmiştir. Veriler, ailesel destek, rehberlik ve olumlu etkileşimlerin sporu sürdürme isteğini artırdığını açıkça ortaya koymuştur. Özellikle 16 yaş altı öğrencilerde, ailesel faktörlerin sporu bırakma eğilimini daha fazla etkilediği görülmüştür.

Spor lisesi öğrencilerinin büyüdüğü yerleşim yerinin sporu bırakmadaki etkisinin sporu bırakma nedenlerinin alt boyutlarına göre karşılaştırılmasına ilişkin verilerden şu sonuçlar elde edilmiştir. İlçe ve altı yerleşim yerlerinde yetişen gençler ile şehir ve üstü yerleşim yerlerinde yetişen gençler arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Bu fark, ilçe ve altı yerleşim yerlerinde yetişen gençlerin spor yaşantısı ve antrenörleriyle ilişkilerini daha olumlu bir şekilde deneyimlediğini yansıtmaktadır. İlçe ve altı yerleşim yerlerinde yetişen gençler ile şehir ve üstü yerleşim yerlerinde yetişen gençler arasındaki anlamlı fark, "Spor Yaşantısı ve Antrenörle İlişkiler" alt boyutunda daha düşük nüfuslu yerleşim yerlerinin genellikle daha yakın ve kişisel ilişkilere dayalı bir topluluk yapısına sahip olması nedeniyle ortaya çıkmış olabilir.

Ayrıca, spor salonu imkanlarının bulunan ve Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü spor tesisleri kampüsünde yer alan Aydın İncirlioğlu Spor Lisesi'nde sporu bırakma oranının en düşük seviyede (4,62) olduğu tespit edilmiştir. Sayısal veriler, spor tesislerinin kalitesinin ve altyapısının genç sporcuların motivasyonunu ve sürekli katılımını olumlu yönde etkilediğini doğrulamıştır. Bununla birlikte, spor liseleri arasında en yüksek sporu bırakma oranına sahip olan Manisa Spor Lisesi (17,50) ile spor kulüplerinin nüfusa oransal yüzdelik dağılımı (0,0216 oranıyla araştırma yapılan iller arasında en düşük oran) arasında bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu durum, kulüpleşme oranının düşüklüğünün sporu bırakma eğilimi üzerinde olumsuz bir etkisi olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, Spor Lisesi öğrencilerinin sporu bırakma eğilimleri, antrenör faktörleri, içsel motivasyon düzeyleri, kişisel karar alma süreçleri, aile etkileri, yaşadıkları yerleşim yeri ve ailesel faktörler gibi bir dizi karmaşık etkenin etkileşimi sonucu şekillenmektedir. Bu faktörlerin genç sporcuların uzun vadeli katılımını nasıl etkilediği oldukça karmaşık bir yapı sergilemektedir.

Spor bırakma eğilimini azaltma ve sürekli katılımı teşvik etme amacıyla, antrenörlerin yetkinlikleri, içsel motivasyonun desteklenmesi, ailelerin olumlu etkisi ve altyapının önemi gibi faktörler titizlikle göz önünde bulundurulmalıdır.

7. ÖNERİLER

Elde edilen analiz sonuçlarına göre, Spor Lisesi öğrencilerinin sporu bırakma eğilimi ve etkileyen faktörler üzerine çeşitli çözüm önerileri geliştirilebilir. Türkiye'de bu önerilerin nasıl hayata geçirilebileceği konusunda aşağıda detaylı açıklamalar yer almaktadır:

1. Antrenör Yetkinliklerinin Geliştirilmesi

- Spor eğitimi programlarında, antrenörlerin pedagojik ve iletişim becerilerini geliştirmeyi hedefleyen modüller eklenmelidir.
- Antrenörler için düzenli olarak seminerler, atölye çalışmaları ve eğitim etkinlikleri düzenlenmeli ve katılımları teşvik edilmelidir.
- Antrenör yetiştirme ve geliştirme kurumları kurularak, antrenörlerin profesyonel gelişimlerine destek verilmelidir.

2. İçsel Motivasyonu Desteklemek

- Spor okulları ve kulüplerde, sporcuların ilgi alanlarına ve hedeflerine uygun antrenman programları oluşturulmalıdır.
- Başarı hikayeleri ve rol modellerin düzenli olarak paylaşıldığı etkinlikler düzenlenmeli ve sporcuların motivasyonları artırılmalıdır.
- Sporcuların katılımını teşvik etmek için ödüllendirme sistemi ve motivasyon programları oluşturulmalıdır.

3. Aile İletişimini Güçlendirmek

- Milli eğitim ve spor federasyonları iş birliğiyle, ailelere yönelik sporun önemi ve faydalarını anlatan kampanyalar düzenlenmelidir.

- Spor okullarında düzenli olarak ailelerle bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmeli ve sporun gençler üzerindeki olumlu etkileri vurgulanmalıdır.
- Ailelere sporun desteklenmesi ve sporcu çocukların gereksinimlerine duyarlılıkla yaklaşımları konusunda rehberlik materyalleri sunulmalıdır.

4. Yaşadıkları Yerleşim Yeri Faktörünün İyileştirilmesi:

- Belediyeler ve yerel yönetimler, spor alanlarının ve tesislerinin inşası veya yenilenmesi için proje ve fon sağlamalıdır.
- Gençlerin spora kolay erişebilmesi için toplu taşıma sistemleriyle spor tesislerinin bağlantısı güçlendirilmelidir.
- Okullarda ve mahallelerde spor alanlarının oluşturulması ve spor etkinliklerinin düzenlenmesi teşvik edilmelidir.

5. Spor Tesislerinin Kalitesinin Artırılması:

- Kamu ve özel sektör iş birliğiyle, spor tesislerinin modernizasyonu ve altyapının güçlendirilmesi için projeler geliştirilmelidir.
- Gençlerin ve ailelerinin spor yapmalarını kolaylaştırmak için spor salonları ve parklar ücretsiz veya uygun fiyatlarla kullanıma sunulmalıdır.
- Okullarda spor tesislerinin iyileştirilmesi ve çeşitlendirilmesi için öğrenci ve veli katılımı teşvik edilmelidir.

6. Spor Kulüpleşmesinin Teşvik Edilmesi:

- Okullarda ve gençlik merkezlerinde spor kulüplerinin oluşturulması ve etkinliklerin düzenlenmesi teşvik edilmelidir.

- Spor kulüplerine maddi destek sağlayan teşvikler ve sponsorluklar oluşturularak gençlerin kulüplere katılması teşvik edilmelidir.
- Üniversiteler ve yerel spor federasyonları, gençlerin spor kulüplerine katılımını artırmak için iş birliği yapmalıdır.

Türkiye'de bu çözüm önerileri, Millî Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve spor federasyonları iş birliğiyle hayata geçirilebilir. Kamuoyu farkındalığını artırmak, yerel projeleri desteklemek ve gençlerin spora erişimini kolaylaştırmak amacıyla çeşitli iletişim kampanyaları düzenlenmelidir. Aynı zamanda, eğitim programları ve etkinliklerin düzenlenmesi, gençlerin spor yapma alışkanlığını ve sürdürülebilir katılımını teşvik edebilir.

7. Spor Liselerinde Antrenörlük ve Staj Uygulaması

Spor liselerinde, genç sporcuların sporu sürdürme isteğini artırmak ve sporu bırakma eğilimini azaltmak amacıyla "Antrenörlük Staj Uygulaması" sayesinde, mesleki teknik eğitim öğrencilerine yönelik staj benzeri bir deneyimi spor lisesi öğrencilerine sunarak, sporculardaki nitelikleri artırmayı ve sporu sürdürme isteğini güçlendirme hedeflenebilir.

Bu yeni yaklaşımın önerilen yararları şunlar olabilir:

- **Bireysel Gelişimi Desteklemek:** Antrenörlük stajı, spor lisesi öğrencilerinin yeteneklerini ve eksikliklerini tanıma fırsatı sunabilir. Sporcuların bireysel gelişim alanlarını keşfetmelerine yardımcı olarak, zayıf yönlerini güçlendirme motivasyonunu artırabilir.
- **İçsel Motivasyonu Güçlendirmek:** Antrenörlerin destek ve rehberliği, sporcuların içsel motivasyonunu artırabilir. Antrenörlerin, sporcuların hedeflerine ulaşmaları için nasıl ilerlemeleri gerektiği konusunda rehberlik etmeleri, sporcuların sporu sürdürme isteğini destekleyebilir.

- **Ekip Ruhunu Teşvik Etmek:** Antrenörlük stajı, sporcular arasında işbirliği ve ekip ruhunu teşvik edebilir. Sporcular, birbirlerine destek olarak sporu sürdürme konusundaki motivasyonlarını artırabilirler.
- **Kişisel Gelişimi Odaklamak:** Antrenörler, sporcuların kişisel gelişimine odaklanmalarına yardımcı olabilir. Bu yaklaşım, sporcuların sporu sadece fiziksel değil aynı zamanda mental ve duygusal olarak da sürdürme isteğini artırabilir.
- **Sürekli Destek ve Rehberlik:** Antrenörler, sporcuların olumsuz sonuçlarla karşılaştığında bile motivasyonlarını korumalarına yardımcı olabilir. Pozitif bir tutum ve rehberlik, sporcuların spora devam etme kararlılığını artırabilir.

Bu yeni yaklaşımın uygulanması, spor lisesi öğrencilerinin sporu bırakma eğilimini azaltmada önemli bir adım olabilir. Antrenörlük stajı sayesinde sporcular, kişisel gelişimlerini destekleyebilir, ekip ruhunu güçlendirebilir ve içsel motivasyonlarını artırabilirler. Bu şekilde, spor lisesi öğrencileri daha uzun vadeli ve sürdürülebilir bir şekilde spor yapma isteğiyle motive edilebilirler.

8. KAYNAKLAR

1. Wesseling HL. Pierre de Coubertin: sport and ideology in the Third Republic, 1870–1914. *European Review*. 2000;8(2):167–71.
2. Kayabaşı A. Adölesanlarda Sporu Bırakma Nedenlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Kahramanmaraş İli Örneği) [Yüksek lisan tezi]. 2015.
3. İlhan A. Lise Öğrencilerinin Sosyal Destek İle Fiziksel Aktivite Düzeylerini Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Batman Üniversitesi; 2018.
4. Persson M, Espedalen LE, Stefansen K, Stefansen AS. Opting out of youth sports: how can we understand the social processes involved? *Sport, Education and Society*. 2020;25(7):842–54.
5. Menteş E, Menteş B. Adölesan Dönemde Obezite ve Egzersiz. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 2011;8(2):969.
6. Sherman NW, Hume D. Why Female Athletes Quit: Implications for Coach Education. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*. 2002;73(2):8–8.
7. Vojvodic M, Simovic S, Paspalj D. Analysis of Causes Which Make Young People Quit Sports and Sport Activities. *Journal of Advances in Sports and Physical Education*. 2020;3(9):142–9.
8. Pehlivan Z. Okullararası Spor Yarışmalarına Katılanların Sporu Bırakma ve Devam Etme Nedenleri The Reasons of Dropout and Continuation to Sports of the Participants of Interschools Sports Competitions. *Hacettepe Journal of Sport Sciences*. 24(3):209–25.
9. Dilekçi U. Spor Liselerinde Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Örgütsel Sinizmlerle Mesleki Tükenmişliklerinin Örgütsel Adanmışlıklarına Etkisinin İncelenmesi[Doktora tezi]. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi; 2022.
10. Milli Eğitim Bakanlığı.Strateji Geliştirme Başkanlığı [Internet]. 2022 [kaynak 17 Şubat 2023]. Erişim Adresi: <https://istatistik.meb.gov.tr/OzetlerKurumTuru/Index>
11. MEB. Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim.National Education Statistics Formal Education [Internet]. 2020. Available at: <http://www.meb.gov.tr>

12. Mustafa Enes Işıkgöz, Esentaş M. Resmi Ortaöğretim Kurumları İçinde Spor Liselerinin Profili : Betimsel Bir Analiz akt. 2020;10(1):96.
13. Fişek K. Dünya’da Türkiyede Spor Yönetimi. 2. baskı. Ankara: Bağırhan Yayınevi; 1998. 564 s.
14. Türk Dil Kurumu Sözlükleri [Internet]. 2013 [kaynak 30 Ocak 2023]. Erişim Adresi: <https://sozluk.gov.tr/>
15. Şahin M. Beden Eğitimi ve Spor Sözlüğü. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları; 2006. 300 s.
16. Tangen JO. Frontiers in Sports and Active Living. Frontiers in sports and active living [Internet]. 2021;3:679762. Erişim Adresi: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/34778755>
17. Talimciler A. Sporun Sosyolojisi Sosyolojinin Spor. İstanbul: Bağlam Yayıncılık; 2015. 15 s.
18. Erten R. Türk Sporunun Yapısal Düzeni. Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi [Internet]. 2006;20. Erişim Adresi : <https://www.ptonline.com/articles/how-to-get-better-mfi-results>
19. Çetinkaya T. Spor Bilimlerinde Akademik Araştırmalar. İçinde: Eraslan M, editör. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyalleşme Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Ankara; 2018. s. 17.
20. Karabulut E. Spor Bilimlerinde Akademik Araştırmalar. Eraslan M, editör. Ankara: Gece Kitaplığı; 2018. 61 s.
21. Ramazanoğlu F, Boyalı E, Ergin M. Sporun toplumsal boyutlarının değerlendirilmesi. Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi. 2005;3(3):153–7.
22. Küçük V, Koç H. Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 2004;(9).
23. Güneş.V. Spor Lisesi ve Farklı Liselerdeki Öğrencilerin Atılganlık Düzeyleri İle Akademik Başarılarının İncelenmesi. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı. 2010;
24. Crane J, Temple V. A systematic review of dropout from organized sport among children and youth. European Physical Education Review. 2015;21(1):114.

25. Orhan R. Çocuk Gelişiminde Fiziksel Aktivite ve Sporun Önemi. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 2019;9(1):157–76.
26. Uchiumi K. The Essence of Amateurism. Hitotsubashi Journal of Arts and Sciences. 2007;43–6.
27. Davies CJCJ. Professionalism Versus Amateurism İn Grass-Roots Sport: Associated Funding Needs. Accounting History. 2016;21(1):98–123.
28. Özsoy S. Basına Yansımalarıyla “1952 Amatörlük Olayı” ve Türk Sporunda Amatörlük. Dokuz Eylul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi [Internet]. 2011;13(2):97–119. Erişim Adresi: <https://www.proquest.com/scholarly-journals/basina-yansimalarıyla-1952-amatörlük-olayı-ve/docview/2130337886/se-2?accountid=10527>
29. Muniroğlu S. An Overview of the Important Points of Talent Selection in Sports. Research & Investigations in Sports Medicine [Internet]. 11 Haziran 2018;3(3) Erişim Adresi: <http://crimsonpublishers.com/rism/fulltext/RISM.000561.php>
30. Karacabey K. Türk Spor Eğitiminde Optimum Verimin Alınabilmesinin Şartları. Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi. 2004;3(1):76–80.
31. Tudor O. Bompa P. Principles of Training. İçinde: Periodization Theory and Methodology of Training. 2009. s. 37,38.
32. Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu [Internet]. [kaynak 30 Ocak 2023]. Erişim Adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/04/20220426-8.htm>
33. Yeni Spor Yasasında Neler var, İçeriği ne? İşte Yeni Spor Yasası Taslağı Maddeleri ve Tam Metni [Internet]. [kaynak 30 Ocak 2023]. Available at: <https://www.hurriyet.com.tr/sporarena/galeri-yeni-spor-yasasinda-neler-var-icerigi-ne-iste-yeni-spor-yasasi-taslagi-maddeleri-ve-tam-metni-42049235/2>
34. Taştan H. Ş, Yiğit O. Türkiye’de Spor Kulüpleri Sayıları İle Lisanslı ve Faal Sporcu Sayıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Nigde Omer Halisdemir University Journal Of Social Sciences Institute. 2022;4–2:181–90.
35. Tuik (2022). Eğitim, Kültür, Spor ve Turizm Spor İstatistikleri [Internet]. Erişim Adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=egitim-kultur-spor-ve-turizm-105&dil=1>

36. World Health Organization [Internet]. 2022 [kaynak 06 Eylül 2022]. Available at: https://www.who.int/health-topics/adolescent-health/#tab=tab_1
37. Baltacı G, Düzgün İ. Adolesan ve Egzersiz. Sağlık Bakanlığı Yayın No: 730. 2012;7,8.
38. Özcebe H. Birinci Basamakta Adolesan Sorunlarına Yaklaşım. Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi. 2002;11(10):374–7.
39. İstatistiklerle Gençlik, 2021 [Internet]. 2022 [kaynak 30 Ocak 2023]. : Erişim Adresi <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Genclik-2021-45634>
40. Haspolat YK. Sporun Adolesan Büyümesi Üzerine ve Sosyal Yönden Etkileri. 2015;295.
41. Tauchi K, Endo T, Ogata M, Matsuo A, Iso S. The Characteristics of Jump Ability in Elite Adolescent Athletes and Healthy Males: The Development of Countermovement and Rebound Jump Ability. International journal of sport and health science [Internet]. 2008;6:78–84. Erişim Adresi : https://www.jstage.jst.go.jp/article/ijshs/6/0/6_0_78/_article/-char/ja/
42. Mülazimoğlu O, Ayan V, Mülazimoğlu D. Basketbol Yetenek Test Bataryası Geçerlik Ve Güvenilirlik Çalışması. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 2009;3(1):1–12.
43. Şirin EF, Çağlayan HS, Çetin MÇ, Alpaslan İ. Spor Yapan Lise Öğrencilerinin Spora Katılım Motivasyonlarına Etki Eden Faktörlerin Belirlenmesi. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 2008;2(2):98–110.
44. Aktan S. Matematik Motivasyon Ölçeği (Mmö) Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. The Journal of Academic Social Science Studies [Internet]. 2013;Volume 6 I(6):57–77. Erişim Adresi: <http://www.jasstudies.com/DergiTamDetay.aspx?ID=1173>
45. Grygorowicz M, Michałowska M, Jurga P, Piontek T, Jakubowska H, Kotwicki T. Thirty percent of female footballers terminate their careers due to injury: A retrospective study among polish former players. Journal of Sport Rehabilitation. 2019;28(2):109–14.

46. Türkiye'nin Gençleri Spor Alışkanlıkları [Internet]. 2023 [kaynak 31 Ocak 2023]. Erişim Adresi: <https://tgsp.org.tr/tr/frontend/storage/documents/7x12eX0Koan3VZvFeOtaGA5cHklIz0vGB0O9Suo9.pdf>
47. Kazak ÖO. 9-14 Yaş Arasındaki Çocukların Spora Katılım Nedenlerinin Değerlendirilmesi (Kütahya İli Örneği). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kütahya. 2007;
48. Öçalan M, Boyalı E, Ergin M. Öğrencilerin Spor Liselerine Yönelme ve Tercih Nedenlerinin Belirlenerek Seçili Değişkenler Açısından Karşılaştırılması. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi. 2018;3(3):10–21.
49. Öçalan M, Boyalı E, Ergin M. Öğrencilerin Spor Liselerine Yönelme ve Tercih Nedenlerinin Belirlenerek Seçili Değişkenler Açısından Karşılaştırılması. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi. 2018;(December 2019).
50. Spor Liseleri Spor Dersleri Çerçeve Öğretim Programları [Internet]. 2021 [kaynak 02 Şubat 2023]. Erişim Adresi: <http://meslek.eba.gov.tr/?p=Ogretim-Programi&tur=sl>
51. Spor Liseleri Tarihi [Internet]. [kaynak 02 Şubat 2023]. Erişim Adresi: http://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_09/19185304_Spor_Liseleri.pdf
52. Arıkan G. Spor Lisesi ve Anadolu Lisesi Öğrencilerinde Okula Aidiyet Duygusu ve Okul Yaşam Kalitesinin İncelenmesi : Güneydoğu Anadolu Bölgesi Örneği. 2015;
53. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Ayrıldı [Internet]. Erişim Adresi : <https://www.yenisafak.com/gundem/guzel-sanatlar-ve-spor-liseleri-ayrildi-536743>
54. MEB Yetenek Sınavı İle Öğrenci Alan Okullara Başvuru e Kılavuzu [Internet]. [kaynak 02 Şubat 2023]. Erişim Adresi : https://mtegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_06/24145708_2022_yetene_k_synavy_yle_oyrenci_alan_okullara_bayvuru_e-kylavuzuguncel_24062022_-_yeni.pdf

55. 07.12.2021 Tarihli ve 38494335 Sayılı Bakanlık Makamı Onayı. [Internet]. [kaynak 02 Şubat 2023]. Erişim Adresi :
https://yenisehir33.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_06/21131358_Proje_Okulu_Olarak_Belirlenen_EYitim_KurumlarY.pdf
56. Altındaş ME. Türkiye de Açılan Spor Liselerinin Amaç Hedef ve Beklentilerinin Araştırılması. Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü; 2009. s. 32.
57. Spor Liselerinde Eğitimde Yeni Dönem Başlıyor [Internet]. [kaynak 02 Şubat 2023]. Available at: <https://gsb.gov.tr/haber-detay.html/561>
58. Kanun Hükmünde Kararname Karar Sayısı: Khk/652 [Internet]. 2011 [kaynak 02 Şubat 2023]. Erişim Adresi :
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/09/20110914-1.htm>
59. Bişgin H. Spor Liselerinde Görev Yapan Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Örgütsel Sinizmle Mesleki Tükenmişliklerinin Örgütsel Adanmışlıklarına Etkisinin İncelenme. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi; 2022.
60. Gsb – Meb İş Birliği Protokolü 19 Nisan 2016 [Internet]. 2023 [kaynak 02 Şubat 2023]. Available at: http://unye.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_0
61. Dilekci U. Spor Lisesi ve Güzel Sanatlar Lisesi Okul Müdürlerinin Mesleki Tükenmişliklerinin İncelenmesi. Sciences (Joshas Journal). 2022;8(49):193–201.
62. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Ortaöğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgelerinde Değişiklik Yapılması Kararı(01/11/20212021) [Internet]. 2022 [kaynak 02 Şubat 2023]. Erişim Adresi :
https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_01/19094445_Ortaoyretim-hdc-2022-2023.pdf
63. 2022-2023 Spor Liseleri Haftalık Ders Programları [Internet]. 2022 [kaynak 02 Şubat 2023]. Erişim Adresi:
https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_01/19094445_Ortaoyretim-hdc-2022-2023.pdf

64. Çiçek M. Spor Lisesi Öğrencilerinin Mesleki Gelişim Süreçlerinde Yaşadıkları Kariyer Kaygılarıyla Aile Desteği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Fırat Üniversitesi; 2022.
65. Mesleki Açık Öğretim Lisesi 2018-2019 Eğitim Öğretim Yılından İtibaren Uygulanacak Haftalık Ders Çizelgelerine Ait Açıklamalar Ve Seçmeli Dersler Tablosu [Internet]. 2018 [kaynak 02 Şubat 2023]. Erişim Adresi : http://maol.meb.gov.tr/ders_programlari/alanlar_2018_2019/alanlar/hdc_aciklamalar.pdf
66. Spor Liseleri Haftalık Ders Programı [Internet]. [kaynak 02 Şubat 2023]. Erişim Adresi : https://ruhisarialsporlisesi.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/34/06/751950/dosyalar/2017_07/19162137_spor_lisesi_ders_Yizelgesi_2017-2018.pdf
67. Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği [Internet]. [kaynak 02 Şubat 2023] Erişim Adresi. : https://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_11/03111224_ooky.pdf
68. Diril E, Ulusoy H. Spor Yönetimi ve Organizasyonu. Sunay H, editör. Ankara; 2019. 58 s.
69. Damar A. Spor Tesisleri ve İstihdam: Sosyal Konutlar Bünyesindeki Sportif Alanlar Üzerine Nitel Bir Araştırma. İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü; 2021.
70. Berkant HG, Hekimoğlu E. Spor Lisesi Öğrencilerinin Eğitimde Karşılaştıkları Sorunlara ve Çözüm Önerilerine Yönelik Görüşleri. Ulusal Eğitim Akademisi Dergisi. 2021;5(1):79–96.
71. Nacar E, Gacar A, Karahüseyinoğlu MF, Gündoğdu C. Analysis for sports facilities in sports high school in terms of quality and quantity (Central Anatolia Region Sample). Australian Journal of Basic and Applied Sciences. 2013;7(2):627–31.
72. Nikkhah M, Heravi-Karimooi M, Montazeri A, Rejeh N, Sharif Nia H. Psychometric properties the Iranian version of older People's quality of life questionnaire (OPQOL). Health and quality of life outcomes. 2018;16:1–10.
73. Şener B. Bilimsel Araştırma Yöntemleri. 2013. 92–98 s.

74. Karaman M. Keşfedici ve Doğrulamalı Faktör Analizi: Kavramsal Bir Çalışma. Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi. 2023;9(1):47–63.
75. Eriksen IM, Stefansen K. What are youth sports for? Youth sports parenting in working-class communities. Sport, education and society. 2022;27(5):592–603.
76. Trumpa E, Jokubauskas V. Prevalence and reasons for Lithuanian track and field athletes expressed desire to retire from athletics. İçinde: Rīga Stradiņš University International Student Conference 2023 “Health and Social Sciences”(RSU-ISC): March 27-28, 2023, Riga, Latvia: abstract book: health sciences/Rīga Stradiņš University Rīga: Rīga Stradiņš University Student Union, 2023. 2023.
77. Tunçkol HM. Profesyonel Futbolcuların Futbolu Bırakma Yaşantılarını Algılamaları Üzerine Bir Araştırma. 2007;151.
78. Sarı İ, Köleli NY. Antrenör Kaynaklı Destekleyici ve Kısıtlayıcı Gündüsel İklimin Sporcuların Tükenmişlik ve Ahlaki Karar Alma Tutumları İle İlişkisi. Spor Bilimleri Dergisi. 2020;31(2):69–82.
79. Şirin YE, Gürsoy O, Bahçivan İ. Medya ve Antrenör-Sporcu Stres Kaynakları İle Sporcuların Zihinsel Dayanıklılıklarının İncelenmesi. Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi. 2021;6(2):307–21.
80. Schüller J, Wolff W, Duda JL. Intrinsic Motivation in the Context of Sports. İçinde: Sport and Exercise Psychology: Theory and Application. Springer; 2023. s. 171–92.

9. EKLER

Ek-1 Kişisel Bilgi Formu

Kişisel Bilgi Formu

Bu anket çalışması Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek lisans programı dâhilinde yürütülmekte olan “Spor lisesi Öğrencilerinin Sporlu Bırakma Nedenlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Ege Bölgesi Örneği)” adlı tez araştırması kapsamında uygulanmaktadır. Yaptığınız spor branşı ile ilgili olarak spora devam ya da devam etmeme konularını ele alan aşağıda bir dizi soru verilmiştir. Elde edilen veriler, bilimsel amaçlı kullanılacaktır. İçten ve samimi cevaplarınız için teşekkür ederiz.

Özkan ÖZ
Yüksek Lisans Öğrencisi

Doç. Dr. Tolga ŞAHİN
D.E. Ü Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi

1. Cinsiyet: ☐ Erkek ☐ Kız

2. Yaş:

3.Spor lisesinde kaçınıcı sınıftasınız?

4-Aktif olarak spora devam ediyor musunuz?

☐ Evet ☐ Hayır

5-Aktif spor yaparken, yaptığınız spor branşı hangi kategorideydi?

☐ Bireysel ve Olimpik/Paralimpik ☐ Bireysel spor ☐ Takım ve Olimpik/Paralimpik
☐ Takım sporu

6- Aktif spor yaparken hangi düzeyde yarışıyordunuz?

☐ Okul sporları ☐ Kulüp yarışları-Amatör ☐ BAL ligi-3. Lig düzeyi
☐ 1-2. Lig/Süper gibi üst ligler ☐ Profesyonel sporcu (sadece futbol)

7- Aktif spor yaparken uluslararası düzeyde (Avrupa-Dünya şampiyonaları-olimpik- paralimpik oyunlar) yarıştınız mı?

☐ Hayır ☐ Evet

Evet ise belirtiniz: (en iyi düzeydeki birkaç yarışmayı yazınız)

8. Spor kariyeriniz boyunca aldığınız en üst seviye derece statüsü nedir?

- ☐ İlçe final dereceleri ☐ İl dereceleri ☐ Türkiye grup finalleri
☐ Türkiye şampiyonası dereceleri ☐ Uluslar arası dereceler

9- Ne kadar süredir spor branşınız yok?

- ☐ 1-3 Ay ☐ 6- 12 Ay ☐ 1-2 yıl ☐ 3 yıl ve üzeri

10- Spor branşını bırakma nedeniniz nedir?

- ☐ Sakatlık ☐ ÖSYM sınavlarına hazırlık
☐ Spor Branşında başarılı olamayacağım fikri ☐ Antrenör tavrı
☐ Okul derslerinde başarısızlık korkusu ☐ Okul derslerine devamsızlık korkusu
☐ Diğer

11- En uzun süre yaptığınız spor branşı nedir ? (Lütfen sadece bir seçenek işaretleyiniz)

- ☐ Futbol ☐ Basketbol ☐ Voleybol ☐ Hentbol ☐ Badminton ☐ Yüzme ☐ Tenis
☐ Judo ☐ Güreş ☐ Halter ☐ Boks ☐ Atletizm ☐ Diğer:

12-En uzun süre yaptığınız branşı ne kadar süre yaptınız?

- ☐ 1-3 Ay ☐ 6- 12 Ay ☐ 1-2 yıl ☐ 3 yıl ve üzeri

13- Bıraktığınız spor branşına kaç yaşında başlamıştınız?

14- Spor branşınızı Spor lisesi kaçınıcı sınıfta bırakmıştınız?

- ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12

15- Spor lisesi yetenek sınavına kimin yönlendirmesiyle girmiştiniz?

- ☐ Aile ☐ Arkadaş ☐ Antrenör ☐ Kendi İsteğimle

16- Spor lisesine gelmeden önce (Ortaokul düzeyinde) bir spor branşınız var mıydı?

- ☐ Evet ☐ Hayır

17-.Spor lisesinden önce ulusal çapta dereceniz var mıydı?

- ☐ Evet ☐ Hayır

18- Annenizin öğrenim durumu: ☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Lisans

☐ Lisansüstü

19- Babanızın öğrenim durumu:☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Lisans
☐ Lisansüstü

20- Ailenizin çalışma statüsü: ☐ Ücretli ☐ Maaşlı ☐ Yevmiyeli ☐ İşveren

21- Okuldaki aritmetik not ortalamanız nedir?

☐ 85-100 ☐ 70- 84,99 ☐ 60-69,99 ☐ 50-59,99 ☐ 49,99 – 0

22- Yaptığınız Spor Branşını ailenizde sizden başka yapan var mı / varmaydı?

☐ Hayır ☐ Evet **Açıklama:** ☐ Anne ☐ Baba ☐ Erkek Kardeş ☐ Kız kardeş

23- Büyüdüğünüz yerleşim yeri nedir? ☐ Köy ☐ Kasaba ☐ İlçe ☐ Şehir ☐ Büyükşehir

24- Kaç kardeşsiniz? ☐ Tek çocuk ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ve üzeri

25- Spor lisesine gelmeden önceki beklentilerinizi okulda bulabildiniz mi?

☐ Hayır ☐ Evet

Ek-2 Spor Bırakma Nedenleri Envanteri Ölçeği

Sporu Bırakma Nedenleri Envanteri Ölçeği

	EVET	HAYIR
1-Akrabalarım spor yapmamı istemiyor.		
2-Ailem spor yapmamı istemiyor.		
3-Okulda başarısızlık yaşamaktan korkuyorum.		
4-Artık bu antrenörle çalışmak istemiyorum.		
5-Sürekli yenilmekten bıktım.		
6-Spor aracılığı ile hiçbir başarı elde edemedim.		
7-Kardeşlerim spor yapmamdan hoşlanmıyor.		
8-Antrenörümün sürekli bana kızmasından hoşlanmıyorum.		
9-Yeni beceriler öğrenemiyorum.		
10-Spor yaptığım için arkadaşlarıma fazla zaman ayıramıyorum.		
11-Okuldaki başarısızlığımı annem ve babam spor yapmama bağlıyor.		
12-Antrenmanlarda sürekli aynı şeyleri yapmaktan bıktım.		
13-Öğretmenlerim sporcu olmamı istemiyor.		
14-Sürekli yarışmalara gitmek bana zor geliyor.		
15-Spor yaptıktan sonra arkadaşlarımla vakit geçirmek daha güzel.		
16-Ailemin baskısından bıktım.		
17-Okul disiplini beni antrenman yapmaktan alıkoyuyor.		
18-Eğlenmek için biraz daha fazla zamana ihtiyacım var.		
19-Yarışmak yerine oyun oynamayı tercih ediyorum.		
20-Sakatlanmaktan korkuyorum.		
21-Antrenmanlarda çok yorulduğum için derslerime konsantre olamıyorum.		
22-Antrenörümün antrenman metotlarından hoşlanmıyorum.		
23-Diğer arkadaşlarıma göre daha az sportif beceri öğrendim.		
24-Antrenman ve maçlardan dolayı bazı derslere katılamıyorum.		

Ek-3 Etik Kurul Onay Formu

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
GİRİŞİMSSEL OLMAYAN ARAŞTIRMALAR ETİK KURUL KARARI

Sayın Dr.Öğr.Üyesi Tolga ŞAHİN

Araştırmanıza ilişkin Kurulumuz kararı aşağıda sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

ETİK KOMİSYONUN ADI	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ GİRİŞİMSSEL OLMAYAN ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
AÇIK ADRES	Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı 2. Kat İnciraltı-İZMİR
TELEFON	0 232 412 22 54-0 232 412 22 58
FAKS	0 232 412 22 43
E-POSTA	goaek@deu.edu.tr

BAŞVURU BİLGİLERİ	DOSYA NO:	7564-GOA
	ARAŞTIRMA	UZMANLIK TEZİ ☐ MÜNFERİT ARAŞTIRMA ☐ ÖÇM ☐ YÜKSEKLİSANS ☒ DOKTORA ☐
	ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	Spor Lisesi Öğrencilerinin Spor Bırakma Nedenlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Ege Bölgesi Örneği)
	ARAŞTIRMA PROTOKOL KODU	
	SORUMLU ARAŞTIRMACI ÜNVANI/ADI/SOYADI ve UZMANLIK ALANI	Dr.Öğr.Üyesi Tolga ŞAHİN Necat Hepkon Spor Bilimleri Fakültesi
	ARAŞTIRMAYA KATILAN MERKEZLER	TEK MERKEZ ☒ ÇOK MERKEZLİ ☐

DEĞERLENDİRİLEN BELGELER	Belge Adı	Tarihi	Versiyon Numarası	Dili
	ARAŞTIRMA PROTOKOLÜ	Mevcut		Türkçe ☒ İngilizce ☐ Diğer ☐
	ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ LİTERATÜR	Mevcut		Türkçe ☐ İngilizce ☒ Diğer ☐
	BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU	Mevcut		Türkçe ☒ İngilizce ☐ Diğer ☐
	OLGU RAPOR FORMU	Mevcut		Türkçe ☒ İngilizce ☐ Diğer ☐

Ek-4 Etik Kurul Kararı

Karar No:2022/39-20		Tarih:07.12.2022			
BİLGİLERİ		Dr.Öğr.Üyesi Tolga ŞAHİN'in sorumlusu olduğu "Spor Lisesi Öğrencilerinin Spor Bırakma Nedenlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Ege Bölgesi Örneği)" isimli klinik araştırmaya ait araştırmacı dilekçesine ilişkin; Kurum izni ile ilgili bilgi edinilmiştir.			
ÇALIŞMA ESASI		ETİK KURUL BİLGİLERİ Dokuz Eylül Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu İşleyiş Yönergesi İyi Klinik Uygulamaları Kılavuzu			
ETİK KURUL ÜYELERİ					
Unvanı/Adı/Soyadı	Uzmanlık Alanı	Kurumu	Cinsiyet	Araştırma ile ilişkili mi?	İmza
Prof.Dr.Mehmet Birhan Yılmaz (Başkan)	Kardiyoloji	DEÜ Tıp Fakültesi Dahili Tıp Bilimleri Bölümü	Erkek	E ☐ H ☒	
Prof.Dr. Emel Çalıkoğlu (Başkan Yardımcısı)	Preventif Onkoloji	Onkoloji Enstitüsü	Kadın	E ☐ H ☒	
Prof.Dr. Ahmet Okay Çağlayan	Moleküler Tıp	Sağlık Bilimleri Enstitüsü	Erkek	E ☐ H ☒	
Prof.Dr. Suna Asilsoy	Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları	DEÜ Tıp Fakültesi Dahili Tıp Bilimleri Bölümü	Kadın	E ☐ H ☒	
Doç.Dr.Seher Özyürek	Muskuloskeletal Fizyoterapi	DEÜ Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi	Kadın	E ☐ H ☒	
Doç.Dr.Nil Hocaoglu Aksay	Tıbbi Farmakoloji	DEÜ Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı	Kadın	E ☐ H ☒	
Doç.Dr. Meryem Öztürk Haney	Halk Sağlığı Hemşireliği	Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği	Kadın	E ☐ H ☒	
Doç.Dr. Aylin Özgen Alpaydın	Göğüs Hastalıkları	DEÜ Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı	Kadın	E ☐ H ☒	
Doç.Dr. Aliye Akcalı	Periodontoloji	Diş Hekimliği Fakültesi	Kadın	E ☐ H ☒	
Doç.Dr. Şule Özbilgin	Anesteziyoloji ve Reanimasyon	DEÜ Tıp Fakültesi Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü	Kadın	E ☐ H ☒	
Dr.Öğr.Üyesi Gamze Tuna	Tıbbi Biyokimya	Sağlık Bilimleri Enstitüsü	Kadın	E ☐ H ☒	
Dr.Öğr.Üyesi Tolga Şahin	Spor Yönetim Bilimleri	Necat Hepkon Spor Bilimleri Fakültesi	Erkek	E ☒ H ☐	
Öğr.Gör.Dr.Kıvanç Yüksel	Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim	Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Bilişim A.D	Erkek	E ☐ H ☒	
Dr.Öğr.Üyesi Tolga Şahin çalışmada sorumlu araştırmacı olduğu için çalışma görüşülürken toplantıda b					

Ek-5 Bilgilendirilmiş Onam Formu (Gönüllü Katılım Formu)

Bilgilendirilmiş Onam Formu

(Gönüllü Katılım Formu)

Sayın Katılımcı,

Bu araştırma Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü tarafından yürütülen bir araştırmadır.

Bu araştırmanın amacı; Spor lisesi Öğrencilerinin Spor Bırakma Nedenlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Ege Bölgesi Örneği) amaçlanmaktadır. Spor lisesi öğrencilerinin anket formuna verdiği cevaplar ışığında sporu bırakma ve anket sorularına verilen cevaplar arasındaki ilişki incelenecektir. Bu araştırmaya katılım tamamen gönüllük esasına dayalıdır. Eğer katılmayı kabul ederseniz, sizden konuyla ilgili bazı ölçekleri doldurmanız istenecektir. Lütfen soruları olması gerektiğini düşündüğünüz biçimde değil, sizin düşüncelerinizi tüm gerçekliği ile yansıtmak biçimde cevap veriniz. Samimi ve içtenlikle vereceğiniz cevaplar Araştırmanın sağlığı açısından çok önemlidir. Sizden anket üzerinde belirtilecek hiçbir gizlilik gerektiren hiçbir kimlik hiçbir bilgisi istenmeyecektir. Cevaplarınız sadece araştırmanın amacına uygun olarak bilimsel açıdan kullanılacak ve gizli tutulacaktır. Bu araştırmaya katılmayı kabul edebilir, reddedebilirsiniz ayrıca Araştırmanın herhangi bir yerinde onayınızı çekme hakkına da sahipsiniz. Ancak formları sonuna kadar ve eksiksiz doldurmanız, bu araştırmanın geçerli olabilmesi için önem taşımaktadır.

Araştırma ile ilgili herhangi bir bilgi almak isterseniz, aşağıdaki elektronik iletişim adresinden ulaşabilirsiniz.

Araştırma Danışmanı: Doç. DrTolga ŞAHİN.

Araştırmacı: zkan Z.

Katılımınız ve ayırdığınız vakit için şimdiden teşekkür ederiz.

Katılımcı Beyanı:

Araştırma ile ilgili yukarıdaki bilgiler bana aktarıldı. Bana yapılan tüm açıklamaları ayrıntılarıyla anlamış bulunmaktayım. Verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlı yayınlarda kullanılmasını kabul ediyorum. Bu araştırmada ‘katılımcı’ olarak yer alma kararını aldım.

Adı SOYADI:

İmza:

NOT: Bilgi ve iletişim adresleri kısmı kesilerek sizlere verilecektir. İmza ve isim sadece araştırmaya gönüllü olarak katıldığınızı gösterir niteliktedir. Anketleriniz size verilmeden teslim alınacak ve ayrı olarak tutulacaktır.

Ek-6 Veli Onam Mektubu

Veli Onam Mektubu

Tarih: .../...../.....

Sayın Veli,

Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans öğrencisi) olarak öğrenimime devam etmekteyim. Yüksek Lisans tez ar kapsamında Spor lisesi Öğrencilerinin Sporlu Bırakma Nedenlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Ege Bölgesi Örneği) konulu tez araştırmam için 13-18 yaş-grubu çocuklara anket uygulaması yapılması hedeflenmektedir. Bu formun yollanma amacı öğrencinize uygulanacak anket için bilgilendirme ve izin amaçlı düzenlenmiştir.

Bu araştırmada Adolesan dönemindeki Spor lisesi öğrencilerinin sporlu bırakma nedenlerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Adolesan dönemindeki Spor lisesi öğrencilerinin anket formuna verdiği cevaplar ışığında sporlu bırakma ve anket sorularına verilen cevaplar arasındaki ilişki incelenecektir.

Katılım sonunda, sağlanacak herhangi bir maddi ya da diğer yarar bulunmaktadır. Araştırmada anket uygulaması sırası ve sonrasında gizlilik gerektiren herhangi bir kimlik bilgisi alınmayacaktır. Katılımın gönüllü olduğunun ve arzu edildiği takdirde, herhangi bir yaptırıma maruz kalmadan katılımdan vazgeçme hakkına sahip olunacaktır.

Araştırmada öğrencinizin gönüllü katılımı ve veli onayıyla anket uygulaması yapılacaktır. Araştırmayla ilgili bilgilendirme için aşağıdaki iletişim kanallarını kullanabilirsiniz.

Araştırma Danışmanı: Doç. Dr *Tolga ŞAHİN*.

Araştırmacı: Özkan ÖZ.

Yukarıda açıklamasını okuduğum araştırmaya, oğlum/kızım
..... 'nin katılımına izin veriyorum.

Adı, soyadı:

İmzası:

Tarih:

Çocuğunuzun katılımı ya da haklarının korunmasına yönelik sorularınız varsa
ya da çocuğunuz herhangi bir şekilde risk altında olabileceğine, strese maruz
kalacağına inanıyorsanız Dokuz Eylül Üniversitesi Etik Kuruluna
telefon numarasından ulaşabilirsiniz

Ek-7 Bırakma Ölçeği Kullanma İzni

ZİYA KORUÇ

Kime: özkan öz

7.10.2022 Cum 11:07

...

Sayın Özkan Öz, **Bırakma Ölçeği** nin kullanımının iznini talep etmektesiniz. Elbette Türkçeye uyarlanan bu ölçeğin spor bilimlerine katkısı olması amacıyla gerçekleştirildiğin bilinmelidir. Bu kapsamda da tezlerde ve bir kısım çalışmalarda kullanımı uygundur. Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Dr. Ziya Kuruç
Hacettepe Üniversitesi
Disiplinler Arası Spor ve Egzersiz
Anabilim Dalı Başkanı

From:

Sent: Thursday, October 6, 2022 4:32 PM

To:

Subject: İlt: Anket Kullanım Formu İzin İsteği

Gönderen: özkan öz <

Gönderildi: 2 Ekim 2022 Pazar 09:55

Kime:

<

Konu: İlt: Anket Kullanım Formu İzin İsteği

Gönderen: özkan öz

Gönderildi: 24 Eylül 2022 Cumartesi 17:01

Kime:

<

Ek-8 M.E.B. Araştırma Uygulama İzni

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

Sayı : E-62045208-20-64036619
Konu : Araştırma Uygulama İzni

22.11.2022

GENEL MÜDÜRLÜK MAKAMINA

İlgi :a)Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının
E-15563195-300-424719 sayılı yazısı.
b) 21.01.2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 (2020/2) sayılı Genelge.

Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Hareket ve Antrenman Bilimi Yüksek Lisans programı öğrencisi Özkan ÖZ'ün "Spor Lisesi Öğrencilerinin Spora Bırakma Nedenlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" konulu araştırmasına veri sağlamak amacıyla anket çalışması yapma izin talebine ilişkin Genel Müdürlüğümüz görüşü istenilen ilgi (a) yazı ve eki araştırma ve anket soruları ilgi (b) Genelge çerçevesinde incelenmiştir.

Makamlarımıza da uygun görülmesi halinde; söz konusu araştırmanın onaylı örneği Genel Müdürlüğümüzde muhafaza edilen veri toplama araçlarının Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Millî Eğitim Temel Kanunu ile Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçlarına uygun olarak, ilgili yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde ve gönüllülük esas olmak koşuluyla sağlık tedbirleri de dikkate alınarak Genel Müdürlüğümüze bağlı başvuruda bildirilen okullarımızda uygulanması hususunu olurlarınıza arz ederim.

Mahmut Birol GEZER
Daire Başkanı

OLUR
Recep ALTIN
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdür V.

Ek:

1. Tutanak
2. Araştırma

Ek-9 ARBİS Özgeçmiş Formu

ÖZKAN ÖZ

Kişisel Bilgiler

İletişim Bilgileri

İletişim Adresi

Telefon

E-posta

İnternet Sayfası

Öğrenim Bilgileri

05 Eylül 2013 - 09 Ocak 2015 (1 yıl 5 ay)
Yüksek Lisans, Tezsiz Program (Uzaktan Öğretim), AFYON KOCATEPE
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ, EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM (YL) (TEZSİZ)
(UZAKTAN ÖĞRETİM)
Diploma Numarası: 0614-000012
Ağırlıklı Genel Not Ortalaması: 2.77 / 4.0

13 Eylül 2000 - 12 Temmuz 2004 (3 yıl 10 ay)
Lisans, İkinci Öğretim, CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU, BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ PR. (İÖ)
Diploma Numarası: 1741
Ağırlıklı Genel Not Ortalaması: 73.8 / 100.0

TÜBİTAK Burs ve Destekleri

Panelistlik/İzleyicilik/Raportörlük Sayısı

Hakemlik/Panelistlik/Dış Danışmanlık Sayısı	ARDEB/BİDEB 0	TEYDEB 0	Toplam 0
İzleyicilik/Danışmanlık Sayısı	ARDEB/BİDEB 0	TEYDEB 0	Toplam 0
Raportörlük Sayısı	ARDEB/BİDEB 0	TEYDEB 0	Toplam 0